

**ПРОГРАМА
ДЕРЖАВНОГО МОНІТОРИНГУ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ
АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ НА 2025-2029 РОКИ ДЛЯ ЗОНИ
«ПОЛТАВСЬКА»**

ПОЛТАВА 2025

Програма
державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря
на 2025-2029 роки для зони «Полтавська»
(зона/агломерація)

розглянута Комісією з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря зони «Полтавська» 05 грудня 2024 року (протокол № 1)
(дата)

погоджено Міндовкілля: 13 червня 2025 року
(дата)

затверджена

(орган виконавчої влади Автономної республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища / обласна рада / міська рада)

ЗМІСТ

	Паспорт Програми	4
	Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма, та її мета	5
I.	Загальні положення	7
1.	Орган управління якістю атмосферного повітря	7
2.	Інформація про зону «Полтавська»	8
2.1.	Площа території	8
2.2.	Населення	8
2.3.	Опис географічного положення, сусідні зони/агломерації/інші країни	9
2.4.	Опис рельєфу, ландшафтів, кліматичних умов	9
II.	Інформація про забруднення атмосферного повітря	14
1.	Джерела забруднення атмосферного повітря	14
2.	Інформація про забруднення атмосферного повітря	15
III.	Діюча система моніторингу стану атмосферного повітря станом на листопад 2024 року	16
1.	Мережа спостережень за станом атмосферного повітря	16
1.1.	Мережа пунктів спостережень за станом атмосферного повітря	16
1.2.	Мережа пунктів спостережень за станом атмосферних опадів	47
2.	Лабораторно-аналітичний комплекс	49
3.	Інші методи оцінювання (моделювання, інвентаризація викидів, прогнози, наукові та дослідницькі тощо)	63
4.	Система оприлюднення інформації	64
IV.	Система державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря	65
1.	Аналіз якості атмосферного повітря та вибір режимів спостережень	65
1.1.	Попередня оцінка просторового розподілу концентрацій забруднювальних речовин станом на листопад 2024 року	65
1.2.	Встановлений режим оцінювання в зоні «Полтавська»	66
2.	Проектування мережі спостережень та оцінювання	67
2.1.	Розміщення та кількість пунктів спостереження (по постах)	67
2.2.	Розміщення та кількість пунктів спостереження (по забруднювальних речовинах)	71
2.3.	Моделювання або об'єктивне оцінювання	78
V.	Інформація про заплановані заходи щодо модернізації мережі спостережень	79
1.	Загальна інформація про заплановані заходи	79
VI.	Обов'язкові додатки	84

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2025-2029 роки для зони «Полтавська»

1	Ініціатор розроблення Програми	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової адміністрації
2	Розробник Програми	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової адміністрації
3	Співрозробники Програми	-
4	Відповідальний виконавець Програми	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової адміністрації
5	Дата, номер і назва розпорядчого документа про підготовку Програми	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря»
6	Номер і назва операційної цілі Стратегії регіонального розвитку Полтавської області, якій відповідає Програма	Операційна ціль 3.3. Раціональне та екобезпечне господарювання Завдання 3.3.2. Забезпечення проведення комплексного моніторингу стану довкілля та інформування населення про екологічний стан в області
7	Термін реалізації Програми (для довгострокових програм – у розрізі етапів)	2025 - 2029
8	Очікуваний обсяг фінансування Програми, усього	45 000,0 тис. грн
9	Джерела фінансування:	
	1) державний бюджет;	1) 15650,0 тис. грн за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища або інші джерела, не заборонені законодавством;
	2) обласний бюджет;	2) 23500 тис. грн за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища або інші джерела, не заборонені законодавством;
	3) місцеві бюджети (районні, міські, селищні, сільські);	3) 5850 тис. грн за рахунок коштів місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища або інші джерела, не заборонені законодавством.
	4) інші джерела, не заборонені законодавством	

Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма, та її мета

Постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року №827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 07 травня 2024 року № 513 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 827 і від 25 червня 2020 р. № 614» Уряд ухвалив новий Порядок здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря. Таким чином в Україні стартувала реформа моніторингу та управління якістю повітря, а саме: рішенням Уряду повністю переглянута стара система моніторингу, змінено підхід до формування мережі спостережень та оцінювання якості атмосферного повітря, чітко визначені функції суб'єктів моніторингу, переглянуті обов'язкові для моніторингу показники та режими, впроваджено механізм обов'язкового регулярного інформування населення та розробки коротко- та довгострокових планів дій.

Визначення мети Програми

Головною метою Програми є запровадження на території Полтавської області нової системи державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря (далі – моніторинг атмосферного повітря) для забезпечення збирання, оброблення, збереження та проведення аналізу інформації про якість атмосферного повітря, оцінювання та прогнозування його змін і ступеня небезпечності, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень у галузі охорони атмосферного повітря, у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також інформування населення про якість атмосферного повітря, вплив його забруднення на здоров'я та життєдіяльність населення.

На основі даних та інформації, отриманої в результаті здійснення такого моніторингу, буде визначатися стан забруднення атмосферного повітря на території Полтавської області за певний проміжок часу, відповідність такого стану вимогам якості повітря; здійснюватиметься контроль та оцінка впливу на якість повітря заходів, спрямованих на обмеження викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря, оцінка впливу забруднення атмосферного повітря на навколишнє природне середовище, здоров'я та життєдіяльність населення.

Досягнення мети Програми потребує спрямування дій суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря та інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів, організацій, установ та підприємств області всіх форм власності на реалізацію пріоритетних напрямів діяльності у сфері охорони атмосферного повітря.

Мета Програми досягається шляхом реалізації відповідних цілей і конкретних завдань, а саме:

- створення (розбудова) на території області нової мережі пунктів спостережень, які будуть відповідати європейським вимогам до моніторингу;
- забезпечення здійснення заходів з обслуговування пунктів спостережень за станом атмосферного повітря;
- створенням інформаційно-аналітичної системи даних про якість повітря та своєчасного інформування населення;
- формування екологічної культури населення.

I. Загальні положення

1. Орган управління якістю атмосферного повітря:

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації

1.1. Контактні дані (адреса, телефон, ел.пошта, ПІБ контактної особи):

вул. Капітана Володимира Кісельова, 1, м. Полтава, 36014, тел./факс +38 (0532) 56-95-08, e-mail: eko@adm-pl.gov.ua, ecodeppoltava@gmail.com

Контактна особа: Лебідь Ірина Володимирівна – начальник відділу організаційної роботи, звітності та зв'язків з громадськістю управління біоресурсів, заповідної справи та організаційної роботи Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації, тел. +380(532) 56-95-08, e-mail: eko@adm-pl.gov.ua, ecodeppoltava@gmail.com

1.2. Дата створення (зміни) органу управління якістю атмосферного повітря:

31.10.2019 (Розпорядження голови Полтавської обласної державної адміністрації від 31.10.2019 №828 «Про виконання функцій органу управління якістю атмосферного повітря»).

1.3. Дата створення (рішення) комісії з питань здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря:

14.02.2020 (Розпорядження голови Полтавської обласної державної адміністрації від 14.02.2020 №79 «Про Комісію з питань здійснення державного моніторингу в галузі атмосферного повітря та якістю атмосферного повітря» зі змінами, які внесені розпорядженнями голови Полтавської обласної державної адміністрації 30.07.2020 за № 406, від 22.06.2021 за № 472 та від 09.03.2023 № 152).

1.4. Інформаційно-аналітична система (структура, що забезпечує функцію/веб-сайт):

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації

адреса веб-сайту даних про якість атмосферного повітря <http://eko-poltava.gov.ua>

2. Інформація про зону «Полтавська»

2.1. Площа території 28650,68 квадратних кілометрів (без площі агломерації «Полтава»);

Рис. 1. Адміністративно-територіальний устрій Полтавської області

2.2. Населення:

Відповідно до Закону України від 03.03.2022 № 2115-IX «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупиняють оприлюднення статистичної інформації, тому інформація зазначена за попередній період

загальна чисельність 1 072 700 осіб (наявне населення станом на 01.01.2022р.) без населення агломерації «Полтава»;

чисельність населення з вразливих груп:

діти у віці від 0 до 17 років – 189,192 тис. осіб

(за даними ГУ статистики у Полтавській області, станом на 01.01.2022р., без агломерації «Полтава»)

люди похилого віку від 60 років – 279,155 тис. осіб

(за даними ГУ статистики у Полтавській області, станом на 01.01.2022р., без агломерації «Полтава»)

кількість первинно визнаних осіб з інвалідністю – 5008 осіб серед дорослого населення Полтавської області за 2021 рік; кількість дітей з інвалідністю віком 0-17 років включно по Полтавській області – 4149 осіб (за даними Департаменту охорони здоров'я Полтавської обласної військової адміністрації, станом на 01.01.2022р., без кількості осіб, які обліковуються по м. Полтава);

щільність населення 47 осіб на 1 км²;

2.3. Опис географічного положення, сусідні зони/агломерації/інші країни:

На півночі зона «Полтавська» межує із зонами «Чернігівська» (107км) та «Сумська» (238км), на сході – зоною «Харківська» (188км), на півдні – зоною «Дніпропетровська» (173км) і на заході – зонами «Київська» (19км), «Черкаська» (225км) та «Кіровоградська» (149км). Загальна довжина меж зони «Полтавська» близько 1100км, з яких 162км – по Кременчуцькому і Кам'янському водосховищах. Спільні кордони з іншими країнами – відсутні.

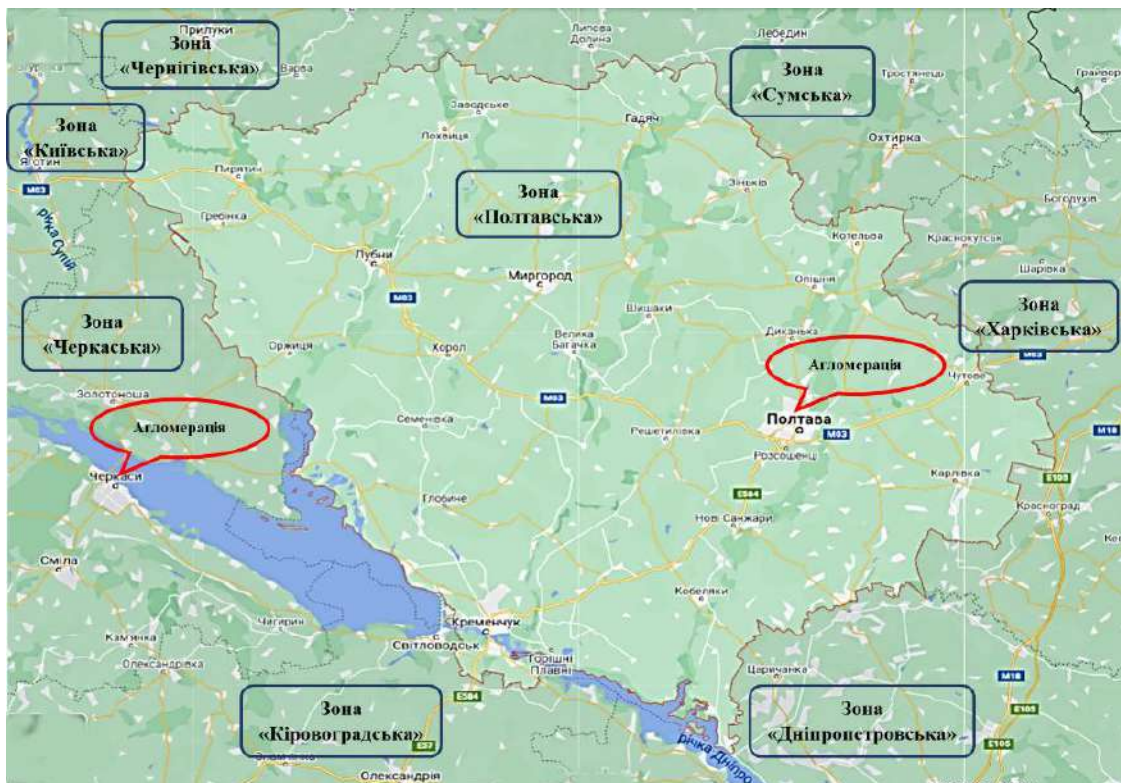

Рис. 2. Географічне розташування зони «Полтавська»

2.4. Опис рельєфу, ландшафтів, кліматичних умов:

Полтавщина розташована в центральній частині України в лісостеповій зоні з помірно-континентальним кліматом.

Рельєф Полтавської області рівнинний. Територія області розташована на Східноєвропейській рівнині, на її менших складових – Придніпровській низовині, Полтавській рівнині та Придніпровській височині.

Майже цілком територія Полтавської області розташована у межах Придніпровської низовини, а невелика ділянка, площею близько 150 км², – в межах Придніпровської височини. Територія області має нахил з північного

сходу на південний захід і південь ($\sim 1 \text{ м/км}$), в бік Дніпра. Середня висота області становить 110 метрів над рівнем моря. Максимальна висота Полтавщини – Деївська гора має позначку 204,4 м та розташована на правому березі Дніпра на Придніпровській височині поблизу м. Кременчук. Мінімальна висота області – 64 м над рівнем моря, уріз води Кам'янського водосховища.

Висоти від 64 до 100 м на території Полтавщини домінують, вони займають 47% поверхні, а висоти від 150 до 200 має тільки біля 14% території.

Полтавська область розташована на двох частинах Придніпровської низовини: Придніпровській терасовій низовині та Полтавській рівнині. Полтавська рівнина має середні висоти по області від 140 до 202 м та розташована на північному заході в напрямку північний захід-південний схід. Полтавська рівнина поділена на частини широкими і глибокими долинами річок Сула, Псел, Ворскла та їх притоками. Добре розвинуті долини цих річок у поєднанні з глибокими балками обумовлюють характерні риси долинно-балкового рельєфу області.

Рівнинність території обумовлена неотектонічними рухами та майже горизонтальним заляганням пластів осадових порід Дніпровсько-Донецької тектонічної западини. Центральна частина Дніпровсько-Донецької западини почала формуватися на початку герцинського геотектонічного циклу.

Сучасні тектонічні підняття найбільш інтенсивні в районі м. Кременчук. Вони становлять до +8...10 мм на рік., у Полтаві + 3...5 мм на рік. Упродовж неотектонічного етапу русло давнішого Дніпра поступово просувалось на південний захід. Внаслідок таких рухів було сформовано дві давні неогенові тераси, які утворюють Полтавську рівнину й молоду частину Придніпровської низовини, що біля Дніпра.

В осадовому чохлі Дніпровсько-Донецької западини на території області виділяється близько 30 куполоподібних підняттяв, в структурі яких залягають поклади кам'яної солі. Ці геологічні структури називають «соляними куполами». Найбільші з них є Висачківський горб, Солохо-Диканське, Глинсько-Розбишівське, Більське, Новосанжарське, Радченківське. Під соляними куполами, як правило, знаходяться родовища нафти й природного газу.

На території Полтавської області формовані терасовані алювіальні річкові долини Дніпра та його приток. Вони мають по чотири надзаплавні тераси й сучасну заплаву. Ширина долини Дніпра простирається до 25 км, долини Псла, Ворскли, Сули мають ширину від 10 до 15 км. Перша надзаплавна тераса річок Полтавщини складена піщаними й супіщаними відкладами палеогену. На ній зустрічаються еолові форми рельєфу – пологі пагорби. Найбільші ділянки з ними розташовані в нижній течії Ворскли та Сули, лівій заплаві Дніпра.

Решта території області має розчленовані лесові денудаційно-аккумулятивні височини. На них створена густа яружно-балкова сітка. Балки і яри особливо сильно розвинуті на правому березі долин річок.

Також на правому березі річок найбільше відбуваються зсуви. Утворення зсувів спостерігається й на березі водосховища.

Четвертинне зледеніння охоплювало половину території сучасної Полтавської області. Льодовик рухався по долині Дніпра та покривав річки Псел,

Сулу та долину нижньої течії Ворскли. Внаслідок цього на ділянках вододілу виникли прохідні долини, які зараз можна спостерігати на Полтавській рівнині.

На плоских вододільних ділянках на лесоподібних суглинках поширені карстові процеси. Полтавська область має велику кількість подів.

Більшість ландшафтів області відносяться до лісостепоного типу (клас рівнинних східноєвропейських ландшафтів), і лише на південному сході – до степового та північно-степового типу. У зв'язку з високим рівнем сільськогосподарської діяльності, природні ландшафти не збереглися і тому переважають антропогенні. Їх структурі притаманний сільськогосподарський тип. Місцевість області являє собою рівнину, розділену річковими долинами і ярами.

Полтавська область знаходиться в помірному кліматичному поясі.

Клімат Полтавської області має характеристики помірно-континентального типу помірного кліматичного поясу. Середня температура січня – $-3,7^{\circ}\text{C}$, липня – $+21,4^{\circ}\text{C}$, кількість опадів становить 480–580 мм/рік, що випадають переважно влітку у вигляді дощів.

Вплив антициклонних повітряних мас зі сходу Євразії найбільше впливає на формування погоди області, приносячи влітку суху та спекотну погоду, а взимку – холодну. Біля третини днів року над територією області панують вологі повітряні маси із північної та центральної Атлантики.

З атмосферних явищ в області спостерігаються тумани, грози (до 40 днів у рік), ожеледь (найбільше у східній частині), хуртовини (найбільша кількість на північному сході), рідко бувають град та суховії (південна частина області).

Найбільший вплив на формування погодних умов і клімату області мають величина і характер сонячного випромінювання, віддаленість регіону від великих водних мас, належність області до зони дії переважно атлантичних помірних та арктичних холодних повітряних мас, рівнинність.

Територія області належить до недостатньо вологої, теплої, крайній південний схід – до посушливої, дуже теплої агрокліматичної зони. Середньорічна кількість опадів на території області змінюється, збільшуючись з півдня на північ. Кліматичні умови області сприятливі для життя людини.

Спостереження за температурним режимом та опадами на території області здійснюють метеостанції Полтавського обласного центру з гідрометеорології, які розташовані у м. Гадяч Миргородського району, м. Лубни Лубенського району, м. Кобеляки Полтавського району, селищі В. Поділ Кременчуцького району та м. Полтава.

Рис. 3. Розташування метеостанцій Полтавського обласного центру з гідрометеорології

Клімат області характеризується наступними показниками.

МС Гадяч

Середня річна температура повітря складає $+10,0^{\circ}$ тепла – вище від середньої за кліматичний період 1991-2020 років ($+8,4^{\circ}$) на $1,6^{\circ}$.

Річна сума опадів склала 782 мм (133% норми), що більше ніж у попередньому році (2022 рік – 670 мм).

Середня відносна вологість повітря, яка визначена МС за 2023 рік, становила 74%.

МС Лубни

Середня річна температура повітря, за даними МС Лубни, складає $+10,2^{\circ}$, що перевищує середню за кліматичний період 1991-2020 років на $1,6^{\circ}$.

Річна сума опадів склала 695 мм (112% норми), що більше ніж у попередньому році (2022 рік – 690 мм).

Середня вологість повітря, яка визначена МС за 2023 рік, становила 72%.

МС Веселий Поділ

Середня річна температура повітря складає $+10,5^{\circ}$ тепла, що перевищує середню за кліматичний період 1991-2020 років на $1,6^{\circ}$.

Річна сума опадів по МС склала 545 мм, (102 % норми), що менше ніж у попередньому році (2022 р. – 588 мм).

Середня вологість повітря, яка визначена МС за 2023 рік, становила 74%.

МС Кобеляки

Середня річна температура повітря складає $+10,8^{\circ}$ тепла, що перевищує середню за кліматичний період 1991-2020 років на $1,5^{\circ}$.

Річна сума опадів по МС Кобеляки склала 566 мм (106% норми), що більше ніж у попередньому році (у 2022 р. – 526 мм).

Середня вологість повітря, яка визначена МС за 2023 рік, становила 73% (відхилення від норми становить +1 мм).

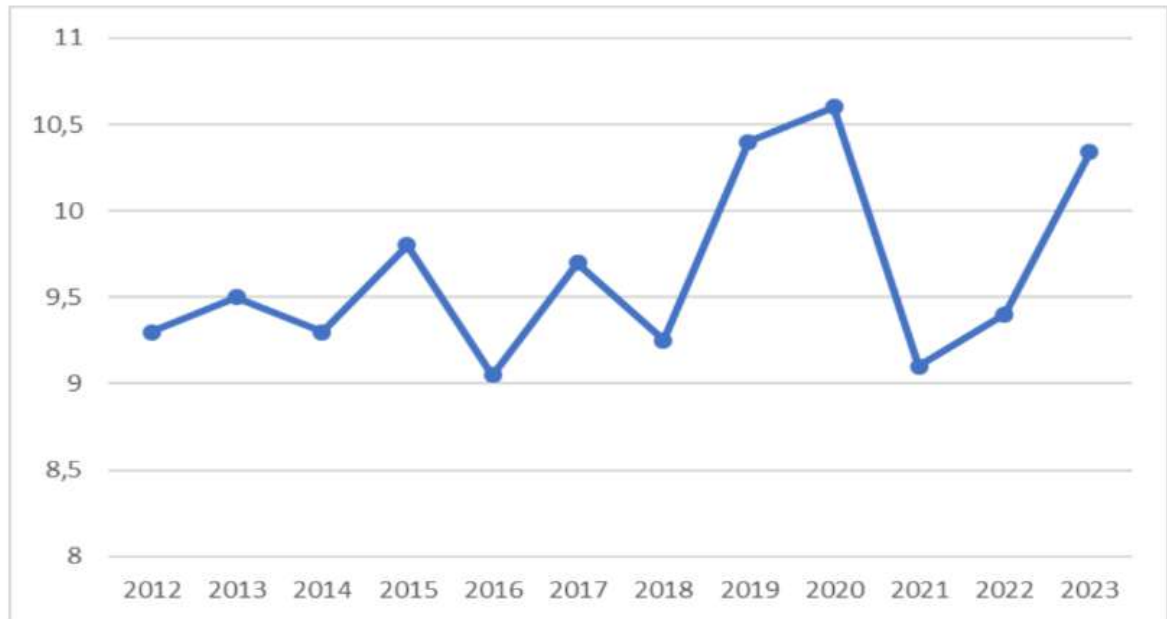

Рис. 4. Хід середньорічної температури повітря на території Полтавської області за період 2012-2023 роки

На південному заході області протікає р. Дніпро, більша частина течії якого зарегульована водосховищами. Найбільшими притоками Дніпра є:

- Псел – довжина в межах області 350 км, об'єм стоку $1,46 \text{ км}^3$ на рік;
- Сула – довжина в межах області 213 км, об'єм стоку $1,15 \text{ км}^3$ на рік;
- Ворскла – довжина в межах області 226 км, об'єм стоку $0,9 \text{ км}^3$ на рік;
- Оріль – довжина в межах області 80 км, об'єм стоку $0,355 \text{ км}^3$ на рік.

Густота річкової сітки більша на півночі, менша на південному заході.

Більша частина стоку припадає на березень – квітень. Річки області живляться переважно талими сніговими водами (60% об'єму стоку).

Лісові ресурси в області невеликі. Всі ліси віднесені до природоохоронних і рекреаційних.

В області розвідано та експлуатується багато нафтових, нафтогазоконденсатних, газових і газоконденсатних родовищ. В районі Кременчуцької аномалії зосереджені запаси залізних руд. Серед інших корисних копалин – торф, будівельні матеріали, мінеральні води.

II. Інформація про забруднення атмосферного повітря

1. Джерела забруднення атмосферного повітря

		2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6	7
1	Загальна кількість підприємств, що здійснюють викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря у зоні «Полтавська» (без м. Полтава), од	539	499	525	494	458
2	Загальна кількість (одиниць) діючих* дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, об'єкт якого належить до:	4372	4734	4947	5028	5215
	першої групи	14	14	14	14	14
	другої групи та третьої групи	4358	4720	4933	5014	5201
3	Кількість зареєстрованих транспортних засобів**, од з них такі, що належать:	18724	19227	23438	14184	14184
	юридичним особам, од	2191	2095	2046	1051	1051
	фізичним особам, од.	16533	17132	21392	13133	13133
4	Протяжність автомобільних доріг (без м. Полтава)***, тис. км	8,4122	8,4140	8,8675	8,8671	8,8671
	з них з твердим покриттям (без м. Полтава)	8,4117	8,4132	8,8662	8,8663	8,8663
5	Інші джерела забруднення, од	539	499	525	494	458
	кількість аеропортів	ПОКП «Аеропорт-Полтава» (Полтавський район, с. Супрунівка, вул. Київська, 2Б)				
	кількість морських/річкових портів	ПрАТ «Кременчуцький річковий порт» (м. Кременчук, вул. Флотська, 2)				
	кількість об'єктів утворення відходів	196	249	258	258	311
	кількість об'єктів оброблення та утилізації відходів	2	2	3	3	8
	кількість місць видалення відходів	130	131	131	131	132
6	Природні джерела (за наявності)	—	—	—	—	—

Примітка:

* – перша група – дані Міндовкілля офіційний веб-портал; друга та третя групи – дані про дозволи, які були видані Департаментом екології та природних ресурсів облвійськадміністрації без урахування анульованих дозволів;

** – оскільки Регіональний сервісний центр МВС України в Полтавській області повідомив про відсутність технічної можливості надати інформацію про загальну кількість транспортних засобів, зареєстрованих на території Полтавської області, інформація наводиться щодо кількості проведених операцій з реєстрації транспортних засобів протягом поточного року;

*** – за даними Управління інфраструктури та цифрової трансформації облдержадміністрації по Полтавській області без міста Полтава.

2. Інформація про забруднення атмосферного повітря*

		2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6	7
1	Загальний обсяг викидів забруднювальних речовин, у зоні «Полтавська» тис. т	143,3663	117,1594	130,1344		
2	Викиди забруднювальних речовин від стаціонарних джерел (тис. т) всього, у тому числі:	49,9663	44,95942	52,434458	27,752097	30,337
	діоксид сірки	3,680488	2,833187	4,89844	2,754333	6,376058
	діоксид азоту та оксиди азоту	10,36678	8,84406	9,656302	6,369297	6,242216
	оксид вуглецю	11,36754	9,259919	11,047940	6,339205	6,977093
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	7,586122	7,082589	7,879297	5,251903	4,519021
	метали та їх сполуки	0,050238	0,032974	0,052102	0,033128	0,045629
	озон	0,004139	0,001244	-	-	-
	фосфористий водень (фосфін)	0	0	-	-	-
	органічні аміни	0,017553	0,01654	-	-	-
	неметанові леткі органічні сполуки	10,79022	11,11741	11,536047	2,740834	2,342331
	метан	6,089499	5,759357	7,32893	4,235292	3,792064
	стійкі органічні забруднювачі	0,000653	0,001071	0,001233	0,000922	0,000434
	бром та його сполуки (у перерахунку на бром)	0,000014	0,000014	0,000017	0,000008	0,000014
	хлор та сполуки хлору (у перерахунку на хлор)	0,00667	0,006879	0,006892	0,004599	0,002775
	фтор та його сполуки (у перерахунку на фтор)	0,004485	0,002194	0,002136	0,0021	0,002275
	ціаніди	0,000236	0,000204	0,000262	0,000083	0,000028
	фреони	0,001703	0,00178	0,001673	0,001753	0,002194
3	Викиди забруднювальних речовин від пересувних джерел, тис. т	93,4**	72,2**	77,7**		
4	Кількість випадків лісових пожеж, шт.	26	129	30		

Примітка: * - за інформацією Головного управління статистики у Полтавській області статистична інформація щодо кількості підприємств, які мали викиди забруднюючих речовин і парникових газів та щодо викидів забруднюючих речовин, діоксиду вуглецю в атмосферне повітря від стаціонарних джерел по Полтавській області за 2024 рік буде оприлюднена після 26.05.2025.

** - за інформацією веб-порталу Головного управління статистики у Полтавській області дані по автомобільному транспорту, розраховані на основі даних про кінцеве використання палива автомобільним транспортом, наведених у енергетичному балансі України.

III. Діюча система моніторингу стану атмосферного повітря станом на листопад 2024 року

1. Мережа спостережень за станом атмосферного повітря

1.1. Мережа пунктів спостережень за станом атмосферного повітря

Місце розташування посту (адреса, географічні координати)/ або маршрути – точки відбору	Найменування юридичної особи, якій належить пункт спостереження	Дата введення в експлуатацію	Перелік забруднювачів	Режим спостережень	Метод оцінювання	Дані щодо сертифікації обладнання, приладів (для автоматизованих та напів-автоматизованих постів)	Дані щодо процедури повірки
1	2	3	4	5	6	7	8
Стаціонарні пункти спостережень							
м. Кременчук, вул. Молодіжна, 9, 49°08'41,76" N 33°25'45,50" E	Полтавський обласний центр з гідрометеорології (Лабораторія спостережень за забрудненням атмосферного повітря м.Кременчука)	26.12.1977		Відбір проб 6 днів на тиждень (з понеділка по суботу). Режим відбору проби – разовий, тривалість 20-30 хв			
			Важкі метали (кадмій, залізо, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк) *	Середньомісячна проба	атомно-абсорбційний		
			Пил (аерозоль) недиференційований за складом	Скорочена програма спостережень (7:00, 19:00)	КНД 09.08-2011 Методика виконання вимірювань	Прилади сертифіковано заводом-виробником	Прилади проходять повірку в Кременчуць

					масової концентрації пилу в атмосферному повітрі населених пунктів гравіметричним методом		кому відділенні ДП «Полтава-стандарт-метрологія», ДП
			Вуглецю оксид		Проба відбирається спостерігачем вручну в гумову камеру нагнітачем гумовим для аналізу в лабораторії електрохімічним методом	Прилади сертифіковано заводом-виробником	«Полтава-стандарт-метрологія» та ДП «УКРМЕТР ТЕСТСТАНДАРТ» згідно з графіком проведення
			Сажа		РД 52.04.186-89 Приложение 5.3.8 Определение сажи, стр. 657	Прилади сертифіковано заводом-виробником	періодичної повірки законодавчо регульованих засобів
			Діоксид сірки	Повна програма спостережень (1:00, 7:00, 13:00, 19:00)	КНД 09.03-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду сірки в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	Прилади сертифіковано заводом-виробником	вимірювальної техніки, затвердженим начальником Полтавського обласного центру з гідрометеорології

			Діоксид азоту		КНД 09.02-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду та оксиду азоту в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	Прилади сертифіковано заводом-виробником	
			Фенол		КНД 09.05-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації фенолу в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	Прилади сертифіковано заводом-виробником	
			Формальдегід		РД 52. 04.186-89 Методика 5.3.3.7 Формальдегид	Прилади сертифіковано заводом-виробником	

м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 2 49°04'24,75" N 33°25'12,20" E	Полтавський обласний центр з гідрометео- рології <i>(Лабораторія спостережень за забрудненням атмосферного повітря м.Кременчука)</i>	24.10.1979		Відбір проб 6 днів на тиждень (з понеділка по суботу). Режим відбору проби – разовий, тривалість 20-30 хв			
			Пил (аерозоль) недиференційований за складом	Скорочена програма спостережень (7:00, 19:00)	КНД 09.08-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації пилу в атмосферному повітрі населених пунктів гравіметричним методом	Прилади сертифіковано заводом-виробником	Прилади проходять перевірку в Кременчугському відділенні ДП «Полтава-стандарт-метрологія», ДП «Полтава-стандарт-метрологія» та ДП «УКРМЕТР ТЕСТСТАНДАРТ» згідно з графіком проведення періодичної перевірки законодавчо регульованих засобів виміральної техніки,
			Сульфати розчинні		РД 52.04.186-89 Методика 5.2.7.7 Серная кислота и сульфаты (турбидиметрический метод) стр. 216		
			Вуглецю оксид		Проба відбирається спостерігачем вручну в гумову камеру нагнітачем гумовим для аналізу в лабораторії електрохімічним методом		

			Формальдегід	Повна програма спостережень (1:00, 7:00, 13:00, 19:00)	РД 52. 04.186-89 Методика 5.3.3.7 Формальдегид		затвердженим начальником Полтавського обласного центру з гідрометеорології
			Діоксид сірки		КНД 09.03-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду сірки в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом		
			Діоксид азоту		КНД 09.02-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду та оксиду азоту в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом		
			Оксид азоту				
			Аміак		КНД 09.01-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації		

					аміаку в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом		
м. Кременчук, вул. Тараса Шевченка, 22/30 49°03'51,57" N 33°25'06,99" E	Полтавський обласний центр з гідрометеорології (Лабораторія спостережень за забрудненням атмосферного повітря м.Кременчука)	23.02.1981		Відбір проб 6 днів на тиждень (з понеділка по суботу). Режим відбору проби – разовий, тривалість 20-30 хв			
			Важкі метали (кадмій, залізо, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк)*	Середньомісячна проба	атомно-абсорбційний		Прилади проходять повірку в Кременчуцькому відділенні ДП
			Пил (аерозоль) недиференційований за складом	Скорочена програма спостережень (7:00, 19:00)	КНД 09.08-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації пилу в атмосферному повітрі населених пунктів гравіметричним методом	Прилади сертифіковано заводом-виробником	ДП «Полтава-стандарт-метрологія», ДП «Полтава-стандарт-метрологія» та ДП «УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ» згідно з графіком проведення періодичної повірки
			Оксид вуглецю		Проба відбирається спостерігачем вручну в гумову камеру нагнітачем гумовим для	Прилади сертифіковано заводом-виробником	

					аналізу в лабораторії електрохімічним методом		законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, затвердженим начальником Полтавського обласного центру з гідрометеорології
			Сажа		РД 52.04.186-89 Приложение 5.3.8 Определение сажи, стр. 657	Прилади сертифіковано заводом-виробником	
			Формальдегід		РД 52. 04.186-89 Методика 5.3.3.7 Формальдегид	Прилади сертифіковано заводом-виробником	
			Діоксид сірки	Повна програма спостережень (1:00, 7:00, 13:00, 19:00)	КНД 09.03-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду сірки в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	Прилади сертифіковано заводом-виробником	
			Діоксид азоту		КНД 09.02-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду та оксиду азоту в атмосферному повітрі	Прилади сертифіковано заводом-виробником	

					населених пунктів фотометричним методом		
			Фенол		КНД 09.05-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації фенолу в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	Прилади сертифіковано заводом-виробником	
м. Кременчук, вул. Івана Приходька, 89 49°02'02,54" N 33°26'04,50" E	Полтавський обласний центр з гідрометеорології (Лабораторія спостережень за забрудненням атмосферного повітря м.Кременчука)	15.02.1989		Відбір проб 6 днів на тиждень (з понеділка по суботу). Режим відбору проби – разовий, тривалість 20-30 хв			
			Пил (аерозоль) недиференційований за складом	Скорочена програма спостережень (7:00, 19:00)	КНД 09.08-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації пилу в атмосферному повітрі населених пунктів гравіметричним методом	Прилади сертифіковано заводом-виробником	Прилади проходять перевірку в Кременчуцькому відділенні ДП «Полтава-стандарт-метрологія», ДП «Полтава-стандарт-
			Оксид вуглецю		Проба відбирається	Прилади сертифікова-	

					спостерігачем вручну в гумову камеру нагнітачем гумовим для аналізу в лабораторії електрохімічним методом	но заводом- виробником	метрологія» та ДП «УКРМЕТР ТЕСТСТАН ДАРТ» згідно з графіком проведення періодичної повірки законодавчо регульова- них засобів вимірюваль- ної техніки, затвердже- ним начальником Полтав- ського обласного центру з гідрометео- рології
			Формальдегід		РД 52. 04.186-89 Методика 5.3.3.7 Формальдегид	Прилади сертифікова- но заводом- виробником	
			Діоксид сірки	Повна програма спостережень (1:00, 7:00, 13:00, 19:00)	КНД 09.03-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду сірки в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	Прилади сертифікова- но заводом- виробником	
			Діоксид азоту		КНД 09.02-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду та оксиду азоту в атмосферному повітрі населених	Прилади сертифікова- но заводом- виробником	

					пунктів фотометричним методом		
			Фенол		КНД 09.05-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації фенолу в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	Прилади сертифікова- но заводом- виробником	
м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 6 49°00'12,19" N 33°38'42,71" E	ПрАТ «Полтавський ГЗК» (пост належить підприємству, але надається у безкоштовну оренду Полтавському обласному центру з гідрометеорол огії: обслуговують спеціалісти Лабораторії спостережень за	01.04.1999		6 днів на тиждень (з понеділка по суботу). Режим відбору проби – разовий, тривалість 20-30 хв			
			Важкі метали (кадмій, залізо, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк)*	Середньомісячна проба	атомно- абсорбційний		Прилади проходять півірку в Кременчуць кому відділенні
			Пил (аерозоль) недиференційо ваний за складом	Скорочена програма спостережень (7:00, 19:00)	КНД 09.08-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації пилу в атмосферному повітрі населених	Прилади сертифікова- но заводом- виробником	ДП «Полтава- стандарт- метрологія», ДП «Полтава- стандарт- метрологія»

	забрудненням атмосферного повітря м.Кременчука)				пунктів гравіметричним методом		та ДП «УКРМЕТР ТЕСТСТАН ДАРТ» згідно з графіком проведення періодичної півірки законодавчо регульова- них засобів вимірюваль- ної техніки, затвердже- ним начальником Полтав- ського обласного центру з гідрометео- рології
			Оксид вуглецю	Скорочена програма спостережень (7:00, 19:00)	Проба відбирається спостерігачем вручну в гумову камеру нагнітачем гумовим для аналізу в лабораторії електрохімічним методом	Прилади сертифікова- но заводом- виробником	
			Сажа	Скорочена програма спостережень (7:00, 19:00)	РД 52.04.186-89 Приложение 5.3.8 Определение сажи, стр. 657	Прилади сертифікова- но заводом- виробником	
			Аміак	Скорочена програма спостережень (7:00, 19:00)	КНД 09.01-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації аміаку в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	Прилади сертифікова- но заводом- виробником	
			Фенол	Скорочена програма спостережень (1:00, 13:00)	КНД 09.05-2011 Методика виконання вимірювань	Прилади сертифікова- но заводом- виробником	

					масової концентрації фенолу в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом		
			Водень хлористий (соляна кислота) за молекулою HCl	Неповна програма (1:00, 7:00, 13:00)	РД 52.04.186-89 Методика 5.2.3.6 Хлорид водорода: отбор проб на пленочный сорбент, стр. 129	Прилади сертифіковано заводом-виробником	
			Діоксид сірки	Повна програма спостережень (1:00, 7:00, 13:00, 19:00)	КНД 09.03-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду сірки в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	Прилади сертифіковано заводом-виробником	
			Діоксид азоту		КНД 09.02-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду та оксиду азоту в атмосферному повітрі населених пунктів фото-	Прилади сертифіковано заводом-виробником	

					метричним методом		
* – на постах відбираються проби для визначення вмісту важких металів (кадмій, залізо, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк) та направляються на аналіз до лабораторії Центральної геофізичної обсерваторії ім. Бориса Срезневського (м. Київ). Після визначення вмісту важких металів у надісланих пробах, результати направляються до Лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчук.							
Індикативні станції							
39600, Полтавська обл., м. Кременчук, перетин санітарно-захисних зон підприємств Північного промислового вузла міста (49° 09', 33° 26')	Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області Вимірювальний комплекс «VAISALA»	липень 2020	Оксид вуглецю Діоксид азоту Діоксид сірки Сірководень	В автоматизованому режимі	Довгострокові вимірювання	Свідоцтво про відповідність системи вимірювань № 005-25 КВ від 27.01.2025 р. видане Кременчуцьким відділенням ДП «Полтава-стандарт-метрологія»	Прилади проходять повірку один раз на рік
			PM 2,5 PM 10				
39600, Полтавська обл., м. Кременчук, на території Кременчуцької гімназії № 26 по пров. Джохара Дудаєва, 4 (колишній пров. Грозненський) (49° 14', 33° 44')	Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району	січень 2022	Оксид вуглецю Діоксид азоту Діоксид сірки Сірководень	В автоматизованому режимі	Довгострокові вимірювання	Свідоцтво про відповідність системи вимірювань № 005-25 КВ від 27.01.2025 р. видане Кременчу-	Прилади проходять повірку один раз на рік
			PM 2,5 PM 10				

	Полтавської області Вимірювальний комплекс «VAISALA»					цьким відділенням ДП «Полтава-стандарт-метрологія»	
39600, Полтавська обл., м. Кременчук, на території Кінно-спортивної школи «Фаворит» (вул. Михайла Грушевського, 2) (49° 12', 33° 45')	Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області Вимірювальний комплекс «VAISALA»	січень 2022	Оксид вуглецю Діоксид азоту Діоксид сірки Сірководень PM 2,5 PM 10	В автоматизованому режимі	Довгострокові вимірювання	Свідоцтво про відповідність системи вимірювань № 005-25 КВ від 27.01.2025 р. видане Кременчуцьким відділенням ДП «Полтава-стандарт-метрологія»	Прилади проходять повірку один раз на рік
Пересувні пункти (станції, лабораторії)							
39600, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. 29 вересня, буд. 10/24	Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району	Лютий 2012		Плановий та позаплановий моніторинг	Короткострокові вимірювання	Свідоцтво про відповідність системи вимірювань № 005-25 КВ від 27.01.2025 р. видане	Прилади проходять повірку один раз на рік

	Полтавської області Пересувна муніципальна екологічна лабораторія (ПМЕЛ)					Кременчуцьким відділенням ДП «Полтава-стандарт-метрологія»	
		листопад 2020	Оксид вуглецю Діоксид азоту Діоксид сірки	Плановий моніторинг 10-12 точок спостережень на тиждень (згідно плану графіку проведення вимірювань ПМЕЛ розробленого вченими кафедри екологічної безпеки Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського). На виконання розпорядження міського голови № 132-Р від 27.04.2018 «Про затвердження порядків здійснення оперативного контролю за забрудненням	Короткострокові вимірювання	Свідоцтво про відповідність системи вимірювань № 005-25 КВ від 27.01.2025 р. видане Кременчуцьким відділенням ДП «Полтава-стандарт-метрологія»	Газоаналізатор ГКС-CO-NO ₂ -SO ₂ Свідоцтво № 803/Т
		лютий 2012	Пил недиференційований за складом				Аналізатор пилу цифровий Капотак Модель 3443 Свідоцтво № 37/766
		червень 2017	Пил недиференційований за складом				Пиломір оптичний ИПЛ-1000 Свідоцтво № 1123/Т
		квітень 2016	Сірководень				Датчик-газоаналізатор ДИХЦ-Н2S Свідоцтво № 804/Т

		квітень 2016	Метан	атмосферного повітря та реагування в період несприятливих метеорологічних умов на території міста Кременчука» здійснюється позаплановий моніторинг у будь-який час доби та на підставі звернень мешканців міста щодо неприємних запахів та забруднення повітря на службу допомоги мера кременчужанам 1563.			Датчик-газоаналізатор ДИХЦ-СН4 Свідоцтво № 805/Т
		квітень 2016	Метил-меркаптан				Датчик-газоаналізатор ДИХЦ-СН3SH Свідоцтво № 806/Т
		квітень 2016	Формальдегід				Датчик-газоаналізатор ДИХЦ-СН2О Свідоцтво № 807/Т
		лютий 2012	Аміак				Газоаналізатор 342 ЕХ 08 Свідоцтво № 1996/Т
		лютий 2012	Сума вуглеводнів				Газоаналізатор 623ПИ05 Свідоцтво № 12-01/6142

Інші Точки спостережень Відокремлені підрозділи ДП «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»							
Полтавська область, Миргородський район, м. Гадяч, вул. Олесь Гончара, 39 50° 38'59; 33° 96'69 Полтавська область, Миргородський район, м. Гадяч, вул. Шевченка, 5 50° 36'99; 33° 98'95 Полтавська область, Миргородський район, м. Гадяч, вул. Лохвицька, 1 50° 37' 58; 33° 98' 95 Полтавська область, Миргородський район, м. Гадяч, вул. Полтавська, 100 50° 35' 81; 33° 99'77	Гадяцький відокремлений підрозділ ДП «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»		пил	1 раз на місяць (квітень-жовтень)		Сигналізатор аналізатор газів "Дозор С-М-4"	Св.№13-Т1/3748 від 09.10.23-09.10.24р.
			діоксид сірки	1 раз на місяць (квітень-жовтень)		Електроаспіратор "Тайфун Р-20-2"	Св.,№ 3-22/Т/2023 від 13.10.23-13.10.24р.
			діоксид азоту	1 раз на місяць (квітень-жовтень)		КФК-2 колориметр фотоелектричний концентраційний	Св.№ 13-21/Р-388505 від 05.10.23-05.10.24р
			оксид вуглецю	1 раз на місяць (квітень-жовтень)		Ваги аналітичні електричні	Св.,№20 від 06.06.24-06.06.25р
			фенол	1 раз на місяць (квітень-жовтень)		Секундомір	Св.№12-М/0482 від 31.05.24-31.05.25р
			свинець	1 раз на місяць (квітень-жовтень)		Термоанемометр "ТЕСТО-410-2"	Прилад повіряється один раз на рік
			аміак	1 раз на місяць (квітень-жовтень)		Піч муфельна СНОЛ1,6.2,5.1/1ПІ2	Св.№13-22/Т/1533 від 19.04.22-19.04.25р

						Барометр-анероїд метеорологічний БАММ-1(в повірці)	Проходить процедуру повірки
Полтавська область, Кременчуцький район, м. Горішні Плавні, проспект Героїв Дніпра,1	Горішньоплавнівський відокремлений підрозділ ДП «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»		Пил	Згідно листа ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ України» №01/342 від 12.04.2022р лабораторні дослідження атмосферного повітря в даній точці проводиться 1 раз на тиждень (при температурі повітря не нижче +8 - +10*)	Ваги ВЛА-200М Аспіратор мод.822 Гигрометр психометричний ВИТ 2	Св.№Б-150368-1 Св.СП №2-0108-24 Клеймо ІІІ квартал 2024	
Полтавська область, Кременчуцький район, м. Горішні Плавні, вул. Конституції, 22			Діоксид азоту	Згідно листа ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ України» №01/342 від 12.04.2022р лабораторні дослідження атмосферного повітря в даній точці проводиться 1 раз на тиждень (при температурі повітря не нижче +8 - +10*)	Аспіратор мод.822 Фотоколориметр КФК-2 Гигрометр психометричний ВИТ 2	Св.СП№2-0108-24 Св.Б-140932-2 Клеймо ІІІ квартал 2024	
Полтавська область, Кременчуцький район, м. Горішні Плавні, вул. Гірників, 24			Діоксид сірки	Згідно листа ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ України» №01/342 від 12.04.2022р лабораторні дослідження атмосферного повітря в даній точці проводиться 1 раз на тиждень (при температурі повітря не нижче +8 - +10*)	Аспіратор мод.822 Фотоколориметр КФК-2 Гигрометр психометричний ВИТ 2	Св.СП№2-0108-24 Св.Б-140932-2 Клеймо ІІІ квартал 2024	
Полтавська область, Кременчуцький район, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 31			Фенол	Згідно листа ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ України» №01/342 від 12.04.2022р лабораторні дослідження атмосферного повітря в даній точці проводиться 1 раз	Аспіратор мод.822 Фотоколориметр КФК-2	Св.СП№2-0108-24 Св.Б-140932-2	

Плавні, вул. Портова, 1				на тиждень (при температурі повітря не нижче +8 - +10*)		Гигрометр психометричний ВИТ 2	Клеймо III квартал 2024
			Формальдегід	Згідно листа ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ України» №01/342 від 12.04.2022р лабораторні дослідження атмосферного повітря в даній точці проводиться 1 раз на тиждень (при температурі повітря не нижче +8 - +10*)		Аспіратор мод.822 Фотоколориметр КФК-2 Гигрометр психометричний ВИТ 2	Св.СП№2-0108-24 Св.Б-140932-2 Клеймо III квартал 2024
			Свинець	Згідно листа ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ України» №01/342 від 12.04.2022р лабораторні дослідження атмосферного повітря в даній точці проводиться 1 раз на тиждень (при температурі повітря не нижче +8 - +10*)		Ваги ВЛА-200М Аспіратор мод.822 Фотоколориметр КФК-2 Гигрометр психометричний ВИТ 2	Св.№Б-150368-1 Св.СП№2-0108-24 Св.Б-140932-2 Клеймо III квартал 2024
Полтавська область, Полтавський район, м. Зіньків, вул. Паркова, в зоні впливу ТДВ «УКРОЛІАПРО-ДУКТ» Полтавська область, Полтавський район, м. Зіньків,	Зіньківський відокремлений підрозділ ДП «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»		Пил	моніторинг в галузі охорони атмосферного повітря, забір проб повітря для дослідження вмісту забруднювальних речовин			
			Сірчистий ангідрид				
			Діоксид азоту				
			Оксид вуглецю				
			Аміак				
			Формальдегід				
			Свинець				

вул. Воздвиженська, в зоні впливу автотранспорту							
Полтавська область, Полтавський район, м. Зіньків, житлова забудова							
Полтавська область, Полтавський район, м. Карлівка, вул. Полтавський шлях, 65	Карлівський відокремлений підрозділ ДП «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»	01.01.2023	Пил	Маршрутний пост		Свідоцтво №13- 22/Т/0129 від 24.07.2024р.	Прилади проходять повірку 1 раз на рік
			Діоксид сірки				
			Діоксид азоту				
Полтавська область, Кременчуцький район, м. Кременчук, вул. Київська, 63, 49°05'56.8"N 33°25'09.0"E	Кременчуцьки й районний відокремлений підрозділ ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (Полтавська область,		Азоту оксиди Аміак Ангідрид сірчистий Ацетон Бензол Водень хлористий (соляна кислота за молекулою HCl) Вуглецю оксид Кислота сірчана за	1 раз на місяць (Березень – листопад)	Згідно діючих наказів МОЗ України, Гігієнічні регламенти «Гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць» Наказ	Свідоцтво про відповід- ність стану системи вимірювань № 002-24 КВ від 05.01.2024 чинне до 04.01.2027 р.	Прилади проходять повірку 1 раз на рік
Полтавська область, Кременчуцький район, м. Кременчук, вул. Першотравнева, 3,							

49°03'50.2"N 33°24'59.8"E Полтавська область, Кременчуцький район, м. Кременчук, пров. Фруктовий, 8, 49°04'24.2"N 33°25'50.9"E Полтавська область, Кременчуцький район, м. Кременчук, вул. лікаря Івана Бончука, 16а, 49°01'20.0"N 33°27'43.8"E Полтавська область, Кременчуцький район, м. Кременчук, проспект Л.Українки, 6 49°08'49.7"N 33°26'00.2"E Полтавська область, Кременчуцький район,	Кременчуцький район, м. Кременчук, вул. Вадима Бойка, 18)		молекулою H_2SO_4 Ксилол Марганець і його сполуки (у перерахунку на двоокис марганцю) Пил (не диференційований за складом) Ртуть металічна Сажа Свинець і його неорганічні сполуки (в перерахунку на свинець) Сірководень Толуол Фенол Формальдегід Хлор		МОЗ № 52 від 14.01.2020		
---	--	--	--	--	------------------------------------	--	--

м. Кременчук, проспект Л.Українки, 78/19 49°07'55.1"N 33°26'28.4"E Полтавська область, Кременчуцький район, м. Кременчук, вул. Бетонна, 124/2, 49°05'37.7"N 33°24'14.2"E Полтавська область, Кременчуцький район, с. Вільна Терешківка, вул. Великий шлях, буд. № 222 49°09'47.6"N 33°25'13.2"E Полтавська область, Кременчуцький район, с. П'ятихатки, вул. Жовтнева, 5, 49°09'01.3"N 33°29'32.9"E Полтавська область, Кременчуцький район,							
---	--	--	--	--	--	--	--

с. Садки, перехрестя вул. Нагірна - Нерудна, 49°00'40.5"N 33°26'51.3"E Полтавська область, Кременчуцький район, с. Чечелево, перехрестя вул. Академіка Герасимовича та вул. Білецьківська, 49°00'42.3"N 33°24'27.2"E Полтавська область, Кременчуцький район, с. Білецьківка, вул. Будівельна, 2, 48°59'27.9"N 33°22'53.7"E Полтавська область, Кременчуцький район, с. Кам'яні Потоки, вул. Щорса, 201, 48°59'50.2"N 33°29'14.0"E							
--	--	--	--	--	--	--	--

Полтавська область, Кременчуцький район, с. Рокитне, вул. Чапаєва, 1, 49°09'16.8"N 33°31'07.6"E Полтавська область, Кременчуцький район, с. Піщане, вул. Шкільна, 2 49°07'50.2"N 33°23'22.9"E Полтавська область, Кременчуцький район, с. Пришиб, 49°07'50.2"N 33°24'24.2"E							
Полтавська область, Лубенський район, м. Лубни, вул. Тернівська, 21	Лубенський районний відокремлений підрозділ ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»		Пил Діоксид сірки Діоксид азоту Аміак	Згідно плану соціально-гігієнічного моніторингу на 2024 рік 11 контрольних точок короткостроковий/періодичний	Згідно діючих наказів МОЗ України, Гігієнічні регламенти «Гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному	Пробовідбірник електричний «Тайфун-МС» № 136; Термогігrometer testo 605-H1 №051100022 943; Пробовідбірник	Свідоцтво №13-22/Т/0118 від 05.07.2024р. до 05.07.2025р. Свідоцтво №36-2/1234 від 19.08.2024
Полтавська область, Лубенський район,			Пил Діоксид сірки				

м. Лубни, Володимирський майдан, 22/2	(Полтавська область, Лубенський район, м. Лубни, вул. Чорновола В'ячеслава, 14/26)		Діоксид азоту Аміак		повітрі населених місць» Наказ МОЗ № 52 від 14.01.2020	ник електричний «Тайфун P20-20.2.2» № 0189; Ваги лабораторні електронні ABS 220-4 2 клас; Фотометр фотоелектри чний КФК-3; Термометр ТС-4 0+100С Ц.п. 1°; Мірний лабораторни й посуд по ГОСТ 1770 - 74 та ГОСТ 20292-74;	до 19.08.2025
Полтавська область, Лубенський район, м. Лубни, вул. Мистецька			Пил Діоксид сірки Діоксид азоту Аміак				Свідоцтво №13- 22/Т/0117 від 05.07.2024 до 05.07.2025
Полтавська область, Лубенський район, м. Лубни, проспект Володимирський №27/49			Пил Діоксид сірки Діоксид азоту Аміак				Свідоцтво №12-08/1766 від 06.11.2023 до 06.11.2024
Полтавська область, Лубенський район, с. Засулля, вул. Молодіжна			Пил Діоксид сірки Діоксид азоту Аміак				Свідоцтво №13-21/Р- 285 від 09.07.2024 до 09.07.2025 Дійсний до 2 кв. 2025
Полтавська область, Лубенський район, м. Гребінка, вул. Локомотивній, 28-30			Пил Діоксид сірки Діоксид азоту				Наявність заводського клейма
Полтавська область, Лубенський район, м. Гребінка, вул. Е.П. Гребінки, № 8- 10			Пил Діоксид сірки Діоксид азоту				Свідоцтво
Полтавська область, Лубенський район, сел. Чорнухи, вул. Базарна, 1			Пил Діоксид сірки Діоксид азоту Аміак				
Полтавська область, Лубенський район, сел. Чорнухи, вул. Центральна			Пил Діоксид сірки Діоксид азоту				

Полтавська область, Лубенський район, м. Пирятин, вул. Сумська			Пил Діоксид сірки Діоксид азоту Аміак			Секундомір механічний СОП пр-2а-3.	№12-08/1986 від 12.04.2024 до 12.04.2025
Полтавська область, Лубенський район, м. Пирятин, вул. Європейська, 160 - 162			Пил Діоксид сірки Діоксид азоту				
Полтавська область, Миргородський район, м. Миргород, вул. Садова, 15	Миргородсь- кий районний відокремлений підрозділ ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»		Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю	2 рази на рік	Медико-санітарні нормативи допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджені наказом МОЗ № 813 від 10.05.2024.	Пробовідбір ник аспірацій- ний «Тайфун» Р- 20-2 Спектрофо- тометр UNICO 1201	Сертифікат відповід- ності № UA- MI/2p-874- 2002 Свідоцтво про державну метрологіч- ну атестацію № 37-588-08 Від 24.07.2008 Зареєстро- вані в Державному реєстрі засобів вимірюваль- ної техніки України № У1213-06
Полтавська область, Миргородський район, м. Миргород, вул. Гоголя, 112			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю	2 рази на рік		Лабораторні електронні ваги ANG	
Полтавська область, Миргородський район, м. Миргород,			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю	2 рази на рік		Сигналіза- тор- аналізатор	

вул. Оксанченка, 106			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю	2 рази на рік		газів багатоком- понентний «Дозор»-С- М-4	Зареєстро- ваний в Державному реєстрі засобів вимірюваль- ної техніки України № У1602-15
Полтавська область, Миргородський район, м. Миргород, вул. Вокзальна, 24			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю	2 рази на рік			
Полтавська область, Миргородський район, м. Миргород, вул. Хорольська, 38- 40			Пил Фенол Формальдегід				
Полтавська область, Миргородський район, м. Миргород, вул. Петрівська, 11- 13			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил Фенол Формальдегід	2 рази на рік			
Полтавська область, Миргородський район, м. Миргород, вул. Гоголя, 112			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил Фенол Формальдегід	2 рази на рік			
Полтавська область, Миргородський район, м. Миргород,			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил	2 рази на рік			

на розі вулиць Київська-Гоголя			Фенол Формальдегід				
Полтавська область, Миргородський район, м. Миргород, вул. Гоголя, 98/6			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил Фенол Формальдегід	2 рази на рік			
Полтавська область, Миргородський район, с. Савинці			Пил	1 раз на рік			
Полтавська область, Миргородський район, с. Декабристи, вул. Миру			Діоксид азоту Аміак	2 рази на рік			
Полтавська область, Миргородський район, с. Великі Сорочинці, вул. Миргородська			Пил Діоксид азоту Оксид вуглецю	1 раз на рік			
Полтавська область, Миргородський район, с. Велика Багачка, вул. Європейська, 18			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил	1 раз на рік			

Полтавська область, Миргородський район, с. Велика Багачка, вул. Каштанова, 124			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил	1 раз на рік			
Полтавська область, Миргородський район, с. Велика Багачка, вул. Шевченка, 96			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил	1 раз на рік			
Полтавська область, Миргородський район, сел. Шишаки, район ринку			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил	1 раз на рік			
Полтавська область, Миргородський район, сел. Шишаки, ТОВ «Астарта»			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил	1 раз на рік			
Полтавська область, Миргородський район, сел. Шишаки, район ЛПЛ (понад шляхом)			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил	1 раз на рік			
Полтавська область, Миргородський район, с. Яреськи, СЗЗ Яреськівського цукрового заводу			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил	1 раз на рік			

Полтавська область, Миргородський район, с. Яреськи, центр села			Діоксид азоту Діоксид сірки Оксид вуглецю Пил	1 раз на рік			
Полтавська область, Лубенський район, м. Хорол, вул. Небесної Сотні, 135, Д 49.78.1060, Ш 33.24.8945 Полтавська область, Лубенський район, м. Хорол, вул. Незалежності, 76 Д 49.78.3940, Ш 33.27.3955 Полтавська область, Лубенський район, с. Штомпелівка Д 49.79735, Ш 33.19183 Полтавська область, Лубенський район, с. Вишняки Д 49.76454, Ш 33.30505 Полтавська область, Лубенський район,	Хорольський відокремлений підрозділ ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» Полтавська область, Лубенський район, м. Хорол, вул. Стрітенська, 1		Діоксид азоту, діоксид сірки, тверді частки (ТЧ ₁₀ /ТЧ _{2,5})	8 точок 1раз/тиждень з 01.04.2024 по 30.09.2024	РД 52.04.186-89	Пробовідбір ник портативний аспірацій- ний «Тайфун» Р- 20-20 Високоточ- ний термогігро- метр і барометр Greisinger GFTB200, зав.№349065 99 Анемометр АСО-3 Фотоколо- риметр КФК-3	На повірці Сертифікат калібру- вання №5651-2023 від 02.10.2023 На повірці На повірці

с. Вишневе (Хорольської ОТГ); Д 49.70565, Ш 33.20714 Полтавська область, Лубенський район, с. Новоаврамівка Д 49.79693, Ш 33.41862 Полтавська область, Лубенський район, с. Хильківка Д 49.77520, Ш 33.05860 Полтавська область, Лубенський район, с. Мусіївка Д 49.79882, Ш 32.94834							
---	--	--	--	--	--	--	--

1.2. Мережа пунктів спостережень за станом атмосферних опадів

Місце розташування пункту (адреса, географічні координати)	Найменування юридичної особи, якій належить пункт спостереження	Дата введення в експлуатацію	Перелік показників та складових опадів	Режим спостережень
1	2	3	4	5
Гідрометеорологічна станція (пост) 39600, Полтавська обл., м. Кременчук, пл. Перемоги, 2 (49° 04', 33° 24')	Гідрометеорологічна станція (пост) Комунального підприємства «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області зареєстрована(ний) у списках відомчої мережі гідрометеорологічної служби України і віднесений до спеціальних станцій (постів) і до автоматизованих станцій (реєстраційне свідоцтво № 06/20)	2010 рік	кількість опадів; інтенсивність опадів	Цілодобово 7 днів на тиждень
Гідрометеорологічна станція (пост) 39600, Полтавська обл., м. Кременчук, перетин санітарно-захисних зон підприємств Північного промислового вузла міста (49° 09', 33° 26')	Гідрометеорологічна станція (пост) Комунального підприємства «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області зареєстрована(ний) у списках відомчої мережі гідрометеорологічної служби України і віднесений до спеціальних станцій (постів)	2020 рік	кількість опадів; інтенсивність опадів; тип опадів	Цілодобово 7 днів на тиждень

1	2	3	4	5
	і до автоматизованих станцій (реєстраційне свідоцтво № 06-1/20)			
Метеостанція Полтавська обл., м. Гадяч, вул. Гагаріна, 42 (50.36871, 33.98152)	Полтавський обласний центр з гідрометеорології	1944 рік	кількість опадів; інтенсивність опадів;	Цілодобово 7 днів на тиждень
Метеостанція Полтавська обл., м. Кобеляки, вул. Дружби, 27 (49.15444, 34.20778)	Полтавський обласний центр з гідрометеорології	1944	іони амонію, іони калію, іони кальцію, іони магнію, натрію гідрокарбонат-іони, нітрат-іони, сульфат-іони, хлорид-іони, рН, загальна кислотність	рН – кожного випадіння Проба опадів – середня за місяць Проба снігу – 1 раз на рік в період максимального залягання снігового покриву
Метеостанція Полтавська обл., м. Лубни, вул. Метрологічна, 18 (50.01627, 32.97521)	Полтавський обласний центр з гідрометеорології	1944 рік	кількість опадів; інтенсивність опадів;	Цілодобово 7 днів на тиждень
Метеостанція Полтавська обл., с. Веселий Поділ, с. Вереміївка (49.63563, 33.25371)	Полтавський обласний центр з гідрометеорології	1944 рік	кількість опадів; інтенсивність опадів;	Цілодобово 7 днів на тиждень

2. Лабораторно-аналітичний комплекс

№ з/п	Юридичний статус, форма власності, відомча приналежність/ підпорядкування	Кількість працівників	Перелік основного обладнання та приладів, що використовуються для проведення аналізів	Дані щодо сертифікації обладнання та приладів	Переліки забруднювальних речовин, що визначаються в пробах	Метод аналізу	Процедура верифікації даних
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Лабораторія спостережень за забрудненням атмосферного повітря (ЛСЗА) м. Кременчука Полтавського обласного центру з гідрометеорології. Адреса: 39610, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Молодіжна, 9						
	Структурний підрозділ Полтавського обласного центру з гідрометеорології, який безпосередньо підпорядковується Українському гідрометеорологічному центру Державної служби України з надзвичайних ситуацій	8	Ваги лабораторні електронні AXIS ANG 220C Ваги лабораторні квадрантні ВЛКТ – 500г-М Газоаналізатор «Элан СО-50» Електро-аспіратори: ASA 1S; ASA 6S; ЭА 2СМ. Установки аспіраційні стаціонарні (УАС 100 G6) Установки пневматичні УП 1152С	Періодична повірка в Кременчуцькому відділенні ДП «Полтавастандартметрологія», ДП «Полтавастандарт-метрологія», ДП «УКРМЕТРТЕСТ-СТАНДАРТ»	Пил (аерозоль) недиференційований за складом Діоксид сірки	Гравіметричний метод КНД 09.08-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації пилу в атмосферному повітрі населених пунктів гравіметричним методом Фотометричний метод КНД 09.03-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду сірки в атмосферному повітрі населених пунктів	Свідоцтво про відповідність стану системи вимірювань № 002-22 КВ від 10.01.2022 р., чинне до 09.01.2025 р., видане Кременчуцьким відділенням ДП «Полтавастандарт метрологія» Система керування вимірюванням у межах сфери процесів вимірювання регламентована Настановою з

1	2	3	4	5	6	7	8
						фотометричним методом	якості Лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука Полтавського обласного центру з гідрометеорології
			Спектрофотометр Ulab102	Сертифікат UA.TR.001 37 062-22 від 29.12.2022 оцінки відповідності типу за результатами перевірки ЗВТ, виданий ДП «УКРМЕТР-ТЕСТ-СТАНДАРТ», UA.TR.001; Періодична повірка законодавчо регульованого ЗВТ	Сульфати розчинні	Фотометричний метод РД 52.04.186-89 Методика 5.2.7.7 Серная кислота и сульфаты (турбидиметрический метод) стр. 216	
					Оксид вуглецю	Електрохімічний метод РД 52.04.186-89 Методика 6.5.2 Электрохимический метод. Керівництво з експлуатації «Газоанализатор Элан»	
					Діоксид азоту	Фотометричний метод КНД 09.02-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду та оксиду азоту в атмосферному повітрі населених пунктів	

1	2	3	4	5	6	7	8
						фотометричним методом	
					Оксид азоту	Фотометричний метод КНД 09.02-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації двооксиду та оксиду азоту в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	
					Фенол	Фотометричний метод КНД 09.05-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації фенолу в атмосферному повітрі населених пунктів фото-метричним методом	
					Сажа	РД 52.04.186-89 Приложение 5.3.8 Определение сажи, стр. 657	
					Водень хлористий	Фотометричний метод РД 52.04.186-89 Методика 5.2.3.6	

1	2	3	4	5	6	7	8
						Хлорид водорода: отбор проб на плёночный сорбент, стр. 129	
					Аміак	Фотометричний метод КНД 09.01-2011 Методика виконання вимірювань масової концентрації аміаку в атмосферному повітрі населених пунктів фотометричним методом	
					Формальдегід	Фотометричний метод РД 52. 04.186-89 Методика 5.3.3.7 Формальдегид	
2	Аналітична група Комунального підприємства «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області Юридична адреса: 39600, Україна, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. 29 вересня, 10/24 Фактична адреса: 39600, Україна, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. 29 вересня, 10/24						
	юридичний статус - юридична особа форма власності - комунальна відомча приналежність/	Кількість працівників, які здійснюють вимірю- вання – 2 людини	Пересувна муніципальна екологічна лабораторія (ПМЕЛ) Газоаналізатор ГКС-CO-NO ₂ -SO ₂	Свідоцтво про відповідність стану системи вимірювань № 015-19 КФ від 26.04.2019 р. видане Кременчуцькою	Атмосферного повітря: Оксид вуглецю Діоксид азоту Діоксид сірки	– Електрохімічний	Повірочний контроль Кременчуцькою філією ДП «Полтава- стандарт- метрологія»

1	2	3	4	5	6	7	8
	підпорядкування – Кременчуцька міська рада Кременчуцького району Полтавської області		Аналізатор пилу цифровий Капомах Модель 3443	філією ДП «Полтава- стандарт- метрологія	Пил недифе- ренційований за складом	Оптичний (метод вимірювання розсіяння світла від напівпровідникового лазера)	
			Пиломір оптичний ИПЛ-1000			Оптичний (метод лазерної інфрачервоної нефелометрії)	
			Датчик- газоаналізатор ДИХЦ-Н ₂ S		Сірководень	Електрохімічний, амперометричний	
			Датчик- газоаналізатор ДИХЦ-СН ₄		Метан	Електрохімічний, амперометричний	
			Датчик- газоаналізатор ДИХЦ-СН ₃ SH		Метил- меркаптан	Електрохімічний, амперометричний	
			Датчик- газоаналізатор ДИХЦ-СН ₂ O		Формальдегід	Електрохімічний, амперометричний	
			Сигналізатор- аналізатор аміаку переносний однокомпонентний ДОЗОР-С-П-NH ₃		Аміак	Електрохімічний	
			Газоаналізатор 623ПИ05		Сума вуглеводнів	Полум'яно- іонізаційний	
	юридичний статус - юридична особа форма власності - комунальна		вимірювальний комплекс «VAISALA» перетин санітарно-	Сертифікат UA.TR.001 231-18 Rev. 0	Атмосферного повітря:	–	Повірочний контроль Кременчуцькою філією ДП «Полтава-

1	2	3	4	5	6	7	8
	відомча приналежність/ підпорядкування – Кременчуцька міська рада Кременчуцького району Полтавської області		захисних зон підприємств Північного промислового вузла міста (49° 09', 33° 26')				стандарт- метрологія»
			Газоаналізатор AQT 420		Оксид вуглецю Діоксид азоту Діоксид сірки Сірководень	Електрохімічний	
			Пиломір ASM212081		PM 2,5 PM 10	Оптичний	
	юридичний статус - юридична особа форма власності - комунальна відомча приналежність/ підпорядкування – Кременчуцька міська рада Кременчуцького району Полтавської області		вимірювальний комплекс «VAISALA» на території Кременчуцької гімназії № 26 по пров. Джохара Дудаєва, 4 (колишній пров. Грозненський) (49° 14', 33° 44') на території Кінно-спортивної школи «Фаворит» (вул. Михайла Грушевського, 2) (49° 12', 33° 45')	Сертифікат UA.TR.001 12 134-21	<i>Атмосферного повітря:</i>	—	Повірочний контроль Кременчуцькою філією ДП «Полтавастандарт метрологія»

1	2	3	4	5	6	7	8
			Датчики якості повітря AQT 530		Оксид вуглецю Діоксид азоту Діоксид сірки Сірководень	Електрохімічний	
			Лазерні лічильники частинок LPC200		PM 1 PM 2,5 PM 10	Оптичний	
3	Санітарно-гігієнічна лабораторія Гадяцького відокремленого підрозділу ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» 37300, Полтавська обл., м. Гадяч, пл. Соборна, 15						
	Санітарно-гігієнічна лабораторія Гадяцький ВП ДУ "Полтавський ОЦКПХМОЗ"	5	Сигналізатор аналізатор газів "Дозор С-М-4" Електроаспіратор "Тайфун Р-20-2" Електроаспіратор "Тайфун Р-20-2" КФК-2 колориметр фотоелектричний концентраційний Ваги аналітичні електричні Секундомір Термоанемометр "ТЕСТО-410-2" Піч муфельна СНОЛ1,6,2,5.1/1ІІ2 Барометр-анероїд метеорологічний БАММ	Св№13-Т1/3748від 09.10.23-09.10.24р. Св.,№ 3-22/Т/2023 від 13.10.23-13.10.24р. Св№ 13-21/Р-388505від 05.10.23-05.10.24р Св№ 13-21/Р-388505від 05.10.23-05.10.24р Св.,№20 від 06.06.24-06.06.25р Св№12-М/0482 від 31.05.24-31-05.25р (в повірці) Св.№13-22/Т/1533від 19.04.22-19.04.25р (в повірці)	Атмосферне повітря:		
					Пил	Гравіметричний	
					Діоксид сірки	фотометричний, інструментальний	
					Діоксид азоту	фотометричний, інструментальний	
					Оксид вуглецю	інструментальний	
					Фенол	Фотометричний	
					свинець	фотометричний	
					аміак	фотометричний, інструментальний	

1	2	3	4	5	6	7	8
4	Санітарно-гігієнічна лабораторія Горішньоплавнівського відокремленого підрозділу ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» 39800, Полтавська обл., м. Горішні Плавні, проспект Героїв Дніпра, 1/3						
	Санітарно гігієнічна лабораторія Горішньоплавнівського ВП ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ» проспект Героїв Дніпра, 3 Свідоцтво про відповідність стану системи вимірювань №033-23 видане 14.06.2023, чинне до 13.06.2026	2	1.Гигрометр психометричний ВІТ 2 2.Ваги лабораторні ВЛА - 200г-М Набір гир 3.Електропіч лабораторна СНОЛ-1.6.2.5.1/9-И5 4.Колориметр фотоелектричний КФК-2 5. Колориметр фотоелектричний КФК-2 6.Електроаспіратор для відбору проб повітря модель 822	Клеймо III квартал 2024 св.№Б-150368-1 св.№ Б-150368-2 св.№ Б140933-2 св. №Б 140932-1 св. №Б 140932-2 св.СП №2-0108-24.	<i>Атмосферне повітря:</i> Пил Діоксид азоту Діоксид сірки Фенол Формальдегід Свинець	Ваговий Фотометричний Фотометричний Фотометричний Фотометричний	-
5	Санітарно-гігієнічна лабораторія Зінківського міжрайонного відокремленого підрозділу лабораторних досліджень (МВПЛД) ДУ «Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» 38100, Полтавська обл., м. Зінків, вул. Івана Петровського, 18-а						
	Державна власність. Міністерство охорони здоров'я України	3			<i>Атмосферне повітря:</i> Пил	Ваговий	
			Ваги електронні аналітичні з радіо кристалічним дис.-	св. №16 від 15.04.2024р.			

1	2	3	4	5	6	7	8
			плеєм AS 220.R2 I кл. Аспіратор для відбору проб повітря М-822	св. №13-22/Т/1963 від 07.08.2023р. (на повірці)			
			Колориметр фото-електричний концен-траційний КФК-2 Аспіратор для відбору проб повітря М-822	св. №13-21/Р-3188 від 08.08.2023р. (на повірці) св. №13-Т1/1663 від 11.06.2021р.	Формальдегід Свинець Аміак Діоксид сірки Діоксид азоту	Колориметричний	
			Сигнал.-аналізатор газів багатокомпон. індивідуальний «Дозор-С-М»	св. №13-Т1/2248 від 03.07.2024р.	Оксид вуглецю Аміак Діоксид сірки Діоксид азоту	Електрохімічний	
6	Санітарно-гігієнічна лабораторія Карлівського ВП ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ», Полтавська область, Полтавський район, м. Карлівка, вул. Незалежності, 6						
	Карлівський ВП ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ», Полтавська область, Полтавський район, м. Карлівка, вул. Незалежності, 6, Державна, МОЗ	3	Електроаспіратор, модель822	Свідоцтво про перевірку метрологічних характеристик засобу вимірювальної техніки	Атмосферне повітря: Пил діоксид сірки діоксид азоту	РД52.04.186-89 Посібник із контролю забруднення атмосфери	

1	2	3	4	5	6	7	8
7	Санітарно-гігієнічна лабораторія Кременчуцького районного відокремленого підрозділу ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» 39602, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Вадима Бойка, 18						
	Кременчуцький районний відокремлений підрозділ ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (Кременчуцький РВП ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ»)	3	для приготування розчинів реактивів та СЗ:				
			Ваги електронні 3 класу WPS/360/C/2, зав. № 224647	св. № Б-150849-5 до 19.08.2025		Ваговий	
			Ваги лабораторні рівноплечі 2 класу ВЛР-200 г, зав. № 198	св. № Б-150849-1 до 19.08.2025		Ваговий	
			для відбору проб атмосферного повітря:				
			Установка пневматична 4-х канальна УП 1122 АС, зав. № 624	св. № 13-22/Т/2034 до 23.10.2024		об'ємна витрата	
			Установка пневматична 4-х канальна УП 1122 АС, зав. № 623	св. № 13-22/Т/2035 до 23.10.2024		-/-	
			Психрометр аспіраційний МВ-4-2 М, зав. № 36	св. № 24-2 /3146 до 19.12.2024 р.		температура та відносна вологість	
			Секундомір СОС пр-26-2-000 «Агат», зав. № 0507	св. № Б-150849-12 до 19.08.2025		час відбору проб	
			засоби вимірювальної техніки, які застосовуються під час вимірювань фізичних величин, випробувальне обладнання				
			Колориметр фотоелектричний	св. № Б-141886-2 до 19.08.2025	Оксид азоту, Діоксид азоту, аміак,	фотоелектро-колориметричний	

1	2	3	4	5	6	7	8
			концентраційний КФК-2-УХЛ 4.2. зав. № 9001603		ацетон, водень хлористий, діоксид сірки, марганець і його сполуки (у перерахунку на двоокис марганцю), сірководень, хлор, фенол, формальдегід		
			Аналізатор Вольтамперомет- ричний АВА-3, зав. № 90	св. № Б-141886-1 до 19.08.2025	свинець і його неорганічні сполуки (в перерахунку на свинець)	вольт- амперометричний	
			Комплекс пробопідготовки «Темос-Експрес» ТЕ-1, зав. № 471	св. № Б-143347-3 до 11.09.2026			
			Ваги лабораторні рівноплечі 2 класу ВЛР-200, зав.№ 198	св. № Б-150849-1 до 19.08.2025	пил (не диференційований за складом)	ваговий	
			Хроматограф «Кристалл- 2000М», зав. № 5239	св. №13-21/Р-3354 до 23.08.2025	бензол, толуол, ксилол	газохромато- графічний	
			Сигналізатор- аналізатор газів «ДОЗОР-С-М-2» зав. № 1996	св. № 84728/52 до 27.02.2025	Діоксид сірки, Оксид вуглецю	електрохімічний	

1	2	3	4	5	6	7	8
8	Санітарно-гігієнічна лабораторія Лубенського районного відокремленого підрозділу ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» 37500, Полтавська обл., м. Лубни, вул. Чорновола В'ячеслава, 14/26						
	Санітарно-гігієнічна лабораторія Лубенського РВП ДУ «Полтавський ОЛЦ МОЗ»	6	Пробовідбірник електричний «Тайфун-МС» № 136; Термогігрометр testo 605-H1 №051100022943; Пробовідбірник електричний «Тайфун Р20-20.2.2» № 0189; Ваги лабораторні електронні ABS 220-4 2 клас; Фотометр фотоелектричний КФК-3; Термометр ТС-4 0+100С Ц.п. 1°; Мірний лабораторний посуд по ГОСТ 1770 -74 та ГОСТ 20292-74; Секундомір механічний СОП пр-2а-3.	Свідоцтво №13-22/Т/0118 від 05.07.2024р. до 05.07.2025р. Свідоцтво №36-2/1234 від 19.08.2024 до 19.08.2025 Свідоцтво №13-22/Т/0117 від 05.07.2024 до 05.07.2025 Свідоцтво №12-08/1766 від 06.11.2023 до 06.11.2024 Свідоцтво №13-21/Р-285 від 09.07.2024 до 09.07.2025 Дійсний до 2 кв. 2025 Наявність заводського клейма Свідоцтво	<i>Атмосферне повітря:</i> пил діоксид сірки діоксид азоту аміак	Гравіметричний Фотометричний Фотометричний Фотометричний	

1	2	3	4	5	6	7	8
				№12-08/1986 від 12.04.2024 до 12.04.2025			
9	Санітарно-гігієнічна лабораторія Миргородського районного відокремленого підрозділу (МРВП) ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» 37600, Полтавська обл., м. Миргород, пров. Скляра, 4						
	Державна Міністерство охорони здоров'я України	2	Пробовідбірник аспіраційний «Тайфун» Р-20-2	Сертифікат відповідності № UA-MI/2p-874- 2002	Діоксид азоту, діоксид сірки, пил, фенол, формальдегід	РД 52.04.186-89	
			Спектрофотометр UNICO 1201	Свідоцтво про державну метрологічну атестацію № 37-588-08 Від 24.07.2008	Діоксид азоту, діоксид сірки, пил, фенол, формальдегід	РД 52.04.186-89	
			Лабораторні електронні ваги ANG	Зареєстровані в Державному реєстрі засобів вимірювальної техніки України № У1213-06	Діоксид азоту, діоксид сірки, пил, фенол, формальдегід	РД 52.04.186-89	
			Сигналізатор- аналізатор газів багатокомпонентн ий «Дозор»-С-М-4	Зареєстрований в Державному реєстрі засобів вимірювальної техніки України № У1602-15	Оксид вуглецю	Електрохімічний	

1	2	3	4	5	6	7	8
10	Санітарно-гігієнічна лабораторія Хорольського відокремленого підрозділу ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» 37800, Полтавська обл., м. Хорол, вул. Стрітенська, 1						
	Відокремлений підрозділ	4	Пробовідбірник портативний аспіраційний «Тайфун» Р-20-20	На повірці	Діоксид азоту діоксид сірки, тверді частки (ТЧ ₁₀ /ТЧ _{2,5})	РД 52.04.186-89	
			Високоточний термогігрометр і барометр Greisinger GFTB200, зав.№34906599	Сертифікат калібрування №5651-2023 від 02.10.2023 р			
			Анемометр АСО-3	На повірці			
			Фотоколориметр КФК-3	На повірці			

3. Інші методи оцінювання (моделювання, інвентаризація викидів, прогнози, наукові та дослідницькі тощо)

Обсяги викидів забруднювальних речовин від стаціонарних джерел забруднення в атмосферне повітря від підприємств, установ та організацій Полтавської області визначається шляхом проведення інвентаризації стаціонарних джерел викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря, видів та обсягів викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, пилогазоочисного обладнання на підприємствах-суб'єктах господарювання області.

За даними Головного управління статистики у Полтавській області у 2023 році від стаціонарних джерел забруднення повітря надійшло 30,3 тис. т забруднюючих речовин (без урахування викидів діоксиду вуглецю), що на 4,5 тис. т більше ніж у 2022 році.

Щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення у розрахунку на квадратний кілометр території області у 2023 році становила 1,05 т шкідливих речовин, обсяги викидів шкідливих речовин у розрахунку на одну особу області становили 22,4 кг.

За останніми наявними статистичними даними (2021 рік) серед стаціонарних джерел головними забруднювачами є підприємства міст Кременчук та Горішні Плавні. На м. Кременчук припадало 27,4% від усіх викидів забруднюючих речовин в атмосферу стаціонарними джерелами, майже стільки і у м. Горішні Плавні – 26%.

У 2023 році 458 (у 2022 – 494, у 2021 – 525, у 2020 – 576, у 2019 – 623, у 2018 – 614, у 2017 – 641, у 2016 – 540, у 2015 – 651, у 2014 – 464) підприємства Полтавщини здійснювали викиди забруднюючих речовин та парникових газів.

Найбільше підприємств розташовано у великих містах Полтава та Кременчук. В середньому одним підприємством області викинуто в атмосферне повітря 66,15 т (у 2022 – 52,2 т, у 2021 – 99,9 т, у 2020 – 79,539 т, у 2019 – 81,797 т, у 2018 – 84,945 т, у 2017 – 87,196 т, у 2016 – 104,103 т; у 2015 – 85,4 т; у 2014 – 135,6 т) забруднюючих речовин.

У 2023 році 83 підприємствами добувної промисловості і розроблення кар'єрів обсяг викидів склав 12,2 тис. т, що на 1,5 тис. т менше ніж у попередньому році від 81 підприємства. 92 підприємства переробної промисловості у 2023 році здійснило 3,7 тис. т викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря області проти 2,7 тис. т забруднюючих речовин у 2022 році, що було викинуто 96 підприємствами. Підприємствами постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (22 од.) у 2023 році викинуто 6,1 тис. т забруднюючих речовин, що на 3,7 тис. т більше ніж в попередньому році здійснило викидів 23 підприємства. Підприємствами водопостачання, каналізації та поводження з відходами у 2023 році здійснено менш ніж 0,1 тис. т викидів в атмосферне повітря.

Більш детальна інформація щодо моніторингових досліджень впродовж останніх 5 років та зафіксованих перевищень наведена у додатку 4 «Попередня оцінка якості атмосферного повітря» розділу VI «Перелік обов'язкових додатків» Програми.

4. Система оприлюднення інформації

№ з/п	Суб'єкт забезпечення	Періодичність оприлюднення	Посилання на джерело	Примітки
1	2	3	4	5
1	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації	Щомісяця, щокварталу	http://eko-poltava.gov.ua/	сайт Департаменту у розділі «Стан довкілля»
		Щомісяця, щокварталу	https://nupp.edu.ua/page/iformatsiyno-monitoringoviy-tsentr-dovkillya-poltavshchini.html	Регіональний інформаційно-моніторинговий центр «Довкілля Полтавщини»
		Щомісяця	https://ecology.poda.gov.ua/	веб-ресурс Полтавської облдержадміністрації у розділі «Новини»
2	Лабораторія спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука Полтавського обласного центру з гідрометеорології	Щомісяця до 15 числа місяця, наступного за звітним; за I півріччя до 01.08 поточного року; за рік до 10.02 наступного за звітним роком	https://kremen.gov.ua/index.php?view=single-str&dep-id=18&page_id_two=2029	Довідка про забруднення атмосферного повітря міста Кременчука з висвітленням динаміки його змін для розміщення на офіційному вебпорталі Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області та виконавчого комітету
3	Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області	Екологічний моніторинг щотижня	https://kremen.gov.ua/?view=eco-monitor	Екологічний моніторинг
		Стан навколишнього середовища щомісяця	https://kremen.gov.ua/index.php?view=kremen-page&page-id=71 https://kremen.gov.ua/index.php?view=single-kp&dep-id=8&page_id_two=2039	Стан навколишнього середовища
4	ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ України»	Періодично. В разі погіршення ситуації – після проведених досліджень	ЗМІ (друковані, радіо, ТВ)	Інформування населення про якість атмосферного повітря, вплив його забруднення на здоров'я та життєдіяльність населення - Інформація згідно з Планом моніторингових досліджень об'єктів навколишнього середовища

IV. Система державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря
(відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827
«Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря»)

1. Аналіз якості атмосферного повітря та вибір режимів спостережень

1.1. Попередня оцінка просторового розподілу концентрацій забруднювальних речовин станом на листопад 2024 року

№	Територія розташування*	Забруднювальна речовина	Метод оцінки (довгострокові вимірювання, короткострокові вимірювання, інвентаризація викидів, моделювання, об'єктивне оцінювання)	Опис методу оцінки (посилання)	Джерело даних та інформації, що використовувались для проведення оцінки
1	Транспортна (Міська)	Діоксид азоту, Оксиди азоту	Інвентаризація викидів, моделювання, об'єктивне оцінювання	Звіт про результати попередньої оцінки (додаток 4 до Програми)	Полтавський обласний центр з гідрометеорології, відокремлені підрозділи ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України», Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області
2	Транспортна (Міська)	Діоксид сірки	Інвентаризація викидів, моделювання, об'єктивне оцінювання		
3	Транспортна (Міська)	Оксид вуглецю	Інвентаризація викидів, моделювання, об'єктивне оцінювання		
4	Транспортна (Міська)	ТЧ _{2,5}	Інвентаризація викидів, моделювання, об'єктивне оцінювання		
5	Транспортна (Міська)	ТЧ ₁₀	Інвентаризація викидів, моделювання, об'єктивне оцінювання		

* для території розташування використовується класифікація станцій (пунктів) спостережень: фонова; промислова; транспортна, які розташовані на територіях різного типу: міська; приміська; сільська

1.2. Встановлений режим оцінювання в зоні «Полтавська»

№	Забруднювальна речовина	Встановлений режим оцінювання	Обґрунтування вибору режиму оцінювання
1	2	3	4
1	Діоксид азоту та оксиди азоту (NO _x)	Режим фіксованих вимірювань	Спостереження проводились на постах Лабораторій спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука та м. Горішні Плавні окремо за діоксидом азоту та оксидом азоту; середньорічні значення концентрацій діоксиду азоту за 2019–2024 роки як мінімум на 2 постах з 4 по м. Кременчук перевищують верхній поріг оцінювання відносно щорічної граничної величини для захисту здоров'я людини (0,032 мг/м ³).
2	Діоксид сірки	Режим комбінованого оцінювання	Середньомісячні значення концентрацій жодного разу не перевищували нижній поріг оцінювання.
3	Оксид вуглецю	Режим комбінованого оцінювання	Середньомісячні значення концентрацій жодного разу не перевищували нижній поріг оцінювання.
4	ТЧ10, ТЧ2.5, Озон	Режим фіксованих вимірювань	Фіксуються перевищення верхнього порогу оцінювання за даними індикативних станцій КП «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради. Озон не вимірюється.
5	Бензол	Не встановлено	Дані про вимірювання на території зони «Полтавська» відсутні або недостатні для встановлення режиму оцінювання. Є необхідним проведення додаткових вимірювань тривалістю не менше 1-2 років. Вимірювання зазначених показників потребує сучасного лабораторного обладнання, яке використовує референтні методи відповідно до вимог сучасного законодавства
6	Свинець		
7	Арсен		
8	Кадмій		
9	Ртуть		
10	Нікель		
11	Бенз(а)пірен		

2. Проектування мережі спостережень та оцінювання

2.1. Розміщення та кількість пунктів спостереження (по постах)

№	Місце розташування пункту спостережень (адреса/координати) або маршрут	Тип пункту спостережень (міський транспортний, міський фоновий, промисловий, сільський фоновий, змішаний)	Перелік забруднювальних речовин	Примітки
1	2	3	4	5
Лабораторія спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука Полтавського обласного центру з гідрометеорології				
1	ПСЗ № 1, м. Кременчук, вул. Молодіжна, 9 49°08'41,76" N 33°25'45,50" E	змішаний	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом (TSP), Діоксид сірки, Оксид вуглецю, Діоксид азоту, сажа, фенол, формальдегід	
2	ПСЗ № 2, м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 2 49°04'24,75" N 33°25'12,20" E	змішаний	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом (TSP), Діоксид сірки, Оксид вуглецю, Діоксид азоту, Оксид азоту, аміак, формальдегід, сульфати	

3	ПСЗ № 4, м. Кременчук, вул. Шевченка, 22/30 49°03'51,57" N 33°25'06,99" E	змішаний	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом (TSP), Діоксид сірки, Оксид вуглецю, Діоксид азоту, сажа, фенол, формальдегід	
4	ПСЗ № 5, м. Кременчук, вул. І.Приходька, 89 49°02'02,54" N 33°26'04,50" E	змішаний	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом (TSP), Діоксид сірки, Оксид вуглецю, Діоксид азоту, фенол, формальдегід	
5	ПСЗ № 1, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 6 49°00'12,19" N 33°38'42,71" E	змішаний	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом (TSP), Діоксид сірки, Оксид вуглецю, Діоксид азоту, фенол, сажа, водень хлористий, аміак	

Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області Пересувна муніципальна екологічна лабораторія (ПМЕЛ)				
6	МТС 1 «фоновая» На території Річкового вокзалу, біля водозабору (49° 06', 33° 40')	Міський фоновий	Оксид вуглецю, Діоксид азоту Діоксид сірки Сірководень Метан Формальдегід Метилмеркаптан Аміак Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, не диференційованих за складом (TSP), Сума вуглеводнів	Пересувна муніципальна екологічна лабораторія (ПМЕЛ)
7	МТС 2 «транспортна» На узбіччі транспортної магістралі по вулиці Першотравнева, напроти будинку № 28 В, заїзд на тротуар із правого крайнього ряду руху транспорту по вулиці Першотравневій (49° 06', 33° 42')	міський транспортний		
8	МТС 3 «промислова» вул. Тараса Бульби, 6 (49° 14', 33° 44')	промисловий		
9	МТС 4 «змішана» Розширення дороги на перетині вулиць Ігоря Сердюка та Лейтенанта Покладова, навпроти будинку № 11/29 по вулиці Лейтенанта Покладова (49° 07', 33° 41')	змішаний		
10	МТС 5 «змішана» Заїзний карман (гостьова стоянка Міської лікарні імені О.Т. Богаєвського) по вулиці Гранітній, навпроти будинку №8/2 (49° 08', 33° 41')	змішаний		
11	МТС 6 «промислова» вул. О. Білаша, 8 (стоянка АТБ-маркет) (49° 03', 33° 46')	промисловий		

Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області вимірювальний комплекс «VAISALA»				
12	МТС 7 «промислова» перетин санітарно-захисних зон підприємств Північного промислового вузла міста (49° 09', 33° 26')	Промисловий	Оксид вуглецю Діоксид Азоту Діоксид сірки Сірководень PM 2,5 PM 10	вимірювальний комплекс «VAISALA»
13	МТС 8 «змішана» на території Кременчуцької гімназії № 26 по пров. Джохара Дудаєва, 4 (колишній пров. Грозненський) (49° 14', 33° 44')	Змішаний	Оксид вуглецю Діоксид Азоту Діоксид сірки Сірководень PM 2,5 PM 10	вимірювальний комплекс «VAISALA»
14	МТС 9 «змішана» на території кінно-спортивної школи «Фаворит» (вул. Михайла Грушевського, 2) (49° 12', 33° 45')	Змішаний	Оксид вуглецю Діоксид Азоту Діоксид сірки Сірководень PM 2,5 PM 10	вимірювальний комплекс «VAISALA»

2.2. Розміщення та кількість пунктів спостереження (по забруднювальних речовинах)

№	Забруднювальна речовина	Тип станції (фонова, промислова, транспортна, змішана)	Вид вимірювань (фіксовані, індикативні)	Мета досліджень (охорона здоров'я, захист рослинності)	Тип території (міська, приміська, сільська) Місце розташування пункту (адреса/координати)	Примітки
1	2	3	4	5	6	7
Лабораторія спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука Полтавського обласного центру з гідрометеорології						
1	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом (TSP)	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 1, м. Кременчук, вул. Молодіжна, 9, (49°08'41,76" N 33°25'45,50" E) Міська, ПСЗ № 2, м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 2 49°04'24,75" N 33°25'12,20" E Міська, ПСЗ № 4, м. Кременчук, вул. Шевченка, 22/30 49°03'51,57" N 33°25'06,99" E Міська, ПСЗ № 5, м. Кременчук, вул. І.Приходька, 89 49°02'02,54" N 33°26'04,50" E Міська, ПСЗ № 1, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 6 49°00'12,19" N 33°38'42,71" E	

6	Діоксид сірки	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 1, м. Кременчук, вул. Молодіжна, 9, (49°08'41,76" N 33°25'45,50" E) Міська, ПСЗ № 2, м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 2 49°04'24,75" N 33°25'12,20" E Міська, ПСЗ № 4, м. Кременчук, вул. Шевченка, 22/30 49°03'51,57" N 33°25'06,99" E Міська, ПСЗ № 5, м. Кременчук, вул. І.Приходька, 89 49°02'02,54" N 33°26'04,50" E Міська, ПСЗ № 1, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 6 49°00'12,19" N 33°38'42,71" E	
11	Сульфати розчинні	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 2, м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 2 49°04'24,75" N 33°25'12,20" E	
12	Оксид вуглецю	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 1, м. Кременчук, вул. Молодіжна, 9, (49°08'41,76" N 33°25'45,50" E) Міська, ПСЗ № 2, м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 2	

					49°04'24,75" N 33°25'12,20" E Міська, ПСЗ № 4, м. Кременчук, вул. Шевченка, 22/30 49°03'51,57" N 33°25'06,99" E Міська, ПСЗ № 5, м. Кременчук, вул. І.Приходька, 89 49°02'02,54" N 33°26'04,50" E Міська, ПСЗ № 1, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 6 49°00'12,19" N 33°38'42,71" E	
17	Діоксид азоту	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 1, м. Кременчук, вул. Молодіжна, 9, (49°08'41,76" N 33°25'45,50" E) Міська, ПСЗ № 2, м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 2 49°04'24,75" N 33°25'12,20" E Міська, ПСЗ № 4, м. Кременчук, вул. Шевченка, 22/30 49°03'51,57" N 33°25'06,99" E Міська, ПСЗ № 5, м. Кременчук, вул. І.Приходька, 89 49°02'02,54" N 33°26'04,50" E	

					Міська, ПСЗ № 1, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 6 49°00'12,19" N 33°38'42,71" E	
22	Оксид азоту	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 2, м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 2 49°04'24,75" N 33°25'12,20" E	
23	Фенол	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 1, м. Кременчук, вул. Молодіжна, 9 49°08'41,76" N 33°25'45,50" E Міська, ПСЗ № 4, м. Кременчук, вул. Шевченка, 22/30 49°03'51,57" N 33°25'06,99" E Міська, ПСЗ № 5, м. Кременчук, вул. І.Приходька, 89 49°02'02,54" N 33°26'04,50" E Міська, ПСЗ № 1, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 6 49°00'12,19" N 33°38'42,71" E	
27	Сажа	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 1, м. Кременчук, вул. Молодіжна, 9 (49°08'41,76" N 33°25'45,50" E) Міська,	

					ПСЗ № 4, м. Кременчук, вул. Шевченка, 22/30 49°03'51,57" N 33°25'06,99" E Міська, ПСЗ № 1, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 6 49°00'12,19" N 33°38'42,71" E	
30	Водень хлористий	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 1, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 6 49°00'12,19" N 33°38'42,71" E	
31	Аміак	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 2, м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 2 49°04'24,75" N 33°25'12,20" E Міська, ПСЗ № 1, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, 6 49°00'12,19" N 33°38'42,71" E	
33	Формальдегід	змішана	фіксовані	охорона здоров'я	Міська, ПСЗ № 1, м. Кременчук, вул. Молодіжна, 9 (49°08'41,76" N 33°25'45,50" E) Міська, ПСЗ № 2, м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 2 49°04'24,75" N 33°25'12,20" E Міська, ПСЗ № 4, м. Кременчук, вул. Шевченка, 22/30 49°03'51,57" N 33°25'06,99" E	

					Міська, ПСЗ № 5, м. Кременчук, вул. І.Приходька, 89 49°02'02,54" N 33°26'04,50" E	
Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області Пересувна муніципальна екологічна лабораторія (ПМЕЛ)						
1	Вуглецю оксид Азоту діоксид Ангідрид сірчистий Сірководень Метан Формальдегід Метилмеркаптан Аміак Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом (TSP), Сума вуглеводнів	Міський фоновий	Індикативні	Охорона здоров'я	МТС 1 «фоновая» На території Річкового вокзалу, біля водозабору (49° 06', 33° 40')	Пересувна муніципальна екологічна лабораторія (ПМЕЛ)
2		Міський транспортний	Індикативні		МТС 2 «транспортна» На узбіччі транспортної магістралі по вулиці Першотравнева, напроти будинку № 28 В, заїзд на тротуар із правого крайнього ряду руху транспорту по вулиці Першотравневій (49° 06', 33° 42')	
3		Промисловий	Індикативні		МТС 3 «промислова» вул. Тараса Бульби, 6, (49° 06', 33° 42')	
4		Змішаний	Індикативні		МТС 4 «змішана» Розширення дороги на перетині вулиць Ігоря Сердюка та Лейтенанта Покладова, напроти будинку №11/29 по вулиці Лейтенанта Покладова (49° 07', 33° 41')	
5		Змішаний	Індикативні		МТС 5 «змішана» Заїзний карман (гостьова стоянка Міської лікарні імені О.Т. Богаєвського) по вулиці Гранітній, напроти будинку №8/2 (49° 08', 33° 41')	
6		Промисловий	Індикативні		МТС 6 «промислова» вул. О.Білаша, 8 (стоянка АТБ-маркет) (49° 03', 33° 46')	

Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області вимірювальний комплекс «VAISALA»						
7	Вуглецю оксид Азоту діоксид Ангідрид сірчистий Сірководень PM 2,5 PM 10	Промисловий	індикативний	Охорона здоров'я	МТС 7 «промислова» перетин санітарно-захисних зон підприємств Північного промислового вузла міста (49° 09', 33° 26')	вимірювальний комплекс «VAISALA»
8	Вуглецю оксид Азоту діоксид Ангідрид сірчистий Сірководень PM 2,5 PM 10	Змішаний	індикативний	Охорона здоров'я	МТС 8 «змішана» на території Кременчуцької гімназії № 26 по пров. Джохара Дудаєва, 4 (колишній пров. Грозненський) (49° 14', 33° 44')	вимірювальний комплекс «VAISALA»
9	Вуглецю оксид Азоту діоксид Ангідрид сірчистий Сірководень PM 2,5 PM 10	Змішаний	індикативний	Охорона здоров'я	МТС 9 «змішана» на території Кінно-спортивної школи «Фаворит» (вул. Михайла Грушевського, 2) (49° 12', 33° 45')	вимірювальний комплекс «VAISALA»

2.3. Моделювання або об'єктивне оцінювання

№	Забруднювальна речовина	Територія (тип та розташування)	Мета досліджень (охорона здоров'я, захист рослинності)	Метод оцінювання (посилання на опис методу або моделі та на джерела інформації)	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Тверді частинки (ТЧ _{2,5})	Полтавська зона (з використанням інформації/даних пунктів спостережень Лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука Полтавського обласного центру з гідрометеорології та Комунального підприємства «Науковий центр еколого- соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області	охорона здоров'я	метод моделювання або об'єктивного оцінювання	
2	Тверді частини (ТЧ ₁₀)		охорона здоров'я	метод моделювання або об'єктивного оцінювання	
3	Оксид вуглецю		охорона здоров'я	метод моделювання або об'єктивного оцінювання	
4	Діоксид сірки		охорона здоров'я	метод моделювання або об'єктивного оцінювання	
5	Діоксид азоту та оксида азоту		охорона здоров'я	метод моделювання або об'єктивного оцінювання	
6	Озон		охорона здоров'я	метод моделювання або об'єктивного оцінювання	

V. Інформація про заплановані заходи щодо модернізації мережі спостережень

1. Загальна інформація про заплановані заходи

№	Етап	Заходи	Строки виконання	Відповідальний	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн*	Примітки
1	2	3	4	5	6	7
1	Науково-вишукувальний	Проектування інформаційно-аналітичного комплексу з визначення якості атмосферного повітря у зоні «Полтавська»	2025	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової (державної) адміністрації Наукові установи (за результатами тендерної процедури)	300,000	За рахунок коштів обласного Фонду охорони навколишнього природного середовища або інші джерела, не заборонені законодавством у межах фінансового ресурсу
2	Практичний	Створення програмно-аналітичного комплексу з моніторингу якості атмосферного повітря	2025 – 2026	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової (державної) адміністрації – Орган управління якістю атмосферного повітря	700,000	За рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища, Обласного фонду охорони навколишнього природного середовища або інші джерела, не заборонені законодавством у межах фінансового ресурсу

				Полтавської обласної державної адміністрації		
3	Практичний	Проведення дослідження, аналізу та скринінгових досліджень щодо доцільності встановлення додаткових стаціонарних постів	2025-2026	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової (державної) адміністрації – Орган управління якістю атмосферного повітря Полтавської обласної державної адміністрації	600,000	За рахунок коштів обласного Фонду охорони навколишнього природного середовища або інші джерела, не заборонені законодавством у межах фінансового ресурсу
4	Практичний	Встановлення пункту спостережень, на якому здійснюються фіксовані вимірювання у м. Кременчук Полтавської області (49.064269, 33.418171), (в тому числі вибір земельної ділянки, розгляд матеріалів та підготовка розпорядження щодо надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та (у разі необхідності) затвердження	2026-2027	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової (державної) адміністрації – Орган управління якістю атмосферного повітря	32250,0 (1 пост)	За рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища, Обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, Місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища або інші джерела, не заборонені законодавством у межах фінансового ресурсу

		технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості))		Полтавської обласної державної адміністрації		
5	Практичний	Встановлення індикативних пунктів спостереження за станом атмосферного повітря згідно з наявним обґрунтуванням	2026-2027	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової (державної) адміністрації – Орган управління якістю атмосферного повітря Полтавської обласної державної адміністрації; переможець тендерної закупівлі (за результатами тендерної процедури)	11050,0 (3 пости)	За рахунок коштів Обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, Місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища або інші джерела, не заборонені законодавством у межах фінансового ресурсу
6	Практичний	Визначення вимірювальної лабораторії для проведення моніторингу показників та складу атмосферних опадів в обсягах, передбачених пунктом 1 Списку А додатку 1 Порядку,	2025	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної	—	

		запровадження системи обробки та моніторингу даних		військової (державної) адміністрації – Орган управління якістю атмосферного повітря Полтавської обласної державної адміністрації		
7	Практичний	Сервісна підтримка автоматизованої інформаційно-аналітичної системи	2025 – 2029	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової (державної) адміністрації – Орган управління якістю атмосферного повітря Полтавської обласної державної адміністрації, Переможець тендерної закупівлі (за результатами тендерної процедури)	100,000	За рахунок коштів Обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, Місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища або інші джерела, не заборонені законодавством у межах фінансового ресурсу

9	Підготовчий	Здійснення підготовчих заходів щодо Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2030 - 2035 роки у зоні «Полтавська»	2029	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової (державної) адміністрації – Орган управління якістю атмосферного повітря Полтавської обласної державної адміністрації	–	Згідно з механізмом Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 №827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу у галузі атмосферного повітря»
		ВСЬОГО			45 000,0	

Примітка.

* – орган управління якістю атмосферного повітря Полтавської обласної державної адміністрації;

**– обсяги фінансування оціночні, наведені на підставі даних щодо оснащення комунальних установ з моніторингу довкілля інших областей (які здійснюють автоматизовані спостереження) з порталу «Prozogo»

VI. Обов'язкові додатки

Додаток 1

Перелік суб'єктів системи моніторингу атмосферного повітря та суб'єктів господарювання, що здійснюють моніторинг атмосферного повітря в Полтавській зоні (контактні дані):

Полтавська обласна державна адміністрація: орган управління якістю атмосферного повітря – Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації

Адреса: вул. Зигіна, 1, м. Полтава, 36000

E-mail: eko@adm-pl.gov.ua

Тел.: (0532) 569508

Полтавський обласний центр з гідрометеорології, Лабораторія спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука

Адреса: вул. Молодіжна, 9,

м. Кременчук, 39610;

E-mail: lszakremenchug@meteo.gov.ua

Тел.: (0536) 757975

Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень»

Адреса: вул. 29 вересня, 10/24,

м. Кременчук, 39600

E-mail:

ecology_center_kremen@ukr.net

Тел.: (0536) 701076

Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області

Державна установа «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» в тому числі:

Адреса: вул. Ватутіна, 35-а,

м. Полтава, 36039

E-mail: Poltava_olc@ukr.net

Тел.: (0532) 606265

- Гадяцький відокремлений підрозділ

Адреса: пл. Соборна, 15, м. Гадяч, 37300

E-mail: gadiach.san@ukr.net Тел.: (05354) 23401

- Горішньоплавнівський відокремлений підрозділ

Адреса: проспект Героїв Дніпра, 1, 1а, 3, м. Горішні Плавні

E-mail: koms_ses@ukr.net

Тел.: (05348) 7-73-77

- Зіньківський відокремлений підрозділ

Адреса: вул. Івана Петровського, 18-а, м. Зіньків, 38100

E-mail: zinkivlab@ukr.net

Тел.: (05353) 3-10-69

- Карлівський відокремлений підрозділ	Адреса: вул. Незалежності, 6,
м. Карлівка, 39500
E-mail: karl_ses@ukr.net
Тел.: (05346) 22552
- Кобеляцький відокремлений підрозділ	Адреса: вул. Шевченка, 64,
м. Кобеляки, 39200
E-mail: Kob_ses@ukr.net
Тел.: (05343) 31151
- Кременчуцький відокремлений підрозділ	Адреса: вул. Бойка, 18, м. Кременчук,
39602
E-mail: krem.lc@ukr.net
Тел.: (0536) 75-61-40
- Лубенський відокремлений підрозділ	Адреса: вул. Толстого, 14/26,
м. Лубни, 37500
E-mail: labcentrlubny@ukr.net
Тел.: (05361) 73972, (05361) 63514
- Миргородський відокремлений підрозділ	Адреса: пров. Скляра, 4, м. Миргород,
37600
E-mail: mirgses@ukr.net
Тел.: (05355) 46127
- Хорольський відокремлений підрозділ	Адреса: вул. 1-го Травня, 1, м. Хорол,
37800
E-mail: horollabcenter@ukr.net
Тел.: (05362) 33934

Додаток 2

Карти розміщення джерел викидів та пунктів спостереження за станом атмосферного повітря

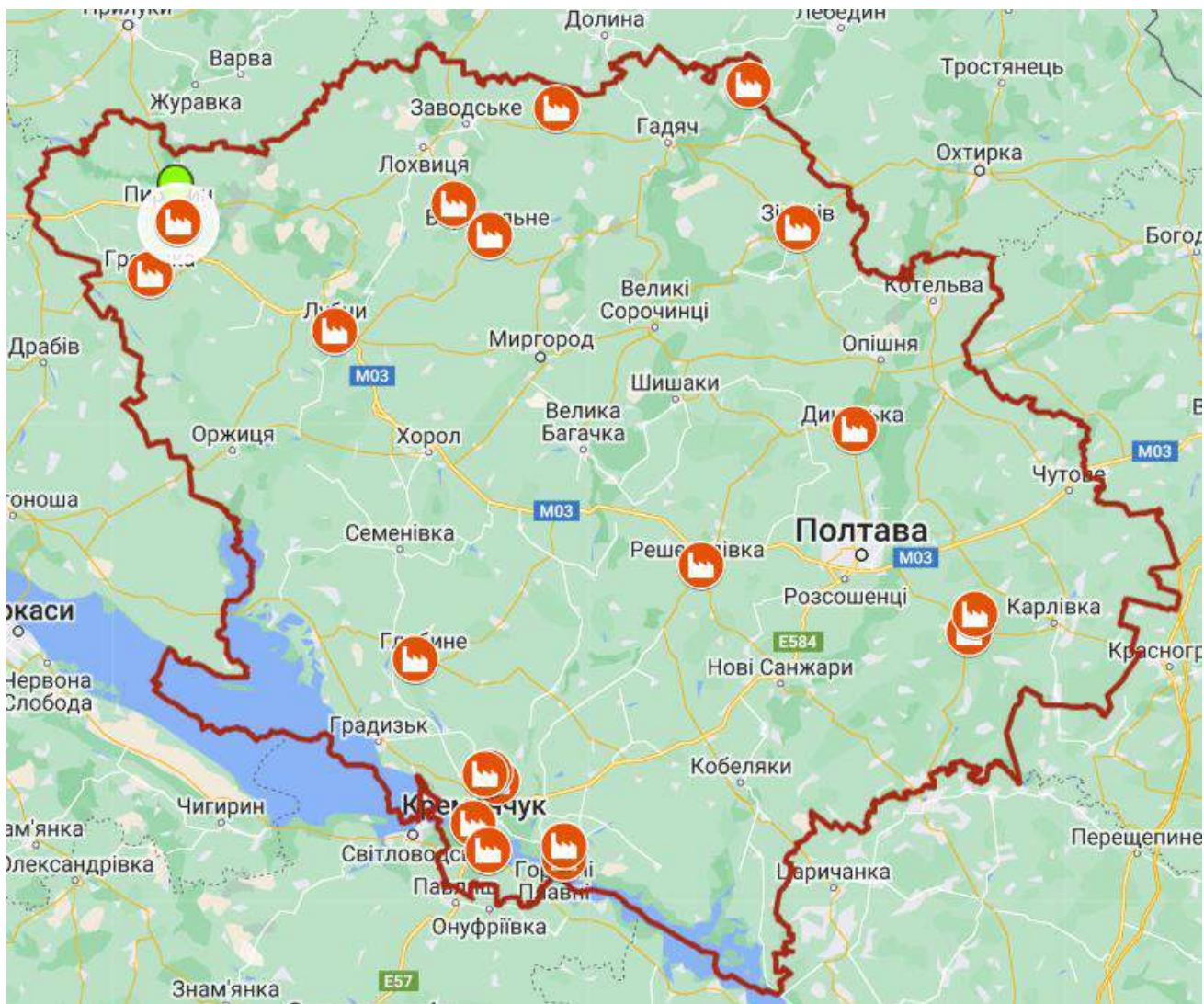

Рис. 5. Карта розміщення основних джерел викидів зони «Полтавська»

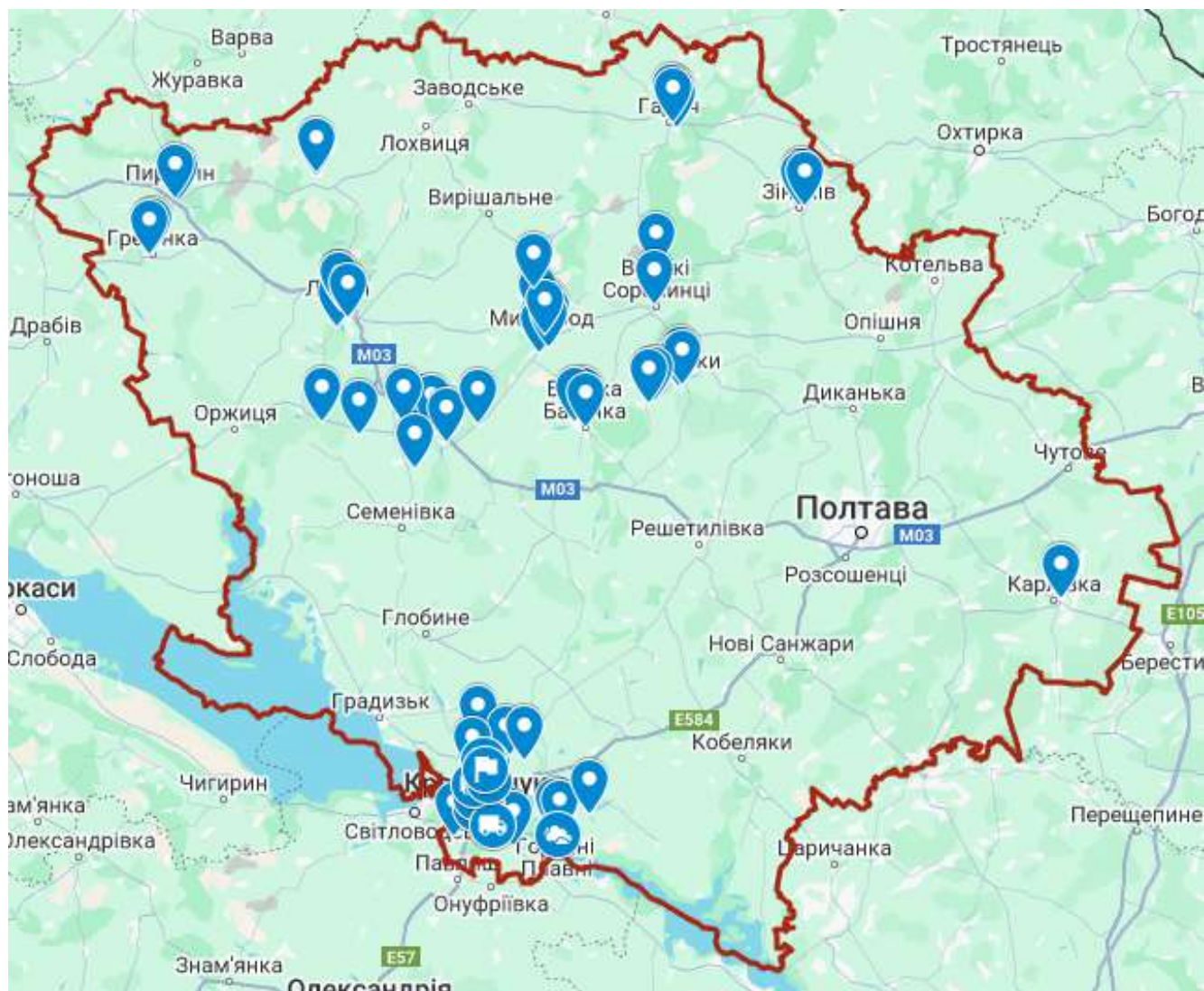

Рис. 6. Карта розміщення пунктів спостереження за станом атмосферного повітря зони «Полтавська»

Додаток 3**Перелік основних стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря**

Потужним забруднювачем атмосфери області є ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» (видобувна промисловість) – 15,5 % обласних викидів. Обсяги викидів ТОВ «Кременчуцька ТЕЦ» (виробництво та розподілення електроенергії) – становлять 7,6 % усіх викидів у 2022 році.

Підприємство ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат» (видобувна промисловість) отримало дозвіл на здійснення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря з II кварталу 2010 року. Частка викидів зазначеного підприємства зросла від 1,39% усіх обласних викидів у 2010 до 5,5% у 2014 році, у 2015 – 2016 роках простежувалося зменшення до 1,0%, у 2017 року становила 3,13%, у 2018 році – 2,6%, у 2019 – 3,9%, у 2020 році – 4,1%, у 2021 році – 4,2%, у 2022 році – 6,33% загальних викидів Полтавської області.

У другому кварталі 2018 року ТОВ «Біланівський ГЗК» розпочало виконання робіт з розкриття родовища. Викиди за 2022 рік становили 0,5 % обласних викидів.

Підприємством, яке здійснює найбільший вплив на атмосферне повітря Полтавської області, залишається ПАТ «Укртатнафта» (нафтопереробна промисловість) – 22,8% загальних обласних викидів. (Інформація за 2021 рік втрачена підприємством через ракетні обстріли рф інфраструктури підприємства. Наявна інформація буде надана після закінчення дії воєнного стану).

Основні забруднювачі атмосферного повітря:

№ п/п	Підприємство - забруднювач	Відомча приналежність	Валовий викид, т		Зменшення/збільшення/-	Причина зменшення/збільшення
			2022 р.	2021 р.		
1	2	3	4	5	6	7
1	ПАТ «Транснаціональна фінансово-промислова нафтова компанія «Укрнафта»	Міністерство оборони України	Інформація буде надана після закінчення дії воєнного стану			
2	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	Ferrexpo Poltava Mining	4777,438	9245,844	-4468,406	зменшення обсягів викидів відбулося через зменшення обсягів виробництва скатинів, як наслідок – зменшення витрат природного газу, а також зменшення витрат вибухових речовин
3	ТОВ «Єривтський гірничо-збагачувальний комбінат»	Ferrexpo Yeristovo Mining	1634,195	2203,2325	569,04	зменшення викидів пояснюється простом підприємства
4	ТОВ «Біланівський гірничо-збагачувальний комбінат»	Ferrexpo Belanovo Mining	153,8	124,643	29,157	Збільшення обсягів викидів у зв'язку зі зміною умов господарювання відповідно до Методики по розрахунку вмісту забруднюючих речовин у викидах неорганізованих джерел забруднення атмосфери
5	Лубенське ЛВУМГ, КС «Диканська»	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	980,295	1084,295	-104,0	
6	Лубенське ЛВУМГ, КС «Лубни»	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	886,997	5764,674	-4877,677	
7	Сумське ЛВУМГ, Компресорна станція Гребінка	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	359,207	931,320	-572,113	
1	2	3	4	5	6	7
8	Сумське ЛВУМГ, Компресорна станція Зінків	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	107,094	109,151	-2,057	
9	Сумське ЛВУМГ, Компресорна станція Решетилівка	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	233,588	455,320	-221,732	
10	Кременчуцьке ЛВУМГ, КС «Кременчук»	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	88,834	166,525	77,691	
11	Кременчуцьке ЛВУМГ, КС «Машівка»	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	35,606	87,133	-51,527	
12	ТОВ «Кременчуцька ТЕЦ»		1951,068	2994,360	-1043,292	Був здійснений ворожий обстріл
13	АТ «Кременчуцький сталеливарний завод»		162,158	34,895	127,263	
14	ПрАТ «Кременчуцький завод технічного вугілля», м.Кременчук		182,552	404,280	-221,728	
15	НГВУ «Полтаванафтогаз», Глинсько-Розбишівська УПН ЦППНГ, ПРЦЕО, АЗС, котельня № 1, Сергіївська ОТГ, с. Качанове, Миргородський район	ПАТ «Укрнафта»	372,494	372,299	0,195	
16	ГПУ «Полтавагазвидобування», ГС-Тимофіївка	АТ «Укргазвидобування»	885,661	728,812	156,849	
17	Філія УПГК ПАТ «Укргазвидобування», Полтавський район, с.Базилівщина	НАФТОГАЗ Укргазвидобування	113,596	65,976	47,62	
18	УПГК Яблунівське ВПГ, Миргородський район, с.Сенча	НАФТОГАЗ Укргазвидобування	54,546	50,088	4,458	
19	УПГК Яблунівське ВПГ, Миргородський район, с.Виршальне	НАФТОГАЗ Укргазвидобування	48,996	10,072	38,924	

Попередня оцінка якості атмосферного повітря в зоні «Полтавська»

1. Оцінка якості атмосферного повітря в зоні «Полтавська» за результатами довгострокових і короткострокових вимірювань

Станом на 01.10.2024 систематичний нагляд за рівнем забруднення атмосферного повітря в зоні «Полтавська» здійснюється на 5 пунктах спостережень, на яких фіксуються вимірювання (Далі – Пункти фіксованих вимірювань) регіональними центрами з гідрометеорології за допомогою проведення вибірових періодичних замірів забруднення повітря:

- м. Кременчук:
 - Пост №1, вул. Молодіжна, 9;
 - Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського;
 - Пост №4, вул. Шевченка, 22/30;
 - Пост №5, вул. І.Приходька, 89;
- м. Горішні Плавні:
 - Пост №1, вул. Добровольського, 6.

На Пунктах фіксованих вимірювань Лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука Полтавського обласного центру з гідрометеорології вимірюються приземні концентрації за 10-ма забруднювальними речовинами: пил (аерозоль) недиференційований за складом (далі – Пил), діоксид сірки, оксид вуглецю, оксид азоту, діоксид азоту, водень хлористий, сажа, фенол, аміак та формальдегід. Метеопараметри, пил та оксид вуглецю вимірюються два рази на добу, о 07:00 та о 19:00, інші зазначені забруднювальні речовини контролюються у робочі дні чотири рази на добу: о 01:00, 07:00, 13:00 і 19:00. Збір і обробка даних не автоматизована, заснована на лабораторно-хімічних методах аналізу проб, необхідна не стільки для прийняття оперативних управлінських рішень, скільки для статистичного ретроспективного аналізу. Проте виходячи з факту повноти даних за результатами вимірювань для оцінки якості повітря в зоні «Полтавська» використовувались саме статистичні дані Лабораторій спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука та м. Горішні Плавні.

Для аналізу додатково використовувалися дані ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (Далі – ДУ ПОЦКПХ) на Пунктах фіксованих вимірювань:

- Гадяч: центр;
- Глобине: центр;
- Зінків: центр;
- Кобеляки:
 - вул. Дніпровська;
 - вул.Шевченка;
- Лубни:
 - Володимирський м-н;
 - вул.Тернівська, 21;

- дит.Парк Донченка;
- кафе Казка;
- с.Засулля,вул.Молодіжна;
- Миргород:
 - вул.Гоголя,112;
 - вул.Гоголя,12;
 - вул.Гоголя,190/2;
 - вул.Гоголя,98/6;
 - вул.Петрівська;
 - вул.Садова,15;
 - вул.Хорольська,35;
 - р-н Армапром;
 - р-н Зінчаші;
 - р-н.Зінчаші;
 - район Зінчаші;
- Нові санжари :
 - вул. Центральна;
- Решетилівка:
 - вул. Покровська;
- Хорол:
 - вул. Незалежності, 136;
 - вул.Небесної Сотні,135;
 - вул.Незалежності,136;
 - вул.Незалежності,76.

Також було використано дані з автоматичних вимірювальних комплексів Vaisala у м. Кременчук:

- Кременчуцька гімназія № 26, пров. Джохара Дудаєва, 4;
- Перетин Санітарно захисних зон підприємств Північного пром. вузла;
- Кінно-спортивна школи «Фаворит», вул. Михайла Грушевського, 2,

та отримані в результаті роботи пересувної лабораторії Комунальне підприємство «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області – МТС 2 «транспортна» на узбіччі транспортної магістралі по вулиці ст. лейтенанта Кагала, напроти будинку № 28 В, заїзд на тротуар із правого крайнього ряду руху транспорту.

Попередній аналіз повноти наявних масивів даних показав, що дані одержані **ДУ ПОЦКПХ** доступні лише за окремий період 2022 року; дані не є системними, вимірювання проводились не в усіх заявлених Пунктах фіксованих вимірювань. Наявні результати вимірювань з автоматичних вимірювальних комплексів Vaisala у м. Кременчук є достатньо повними лише за період 2023-2024 років. Дані за

2019-2021 роки (1 станція на Північному промвузлі) мають значні перериви у записі даних, що пов'язано із налагодженням, повіркою, заміною обладнання; у 2022 вимірювання не проводились.

Усі наявні дані усереднювались за відповідні періоди (місяць, рік).

Методологічно оцінювання стану атмосферного повітря в 2019–2024 роках на території зони «Полтавська» здійснювалось шляхом порівняння середньомісячних концентрацій із середньодобовими гранично допустимими концентраціями (ГДК), встановленими наказом МОЗ № 813 від 10.05.2024 «Про затвердження державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», а також за порогами оцінювання та граничними величинами відповідно до Постанови КМУ від 14.08.2019 р. № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря». За відсутності порогів оцінювання для певних речовин оцінювання проводилося шляхом порівняння середньомісячних концентрацій із середньодобовими ГДК. Для Пилу (недиференційованого за складом) оцінювання, оскільки верхні пороги оцінювання, визначені у Постанові КМУ від 14.08.2019 р. № 827 існують тільки окремо для ТЧ10 і ТЧ2.5, проводилося шляхом порівняння як з величиною ГДК, так і з Порогами, визначеними для ТЧ10, урахувуючи фізично близький розмір частинок Пилу.

Таким чином, урахувуючи повноту масивів даних, неавтоматизовані процеси відбору й аналізу проб відібраних Лабораторіями спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука та м. Горішні Плавні, відсутність вимірювань, які б проводились із застосуванням референтних методів, розрізненість даних у часі та просторі, результати оцінювання можуть носити лише ознайомчий характер на рівні наявних тенденцій. Результати порівняльного оцінювання визначених концентрацій Пилу із Пороговими значеннями для ТЧ.10 можуть використані виключно для візуалізації.

Загалом для кожного Пункту фіксованих вимірювань Лабораторій спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука і м. Горішні Плавні наведені схеми розташування та масиви усереднених даних.

Пункт фіксованих вимірювань Лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Горішні Плавні

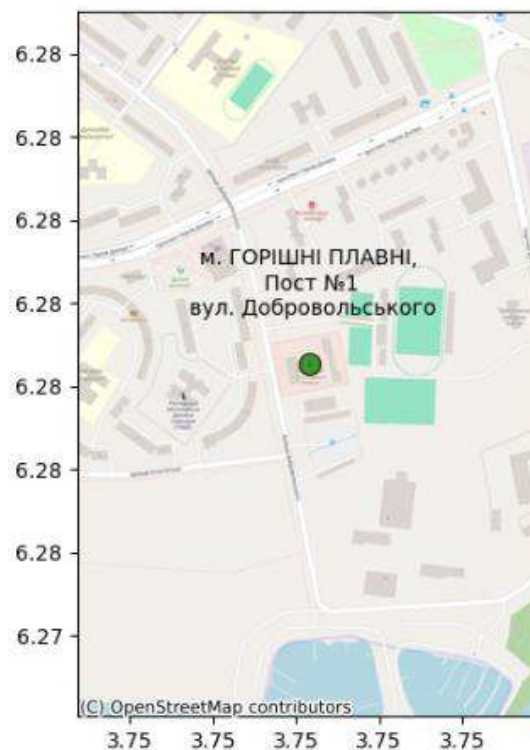

Рис. 1.1 – Пост №1, вул. Добровольського

Табл. 1.1 – Середні виміри за роками для м. ГОРИШНІ ПЛАВНІ. Адреса: Пост №1, вул. Добровольського, 6. Координати: 49.00348467135695 33.645776027018094

Забруднювач	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2019, мг/м3	Середнє за 2020, мг/м3	Середнє за 2021, мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за 2023, мг/м3	Середнє за 2024, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Пил	0,150	0,045	0,134	0,117	0,088	0,104	0,106	0,098	0,653
Діоксид сірки	0,050	0,001	0,004	0,003	0,004	0,005	0,004	0,003	0,060
Оксид вуглецю	3,000	0,275	0,300	0,300	0,258	0,300	0,300	0,288	0,096
Діоксид азоту	0,040	0,019	0,019	0,021	0,015	0,018	0,017	0,018	0,450
Аміак	0,040	0,002	0,005	0,006	0,006	0,004	0,003	0,004	0,100
Хлористий водень	0,200	0,002	0,003	0,003	0,002	0,002	0,001	0,002	0,010
Фенол	0,003	0,001	0,001	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001	0,333
Сажа	0,050	0,004	0,004	0,005	0,004	0,004	0,003	0,004	0,080

Пункти фіксованих вимірювань Лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука (найменування Пост належить сприймати як Пункт постійних вимірювань)

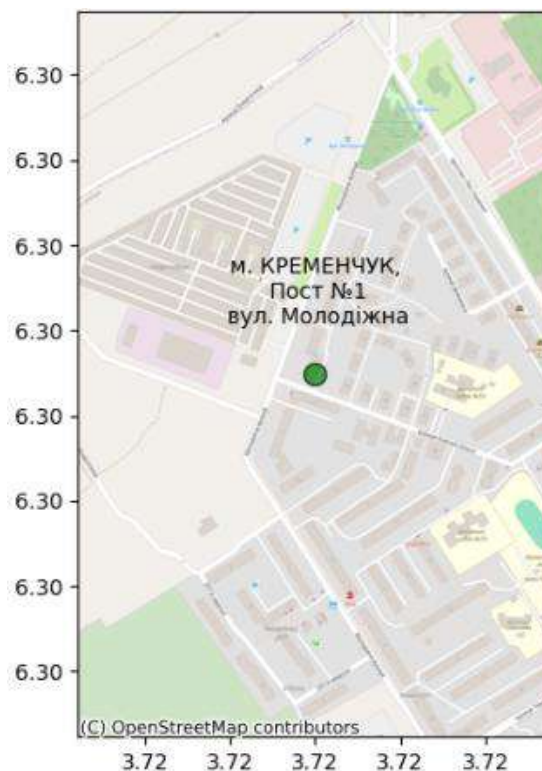

Рис. 1.2 – Пост №1, вул. Молодіжна, 9

Табл. 1.2 – Середні виміри за роками для м. КРЕМЕНЧУК. Адреса: Пост №1, вул. Молодіжна, 9. Координати: 49.14497660726881 33.42990490983653

Забруднювач	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2019, мг/м3	Середнє за 2020, мг/м3	Середнє за 2021, мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за 2023, мг/м3	Середнє за 2024, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Пил	0,150	0,141	0,178	0,165	0,149	0,160	0,163	0,159	1,060
Діоксид сірки	0,050	0,003	0,006	0,006	0,006	0,005	0,005	0,005	0,100
Оксид вуглецю	3,000	0,550	0,542	0,375	0,525	0,475	0,562	0,502	0,167
Діоксид азоту	0,040	0,088	0,068	0,023	0,021	0,025	0,020	0,042	1,050
Формальдегід	0,003	0,007	0,008	0,008	0,009	0,008	0,006	0,008	2,667
Фенол	0,003	0,001	0,001	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001	0,333
Сажа	0,050	0,005	0,005	0,005	0,005	0,004	0,005	0,005	0,100

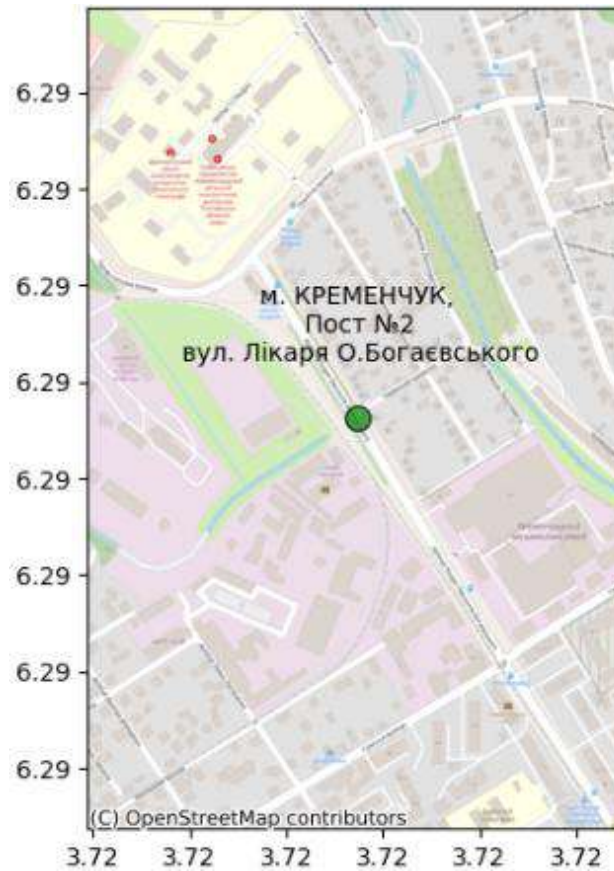

Рис. 1.3 – Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського

Табл. 1.3 – Середні виміри за роками для м. КРЕМЕНЧУК. Адреса: Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського. Координати: 49.08045729874065 33.41324606935212

Забруднювач	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2019, мг/м3	Середнє за 2020, мг/м3	Середнє за 2021, мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за 2023, мг/м3	Середнє за 2024, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Пил	0,15	0,174	0,155	0,172	0,106	0,104	0,101	0,137	0,913
Діоксид сірки	0,05	0,002	0,004	0,005	0,007	0,008	0,009	0,005	0,1
Оксид вуглецю	3,0	0,700	0,650	0,425	0,650	0,675	0,938	0,657	0,219
Діоксид азоту	0,04	0,027	0,046	0,042	0,032	0,037	0,039	0,037	0,925
Оксид азоту	0,06	0,022	0,029	0,026	0,021	0,022	0,024	0,024	0,4
Формальдегід	0,003	0,012	0,013	0,014	0,016	0,012	0,013	0,013	4,333
Аміак	0,04	0,003	0,006	0,008	0,007	0,004	0,005	0,005	0,125

Рис. 1.4 – Пост №4, вул. Шевченка, 22/30

Табл. 1.4 – Середні виміри за роками для м. КРЕМЕНЧУК. Адреса: Пост №4, вул. Шевченка, 22/30. Координати: 49.064297063779755 33.41925018284454

Забруднювач	ГДКсд., мг/м3	Середнє за 2019, мг/м3	Середнє за 2020, мг/м3	Середнє за 2021, мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за 2023, мг/м3	Середнє за 2024, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКсд.
Пил	0,150	0,122	0,106	0,125	0,111	0,118	0,142	0,120	0,800
Діоксид сірки	0,050	0,003	0,004	0,004	0,007	0,008	0,009	0,006	0,120
Оксид вуглецю	3,000	0,725	0,575	0,475	0,675	0,625	0,712	0,626	0,209
Діоксид азоту	0,040	0,058	0,051	0,043	0,045	0,042	0,054	0,048	1,200
Формальдегід	0,003	0,008	0,008	0,008	0,010	0,010	0,136	0,024	8,000
Фенол	0,003	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,333
Сажа	0,050	0,017	0,014	0,013	0,011	0,008	0,011	0,013	0,260

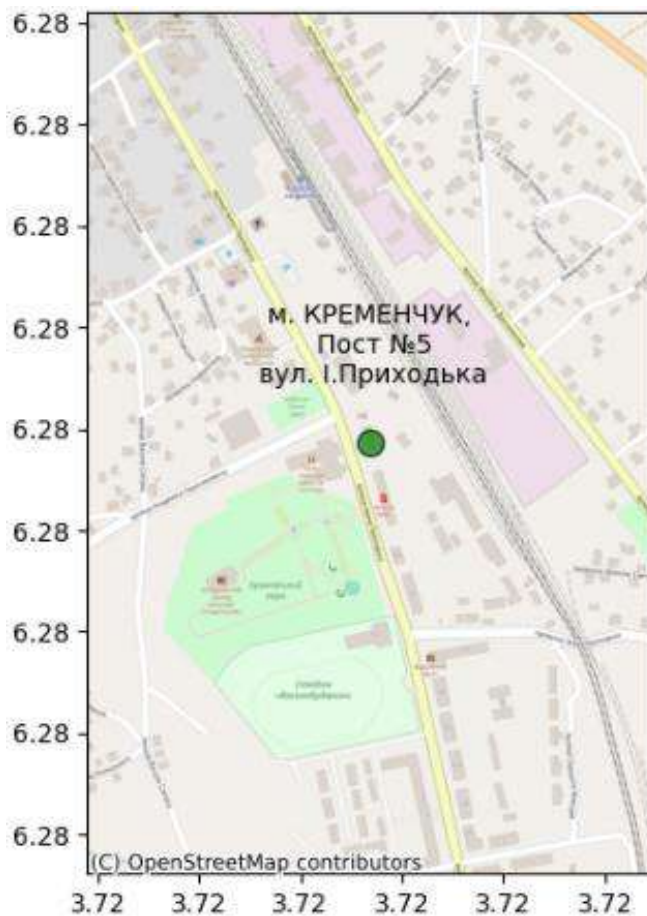

Рис. 1.5 – Пост №5, вул. І.Приходька, 89

Табл. 1.5 – Середні виміри за роками для м. КРЕМЕНЧУК. Адреса: Пост №5, вул. І.Приходька, 89. Координати: 49.03364140025784 33.434727317376534

Забруднювач	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2019, мг/м3	Середнє за 2020, мг/м3	Середнє за 2021, мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за 2023, мг/м3	Середнє за 2024, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Пил	0,150	0,126	0,134	0,151	0,115	0,085	0,069	0,117	0,780
Діоксид сірки	0,050	0,002	0,004	0,006	0,005	0,005	0,006	0,005	0,100
Оксид вуглецю	3,000	0,475	0,418	0,382	0,575	0,600	0,630	0,508	0,169
Діоксид азоту	0,040	0,032	0,038	0,045	0,030	0,021	0,029	0,033	0,825
Формальдегід	0,003	0,005	0,007	0,012	0,008	0,006	0,006	0,007	2,333
Фенол	0,003	0,001	0,001	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001	0,333

Дані з усіх Пунктів фіксованих вимірювань за весь період вимірювання зведені у таблицях 1.6 – 1.9.

Табл. 1.6 – Узагальнена таблиця з показників усіх Пунктів м. ГОРІШНІ ПЛАВНІ

Забруднювач	Адреса	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2019, мг/м3	Середнє за 2020, мг/м3	Середнє за 2021, мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за 2023, мг/м3	Середнє за 2024, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Аміак	Пост №1, вул. Добровольського, 6	0,04	0,002	0,005	0,006	0,006	0,004	0,003	0,004	0,1
Діоксид азоту		0,04	0,019	0,019	0,021	0,015	0,018	0,017	0,018	0,45
Діоксид сірки		0,05	0,001	0,004	0,003	0,004	0,005	0,004	0,003	0,06
Оксид вуглецю		3,0	0,275	0,3	0,3	0,258	0,3	0,3	0,288	0,096
Пил		0,15	0,045	0,134	0,117	0,088	0,104	0,106	0,098	0,653
Сажа		0,05	0,004	0,004	0,005	0,004	0,004	0,003	0,004	0,08
Фенол		0,003	0,001	0,001	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001	0,333
Хлористий водень		0,2	0,002	0,003	0,003	0,002	0,002	0,001	0,002	0,01

Табл. 1.7 – Узагальнена таблиця з показників усіх постів м. КРЕМЕНЧУК

Забруднювач	Адреса	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2019, мг/м3	Середнє за 2020, мг/м3	Середнє за 2021, мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за 2023, мг/м3	Середнє за 2024, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Аміак	Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського	0,04	0,003	0,006	0,008	0,007	0,004	0,005	0,005	0,125
Діоксид азоту	Пост №4, вул. Шевченка, 22/30	0,04	0,058	0,051	0,043	0,045	0,042	0,054	0,048	1,2
Діоксид азоту	Пост №5, вул. І.Приходька, 89	0,04	0,032	0,038	0,045	0,03	0,021	0,029	0,033	0,825
Діоксид азоту	Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського	0,04	0,027	0,046	0,042	0,032	0,037	0,039	0,037	0,925
Діоксид азоту	Пост №1, вул. Молодіжна, 9	0,04	0,088	0,068	0,023	0,021	0,025	0,02	0,042	1,05
Діоксид сірки	Пост №4, вул. Шевченка, 22/30	0,05	0,003	0,004	0,004	0,007	0,008	0,009	0,006	0,12
Діоксид сірки	Пост №5, вул. І.Приходька, 89	0,05	0,002	0,004	0,006	0,005	0,005	0,006	0,005	0,1
Діоксид сірки	Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського	0,05	0,002	0,004	0,005	0,007	0,008	0,009	0,005	0,1
Діоксид сірки	Пост №1, вул. Молодіжна, 9	0,05	0,003	0,006	0,006	0,006	0,005	0,005	0,005	0,1
Оксид азоту	Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського	0,06	0,022	0,029	0,026	0,021	0,022	0,024	0,024	0,4
Оксид вуглецю	Пост №1, вул. Молодіжна, 9	3,0	0,55	0,542	0,375	0,525	0,475	0,562	0,502	0,167
Оксид вуглецю	Пост №4, вул. Шевченка, 22/30	3,0	0,725	0,575	0,475	0,675	0,625	0,712	0,626	0,209
Оксид вуглецю	Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського	3,0	0,7	0,65	0,425	0,65	0,675	0,938	0,657	0,219
Оксид вуглецю	Пост №5, вул. І.Приходька, 89	3,0	0,475	0,418	0,382	0,575	0,6	0,63	0,508	0,169
Пил	Пост №4, вул. Шевченка, 22/30	0,15	0,122	0,106	0,125	0,111	0,118	0,142	0,12	0,8
Пил	Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського	0,15	0,174	0,155	0,172	0,106	0,104	0,101	0,137	0,913
Пил	Пост №5, вул. І.Приходька, 89	0,15	0,126	0,134	0,151	0,115	0,085	0,069	0,117	0,78

Пил	Пост №1, вул. Молодіжна, 9	0,15	0,141	0,178	0,165	0,149	0,16	0,163	0,159	1,06
Сажа	Пост №1, вул. Молодіжна, 9	0,05	0,005	0,005	0,005	0,005	0,004	0,005	0,005	0,1
Сажа	Пост №4, вул. Шевченка, 22/30	0,05	0,017	0,014	0,013	0,011	0,008	0,011	0,013	0,26
Фенол	Пост №1, вул. Молодіжна, 9	0,003	0,001	0,001	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001	0,333
Фенол	Пост №5, вул. І.Приходька, 89	0,003	0,001	0,001	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001	0,333
Фенол	Пост №4, вул. Шевченка, 22/30	0,003	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,333
Формальдегід	Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського	0,003	0,012	0,013	0,014	0,016	0,012	0,013	0,013	4,333
Формальдегід	Пост №1, вул. Молодіжна, 9	0,003	0,007	0,008	0,008	0,009	0,008	0,006	0,008	2,667
Формальдегід	Пост №5, вул. І.Приходька, 89	0,003	0,005	0,007	0,012	0,008	0,006	0,006	0,007	2,333
Формальдегід	Пост №4, вул. Шевченка, 22/30	0,003	0,008	0,008	0,008	0,01	0,01	0,136	0,024	8,0

Табл. 1.8 – Усереднені показники з усіх постів м. ГОРІШНІ ПЛАВНІ

Забруднювач	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2019, мг/м3	Середнє за 2020, мг/м3	Середнє за 2021, мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за 2023, мг/м3	Середнє за 2024, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Пил	0,150	0,045	0,134	0,117	0,088	0,104	0,106	0,098	0,653
Діоксид сірки	0,050	0,001	0,004	0,003	0,004	0,005	0,004	0,003	0,060
Оксид вуглецю	3,000	0,275	0,300	0,300	0,258	0,300	0,300	0,288	0,096
Діоксид азоту	0,040	0,019	0,019	0,021	0,015	0,018	0,017	0,018	0,450
Аміак	0,040	0,002	0,005	0,006	0,006	0,004	0,003	0,004	0,100
Хлористий водень	0,200	0,002	0,003	0,003	0,002	0,002	0,001	0,002	0,010
Фенол	0,003	0,001	0,001	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001	0,333
Сажа	0,050	0,004	0,004	0,005	0,004	0,004	0,003	0,004	0,080

Табл. 1.9 – Усереднені показники з усіх постів м. КРЕМЕНЧУК

Забруднювач	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2019, мг/м3	Середнє за 2020, мг/м3	Середнє за 2021, мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за 2023, мг/м3	Середнє за 2024, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Пил	0,15	0,141	0,143	0,154	0,120	0,119	0,119	0,133	0,887
Діоксид сірки	0,05	0,003	0,005	0,005	0,006	0,007	0,007	0,005	0,1
Оксид вуглецю	3,0	0,612	0,546	0,415	0,606	0,594	0,711	0,574	0,191
Діоксид азоту	0,04	0,051	0,051	0,038	0,032	0,032	0,035	0,040	1,0
Оксид азоту	0,06	0,022	0,029	0,026	0,021	0,022	0,024	0,024	0,4
Формальдегід	0,003	0,008	0,009	0,010	0,011	0,009	0,040	0,013	4,333
Аміак	0,04	0,003	0,006	0,008	0,007	0,004	0,005	0,005	0,125
Фенол	0,003	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,333
Сажа	0,05	0,011	0,010	0,009	0,008	0,006	0,008	0,009	0,18

Одержані табличні дані дозволяють провести аналіз наявності перевищень відповідно до ГДК за весь період вимірювань. Такі дані слугуватимуть основою для прийняття рішень з розширення та вдосконалення наявної мережі спостережень. Аналіз даних звередних таблиць 1.8 та 1.9 свідчить про відсутність істотних перевищень санітарно-гігієнічних нормативів в м. Горішні Плавні, усереднені концентрації є системно нижчими за аналогічні по м. Кременчук. Також подані в вище наведених таблицях дані свідчать про наявність системних перевищень

ГДК по таких забруднювальних речовинах: пил, діоксид азоту, формальдегід. Саме для цих речовин проведений детальний графічний аналіз випадків перевищень.

2. Аналіз перевищень по пунктах фіксованих вимірювань (постах) з групуванням по мітах за критерієм кратності ГДК

У Кременчуці на різних постах зафіксовано такі перевищення рівня пилу (в кратності ГДК):

- Пост №1, вул. Молодіжна, 9: 28 разів.
- Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського: 18 разів.
- Пост №4, вул. Шевченка, 22/30: 7 разів.
- Пост №5, вул. І.Приходька, 89: 9 разів.

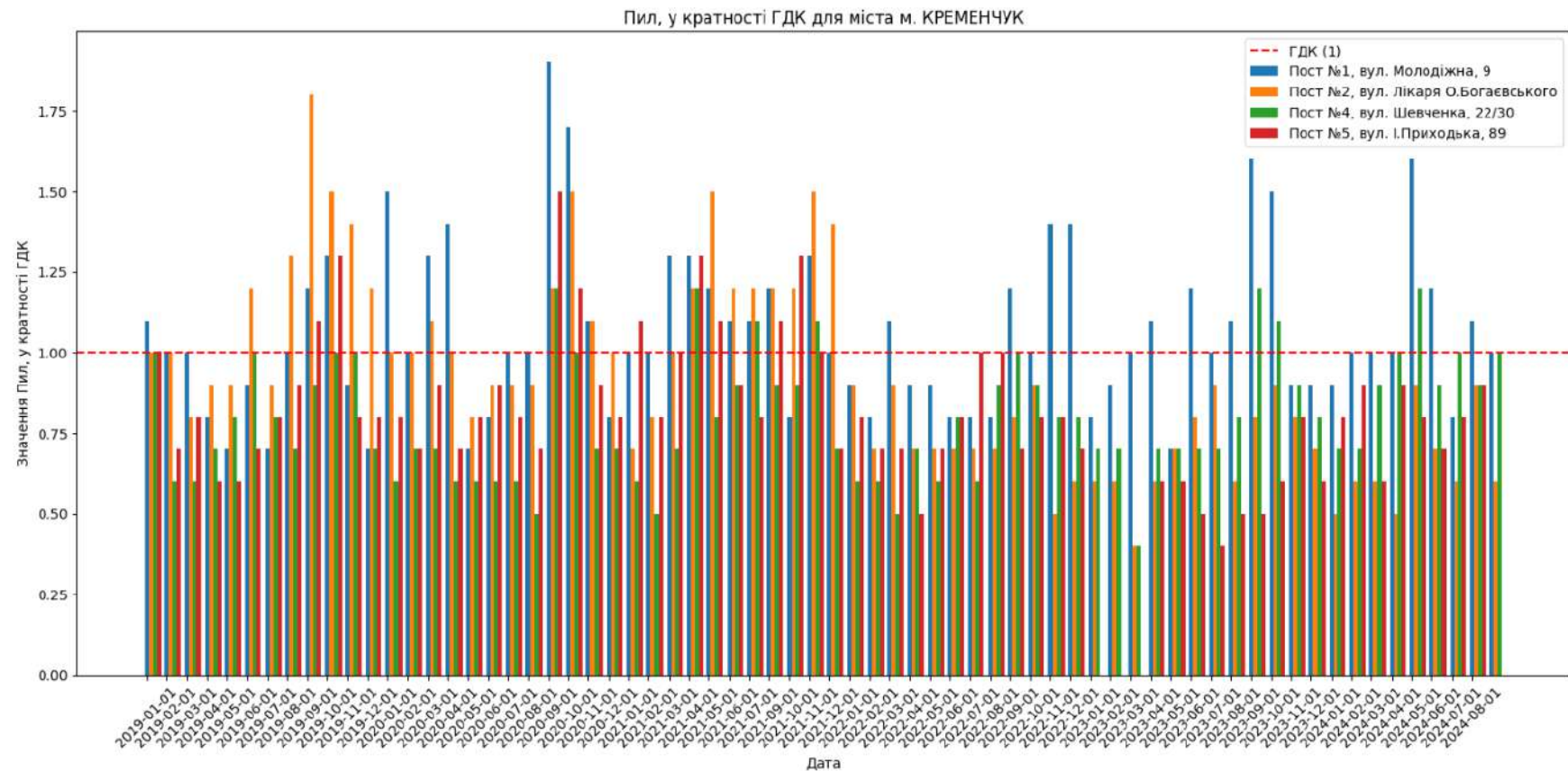

Рис. 2.1 – Перевищення по пилу у м. Кременчук за критерієм кратності ГДК

У Кременчуці на різних постах зафіксовано такі перевищення рівня діоксиду азоту (в кратності ГДК):

- Пост №1, вул. Молодіжна, 9: 21 раз.
- Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського: 21 раз.
- Пост №4, вул. Шевченка, 22/30: 47 разів.
- Пост №5, вул. І.Приходька, 89: 18 разів.

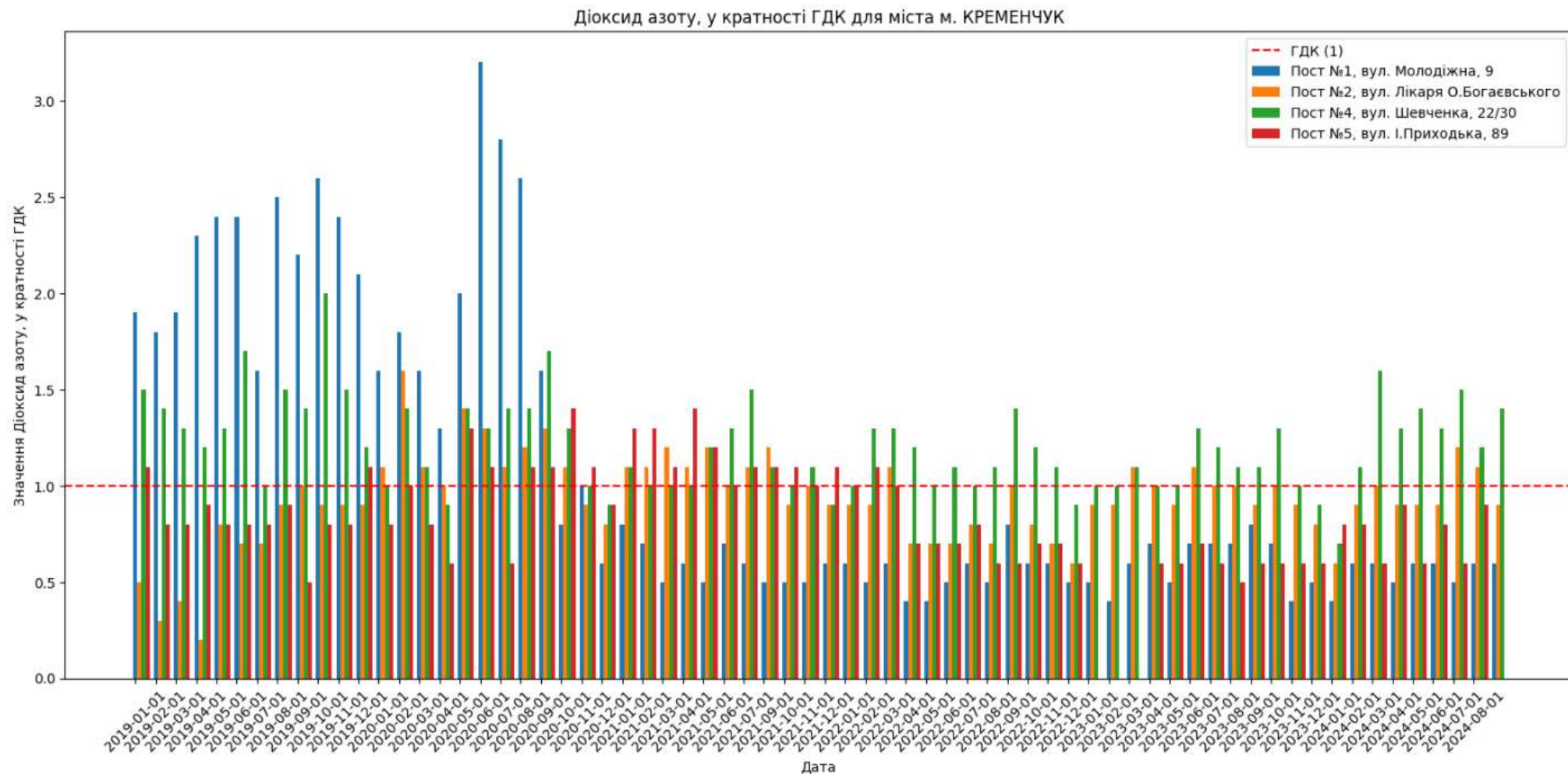

Рис. 2.2 – Перевищення по діоксиду азоту в м. Кременчук за критерієм кратності ГДК

У Кременчуці на різних постах зафіксовано такі перевищення рівня формальдегіду (в кратності ГДК):

- Пост №1, вул. Молодіжна, 9: 61 раз.
- Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського: 66 разів.
- Пост №4, вул. Шевченка, 22/30: 65 разів.
- Пост №5, вул. І.Приходька, 89: 56 разів.

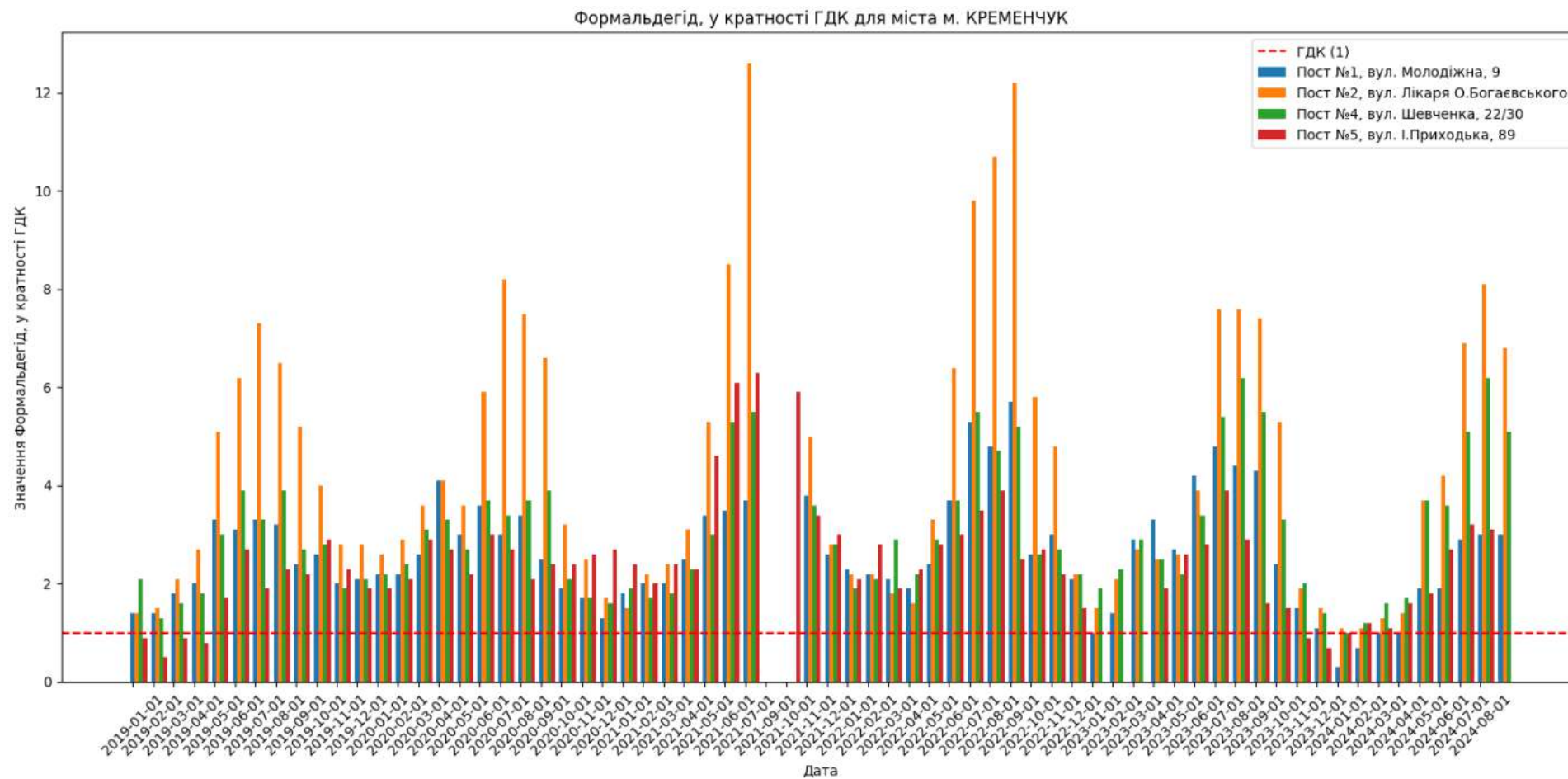
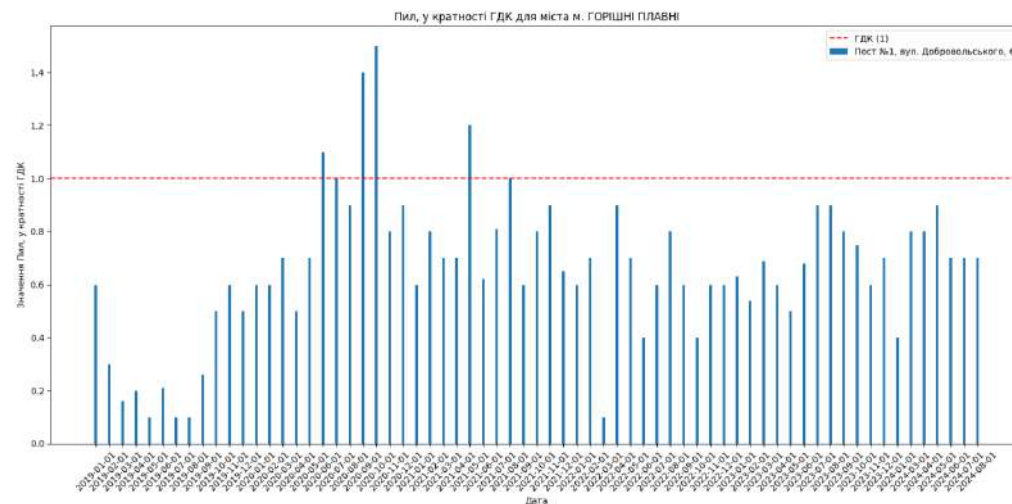

Рис. 2.3 – Перевищення по формальдегіду в м. Кременчук за критерієм кратності ГДК

У Горішніх Плавнях на посту №1, вул. Добровольського, 6, зафіксовано 4 перевищення рівня пилу (в кратності ГДК).

На рис. 2.6 – 2.14 візуалізовано наявність перевищень ГДК за весь період спостереження (2019 – 2024) по роках.

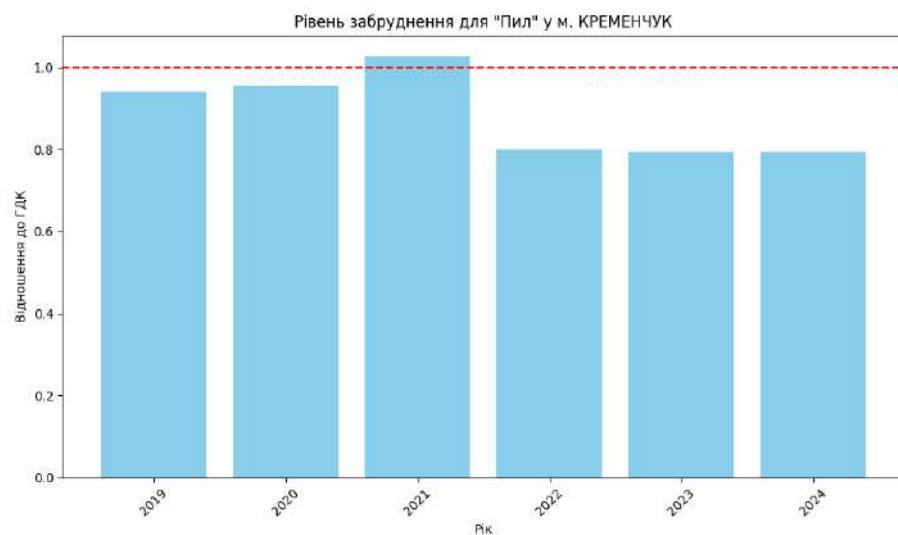

Рис. 2.6 – Пил

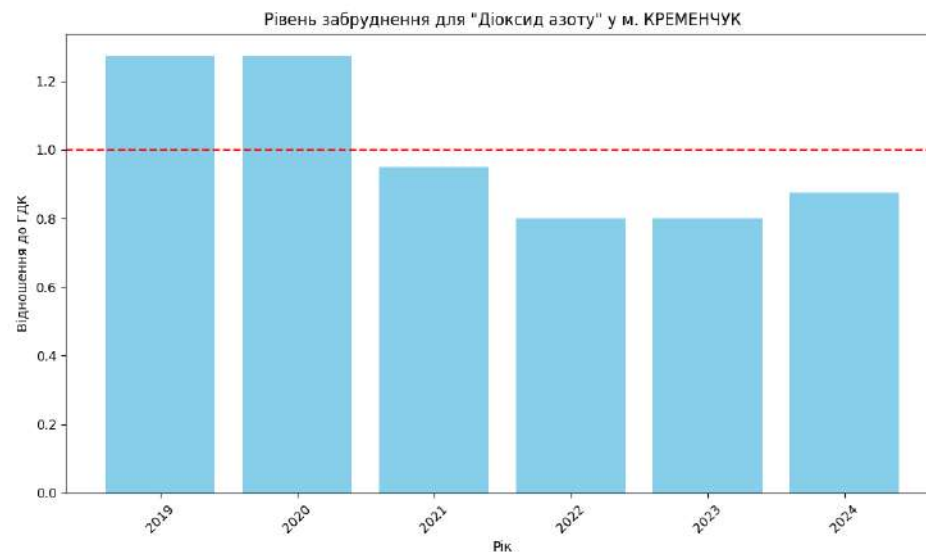

Рис. 2.8 – Діоксид азоту

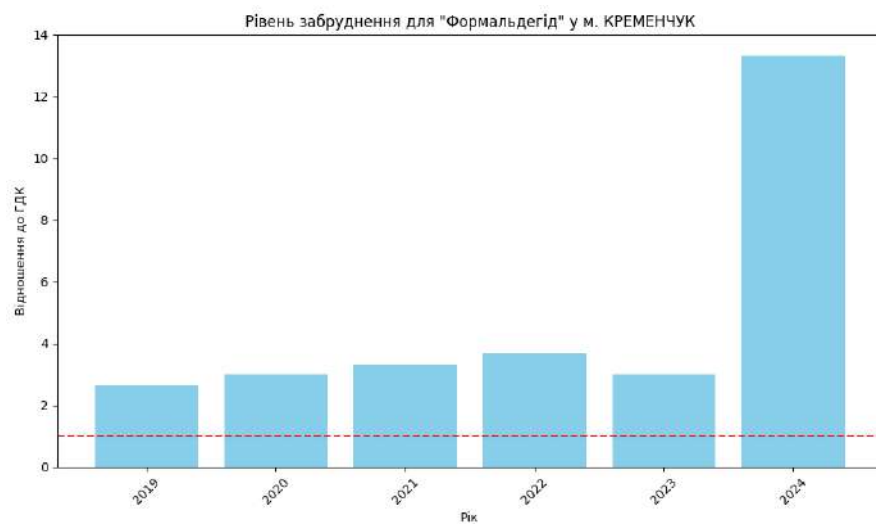

Рис. 2.7 – Формальдегід

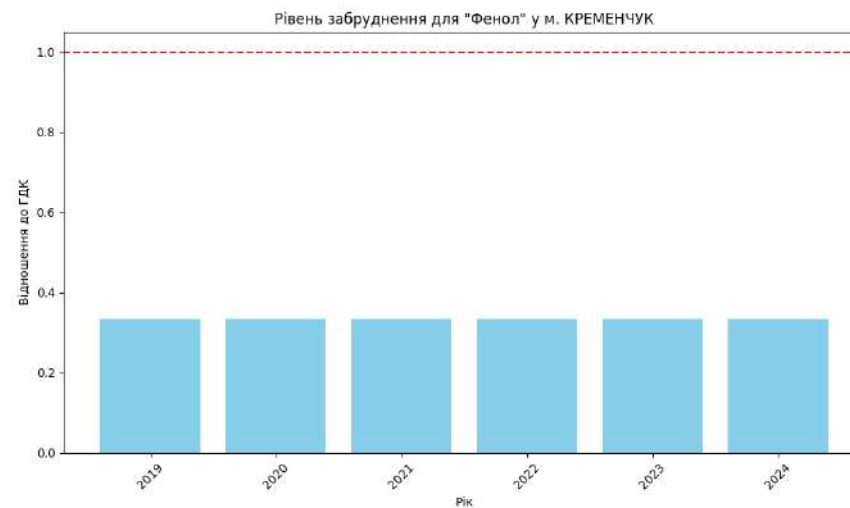

Рис. 2.9 – Фенол

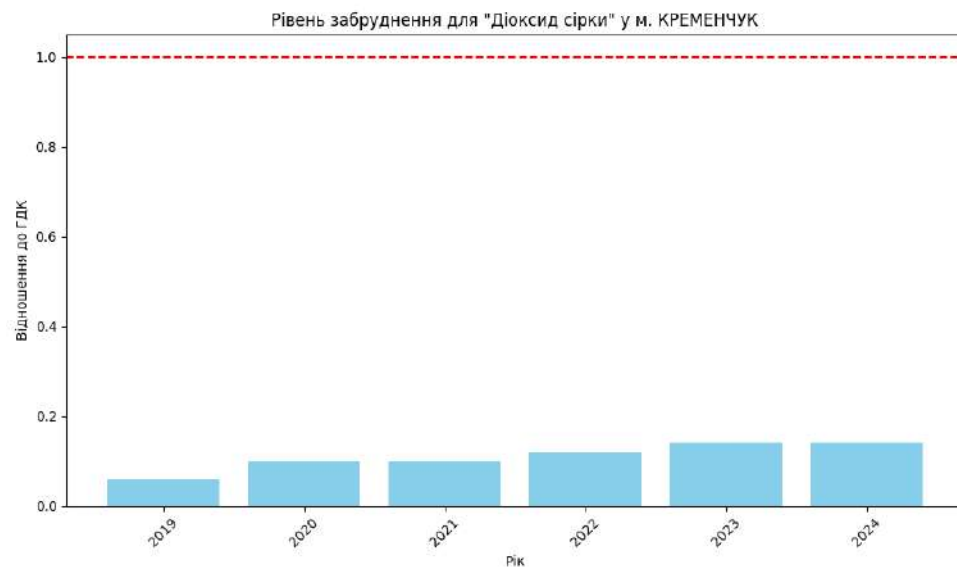

Рис. 2.10 – Діоксид сірки

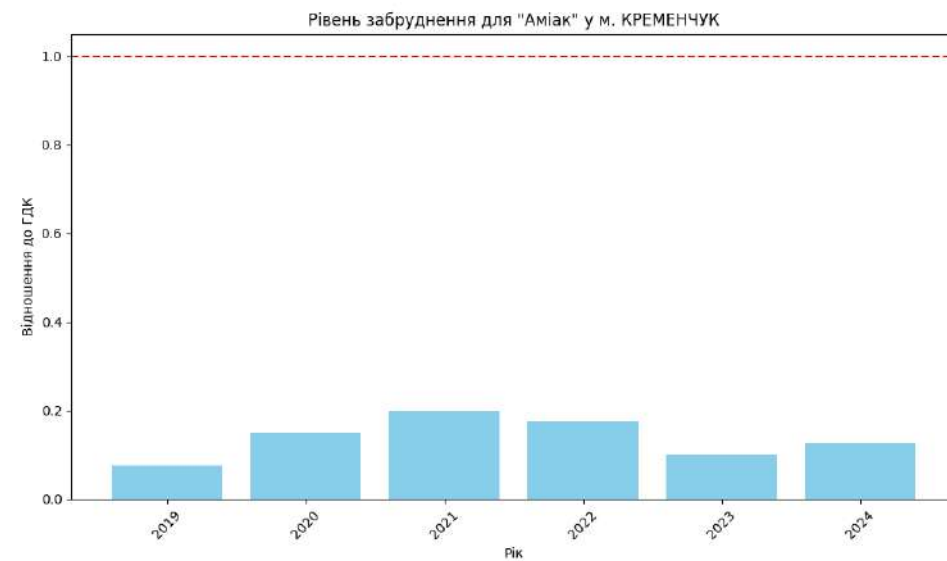

Рис. 2.12 – Аміак

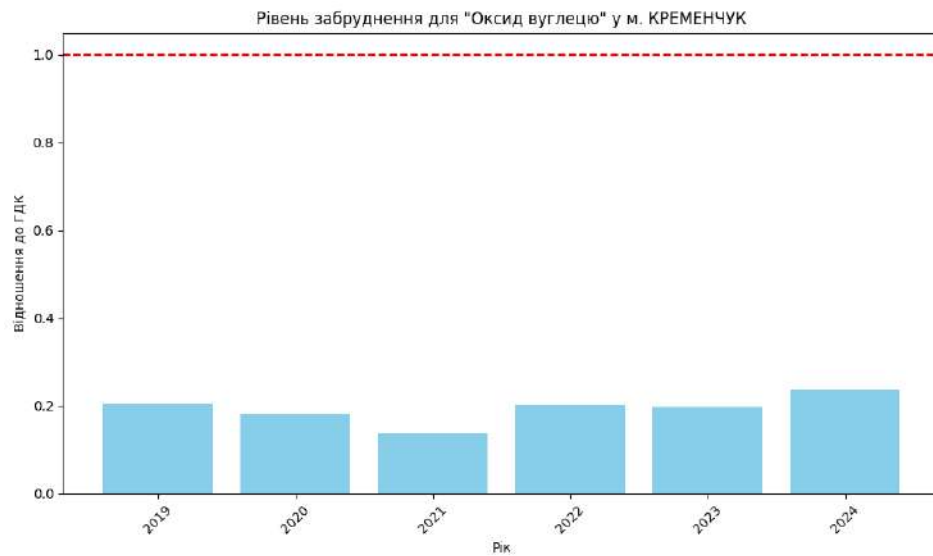

Рис. 2.11 – Оксид вуглецю

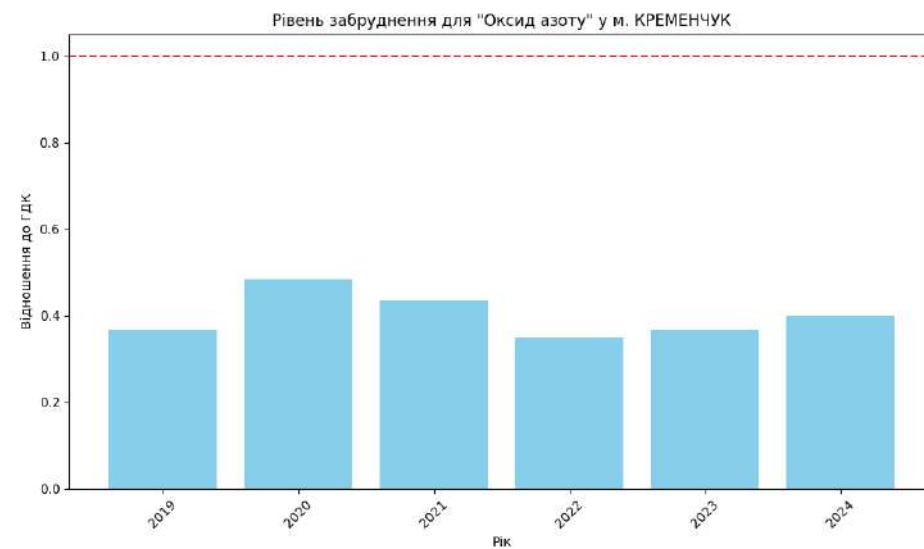

Рис. 2.13 – Оксид азоту

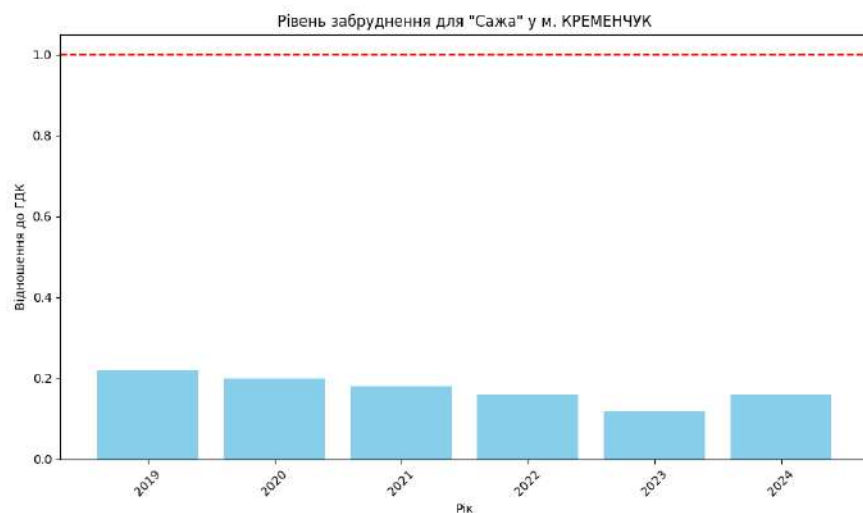

Рис. 2.14 – Сажа

Результати проведеного аналізу та візуалізації усереднених табличних даних дозволяють зробити висновки про достатньо вагомий рівень забруднення атмосферного повітря м. Кременчук по забруднювальній речовині формальдегід за п'ять досліджуваних років. Загрозливою є ситуація із забрудненням атмосферного повітря пилом – 1 рік з 5, проте середньорічні концентрації знаходяться у межах 0,8-0,9 ГДКс.д. Суттєве забруднення спостерігається по речовині діоксид азоту – 2 роки з 5. Проте, ураховуючи дані подані на рис. 2.1 та 2.2, варто зазначити, що суттєві значення перевищень по пилу та діоксиду азоту спостерігались на пункті фіксованих вимірювань Пост №1, вул. Молодіжна, 9. Саме цей пункт розташований у зоні безпосереднього впливу підприємств Північного промвузла м. Кременчук. Отже, зниження концентрації пилу, що фіксується на Пост №1 ймовірно може бути наслідком військової агресії росії проти нашої країни і таке зменшення концентрації можна вважати тимчасовим (на період до повної відбудови промислових об'єктів).

Також за результатами аналізу можна зробити висновок про найгіршу ситуацію із рівнем та частотою виникнення перевищень ГДК забруднювальних речовин на пункті фіксованих вимірювань – Пост №4, вул. Шевченка, 20/30. Цей пост Кременчуцької лабораторії за типом відноситься до транспортно-орієнтованого. Павільйон «Пост №4» розташований на відстані 10 метрів від узбіччя дороги і ця територія не потрапляє в зону безпосереднього впливу жодного промислового об'єкта міста. Частина автомобільної дороги, біля якої розміщений пункт, має доволі значну інтенсивність руху, адже веде з мосту через річку Дніпро в напрямку центру міста Кременчук.

Ураховуючи вище зазначене проведено детальний аналіз рівнів зафіксованих концентрацій пилу, діоксиду азоту та формальдегіду по місяцях року на пунктах фіксованих вимірювань Пост №1 та Пост №4. Результати аналізу візуалізовано на рисунках 2.15 – 2.2.20.

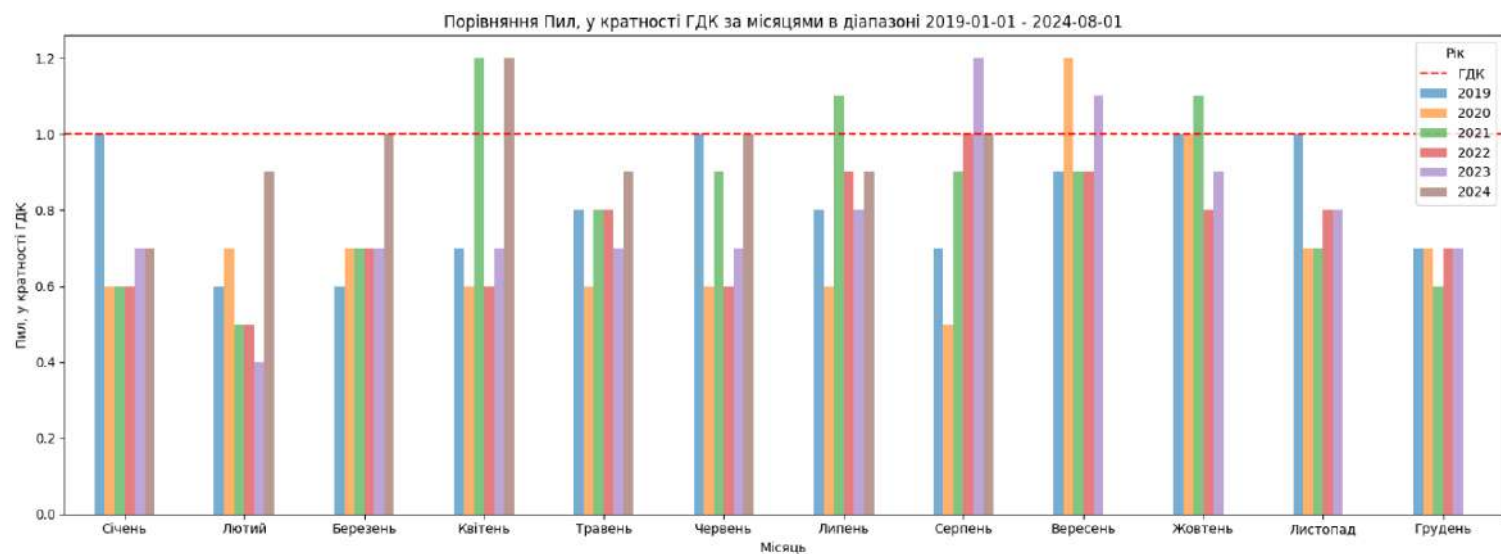

Рис. 2.15 – Перевищення по пилу на пості Пост №4, вул. Шевченка, 22/30 у м. Кременчук

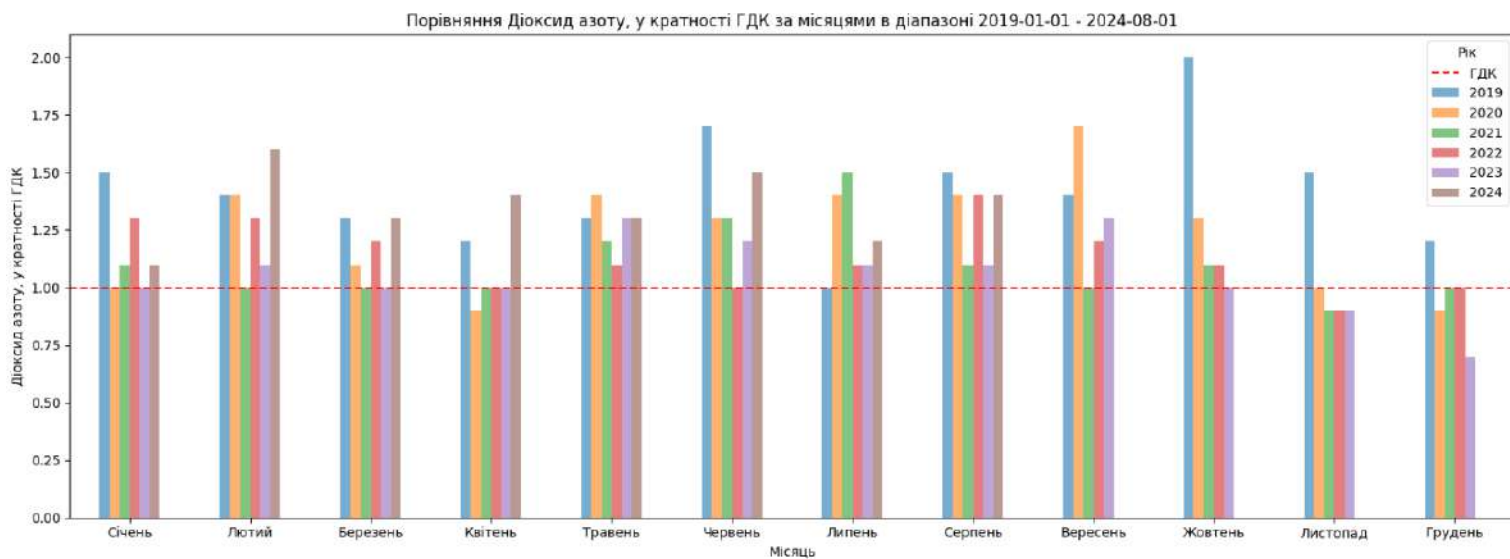

Рис. 2.16 – Перевищення по діоксиду азоту на пості Пост №4, вул. Шевченка, 22/30 у м. Кременчук

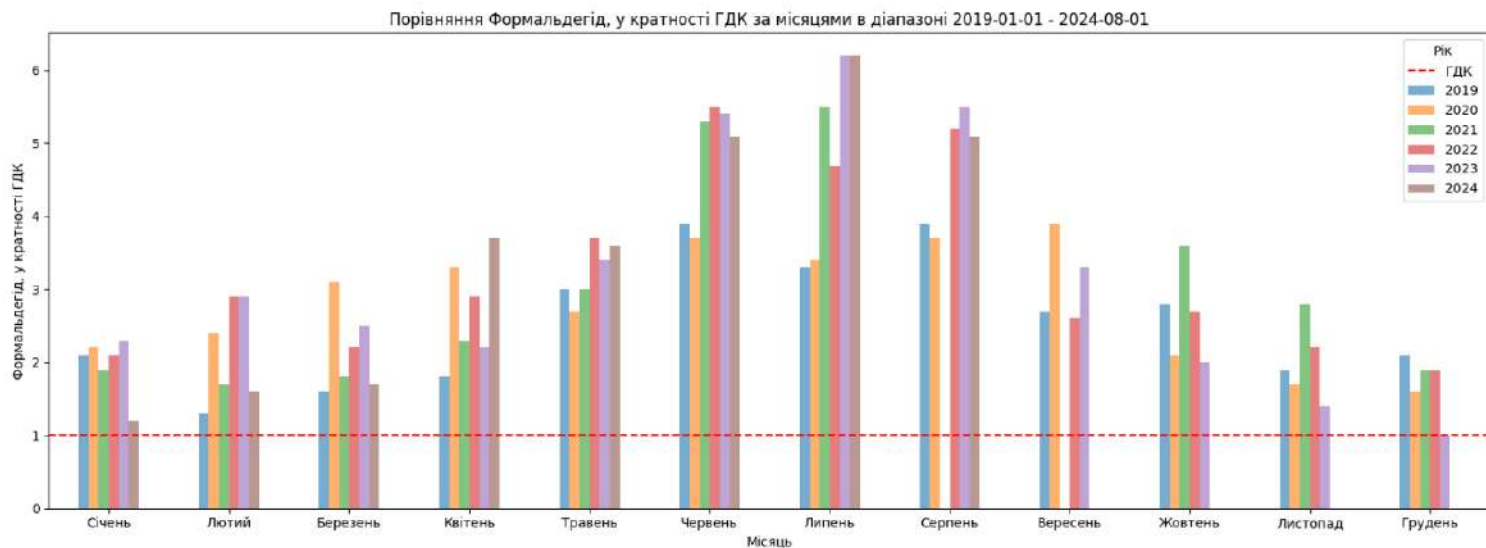

Рис. 2.17 – Перевищення по формальдегіду на пості Пост №4, вул. Шевченка, 22/30 у м. Кременчук

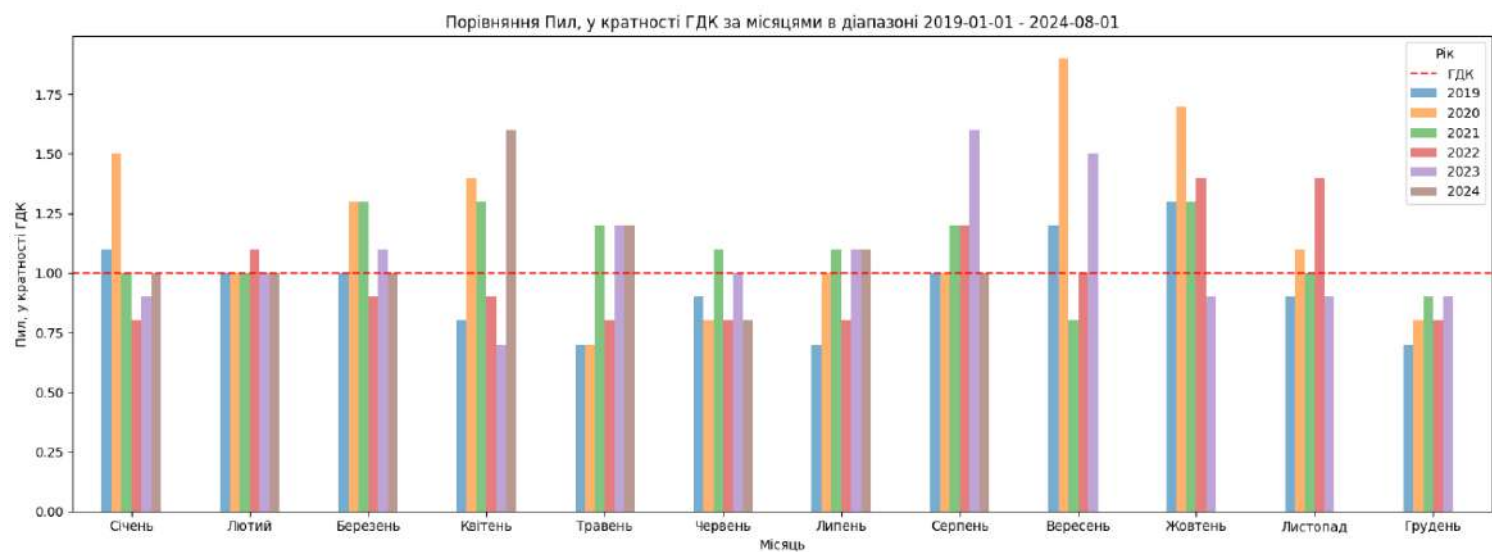

Рис. 2.18 – Перевищення по пилу на пості Пост №1, вул. Молодіжна, 9, у м. Кременчук

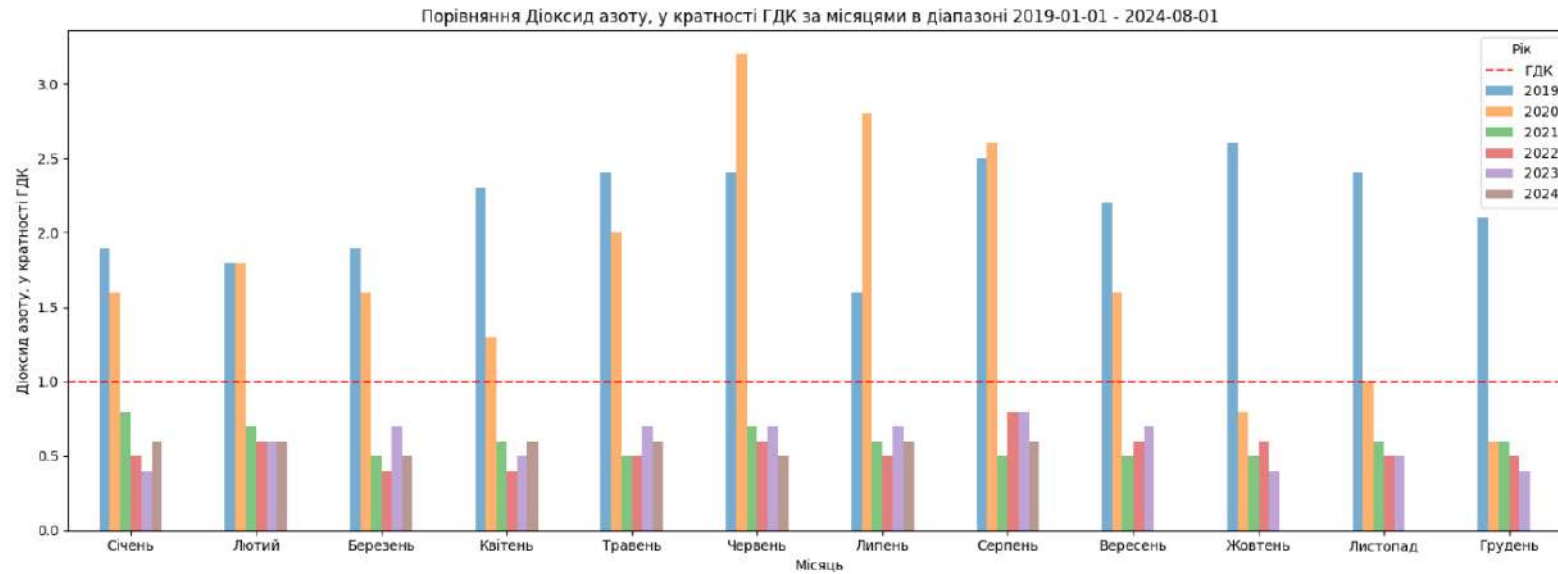

Рис. 2.19 – Перевищення по діоксиду азоту на пості Пост №1, вул. Молодіжна, 9, 22/30 у м. Кременчук

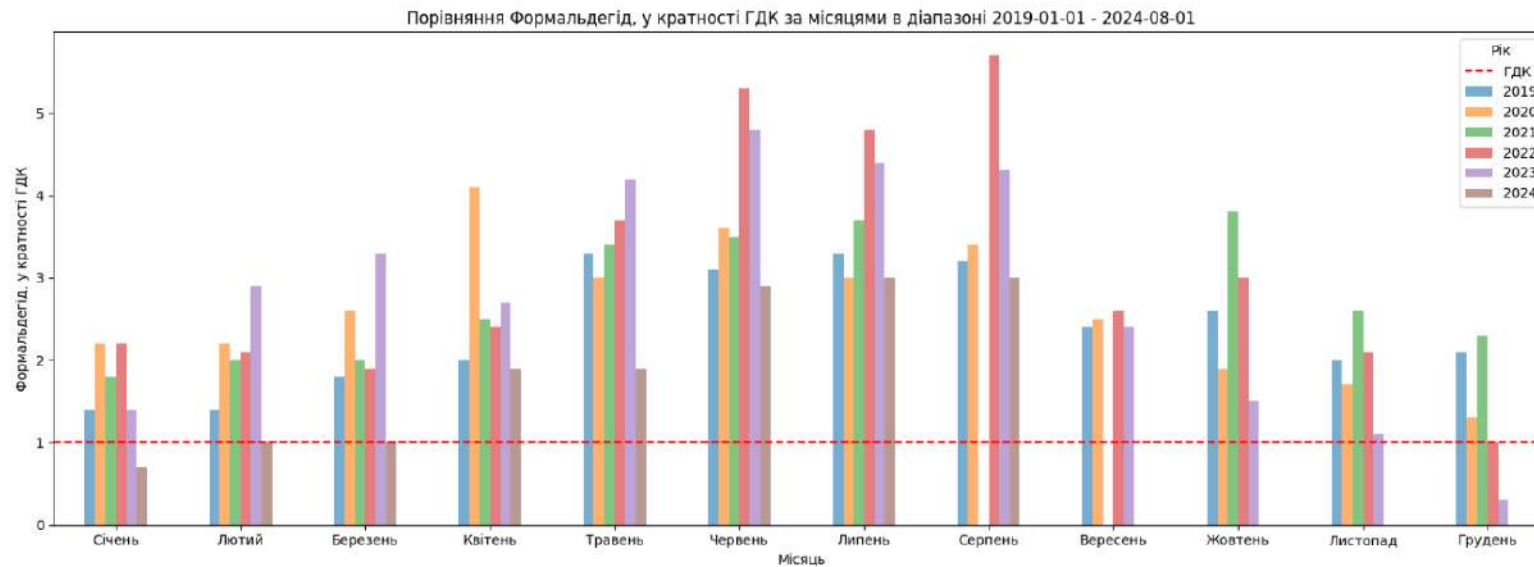

Рис. 2.20 – Перевищення по формальдегіду на пості Пост №1, вул. Молодіжна, 9, 22/30 у м. Кременчук

Аналіз середньомісячних даних додатково підтверджує зроблені вище висновки.

1. Концентрації забруднювальної речовини пил є стабільно високими протягом усіх років і сезонів, діапазон 0,7 – 0,9 ГДКс.д. безумовно є підставою як для продовження фіксованих вимірювань цієї речовини в інтерпритації ТЧ.2,5; ТЧ.10, так і пошуку оптимальних управлінських заходів зі зниження наявного рівня забруднення.

2. Помісячна динаміка концентрації діоксиду азоту є стабільною протягом року із незначним збільшенням в теплий період. Аналіз рис. 2.16 та 2.19 показує різницю значень концентрацій, які формує транспорт (рис. 2.16) та промислові об'єкти (2.19).

3. Динаміка концентрації формальдегіду дуже чітко відображає характеристику цієї забруднювальної речовини: формування переважно транспортними джерелами і найбільші фіксовані концентрації в теплий період року.

Проведено аналіз наявних даних за результатами вимірювань ДУ ПОЦКПХ в інших містах області. Усереднені дані подані в таблицях 2.1 – 2.4.

Таблиця 2.1 – Усереднені значення концентрацій забруднювальних речовин по м. Гадяч

Забруднювальна речовина	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Діоксид азоту	0,04	0,035	0,035	0,875
Оксид вуглецю	3,00	0,814	0,814	0,271
Пил	0,15	0,146	0,146	0,973

Таблиця 2.2 – Усереднені значення концентрацій забруднювальних речовин по м. Глобине

Забруднювальна речовина	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Пил	0,15	0,066	0,066	0,44

Таблиця 2.3 – Усереднені значення концентрацій забруднювальних речовин по м. Кобеляки

Забруднювальна речовина	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Пил	0,15	0,154	0,154	1,027

Таблиця 2.4 – Усереднені значення концентрацій забруднювальних речовин по м. Лубни

Забруднювальна речовина	ГДКс.д., мг/м3	Середнє за 2022, мг/м3	Середнє за весь період, мг/м3	Долі ГДКс.д.
Діоксид азоту	0,04	0,013	0,013	0,325
Діоксид сірки	0,05	0,012	0,012	0,240

Пил	0,15	0,132	0,132	0,880
-----	------	-------	-------	-------

Таблиця 2.5 – Усереднені значення концентрацій забруднювальних речовин по м. Нові Санжари

Забруднювач	ГДКс.д., мг/м ³	Середнє за 2022, мг/м ³	Середнє за весь період, мг/м ³	Долі ГДКс.д.
Пил	0,15	0,132	0,132	0,88

Таблиця 2.6 – Усереднені значення концентрацій забруднювальних речовин по м. Хорол

Забруднювач	ГДКс.д., мг/м ³	Середнє за 2022, мг/м ³	Середнє за весь період, мг/м ³	Долі ГДКс.д.
Діоксид азоту	0,04	0,031	0,031	0,775
Діоксид сірки	0,05	0,257	0,257	5,140
Пил	0,15	0,214	0,214	1,427

За даними таблиць можна зробити висновок про значні концентрації пилу – у містах Хорол, Кобеляки – перевищення до 1,43 ГДКс.д. Аномально високим є значення концентрації діоксиду сірки в м. Хорол, проте обсяг і якість наявних даних не дозволяє зробити детальний аналіз.

Визначені концентрації пилу та діоксиду азоту по містах області, де концентрації вимірювались більше, ніж в одній точці вимірювання було нанесено на карти просторового розподілу концентрацій за 2022 рік.

3. Графічна оцінка якості атмосферного повітря в зоні «Полтавська» за окремими забруднювальними речовинами

Для визначених вище забруднювальних речовин (пил, діоксид азоту, формальдегід) шляхом просторової інтерполяції методом IDW даних з постів спостереження були побудовані карти розподілу концентрацій, осереднених за середньомісячними концентраціями за період 2019–2024 рр.

Карти розподілу концентрацій пилу та їх динаміку за досліджений період наведено на рис. 3.1 та 3.2.

Діоксид азоту. Карти розподілу концентрацій діоксиду азоту та їх динаміку за досліджений період наведено на рис. 3.3 та 3.4.

Карти розподілу концентрацій формальдегіду та їх динаміку за досліджений період наведено на рис. 3.5 та 3.6.

Дані інтерполяції деталізовано окремо по м.Кременчук на рис. 3.7 – 3.12.

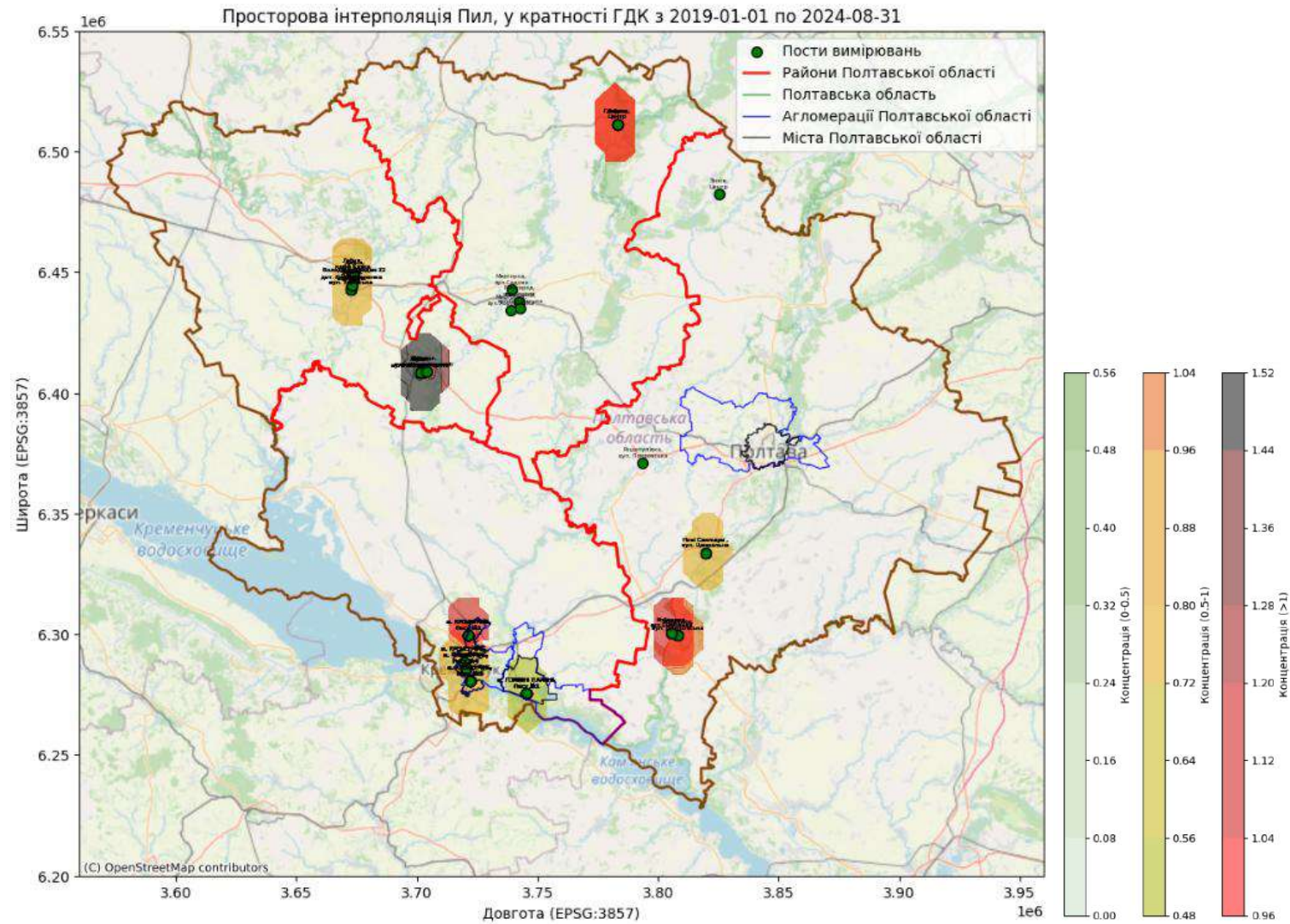

Рис. 3.2 – Просторовий розподіл концентрації пилу в зоні «Полтавська» за період з 2019 по 2024

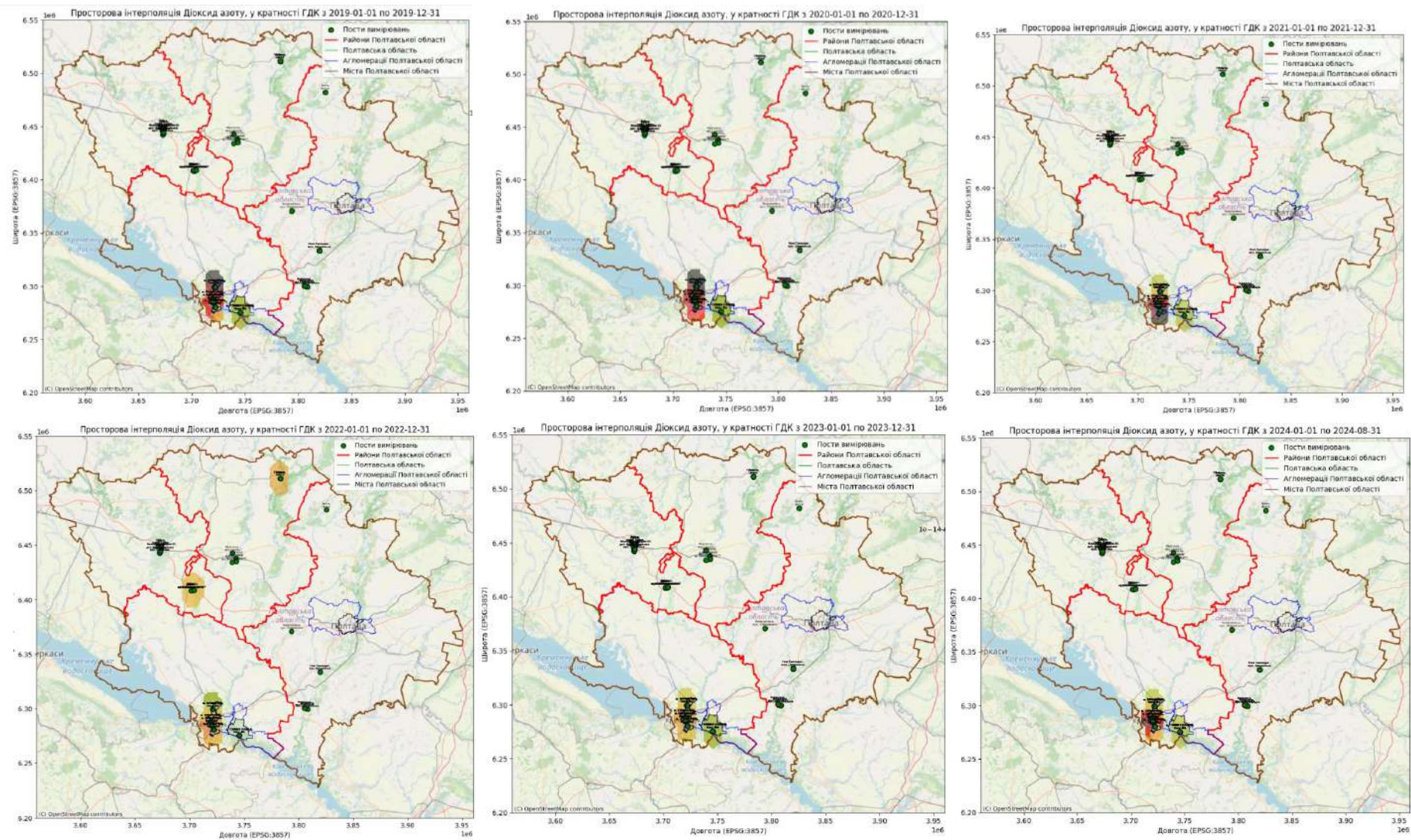

Рис. 3.3 – Просторовий розподіл концентрації діоксиду азоту в зоні «Полтавська» по роках з 2019 по 2024

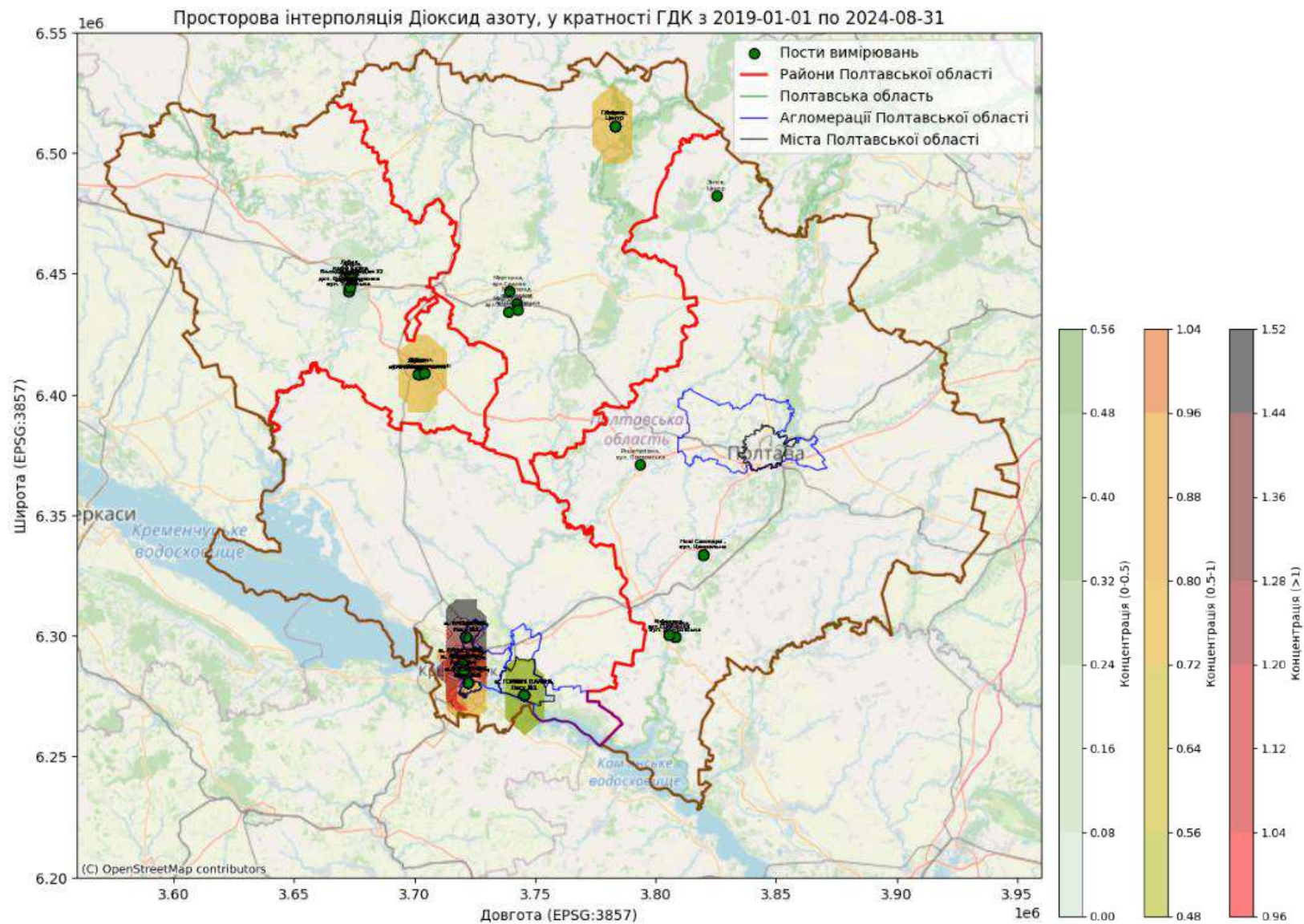

Рис. 3.4 – Просторовий розподіл концентрації діоксиду азоту в зоні «Полтавська» за період з 2019 по 2024

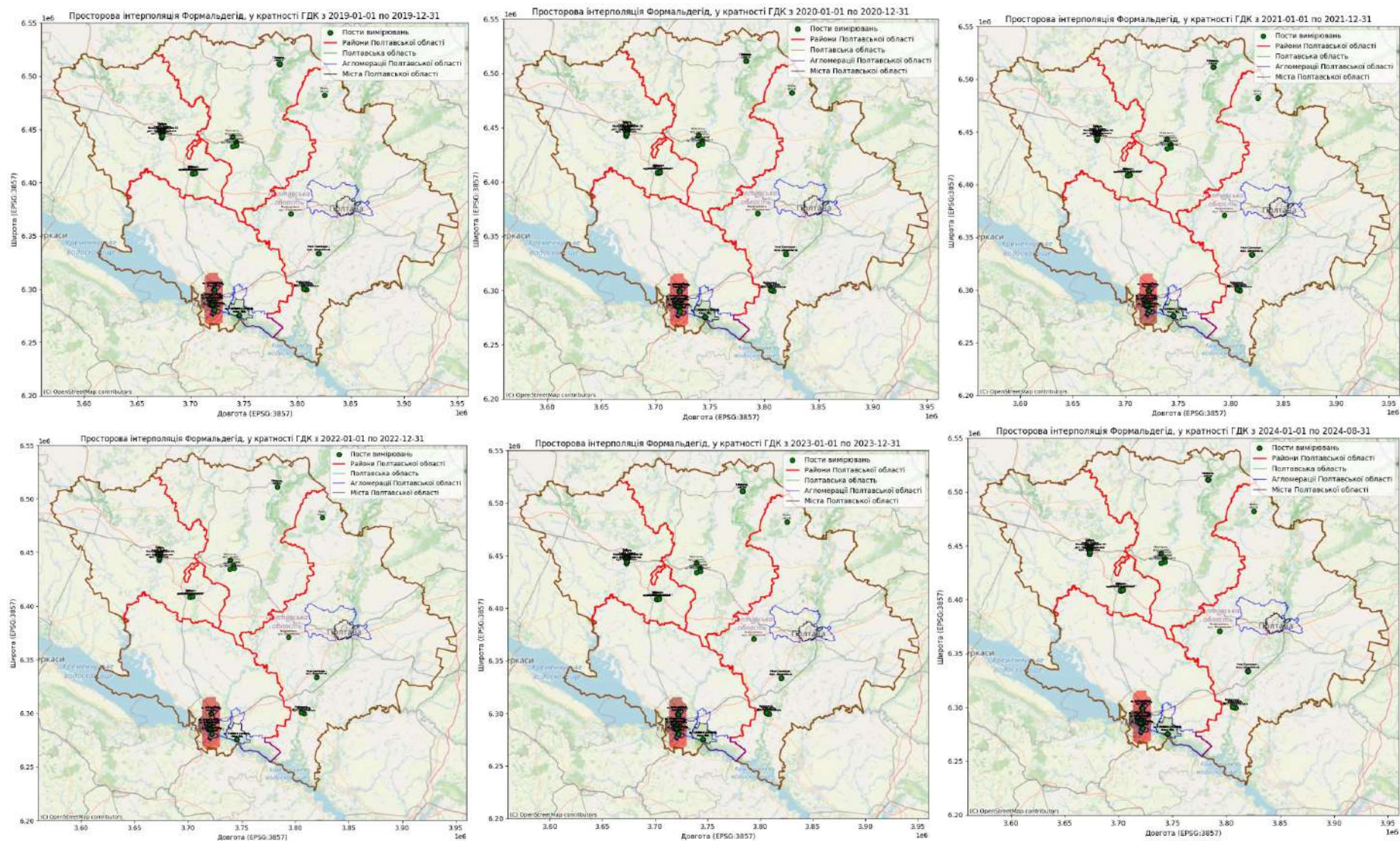

Рис. 3.5 – Просторовий розподіл концентрації формальдегіду в зоні «Полтавська» по роках з 2019 по 2024

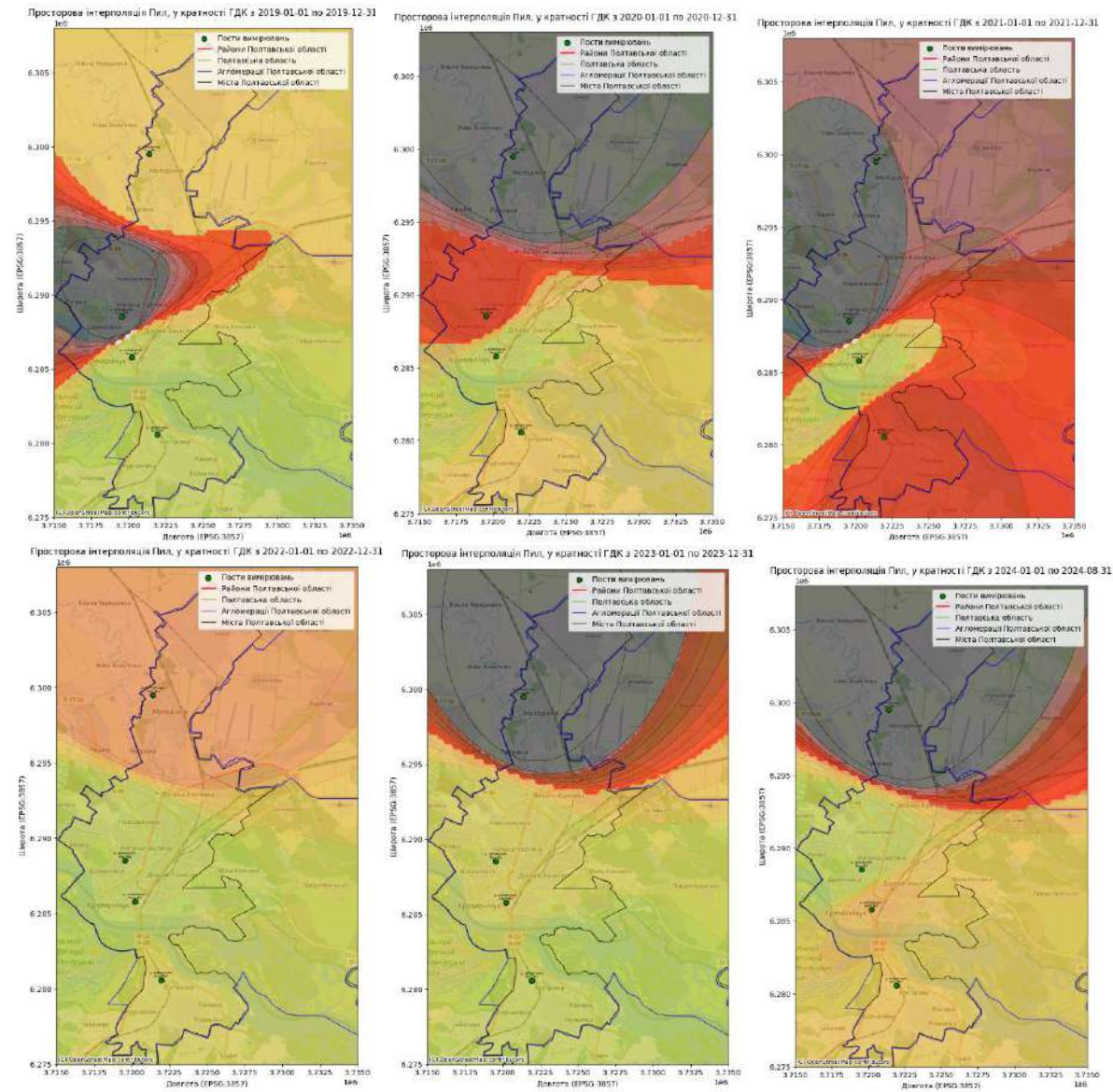

Рис. 3.7 – Просторовий розподіл концентрації пилу по м. Кременчук у зоні «Полтавська» по роках з 2019 по 2024

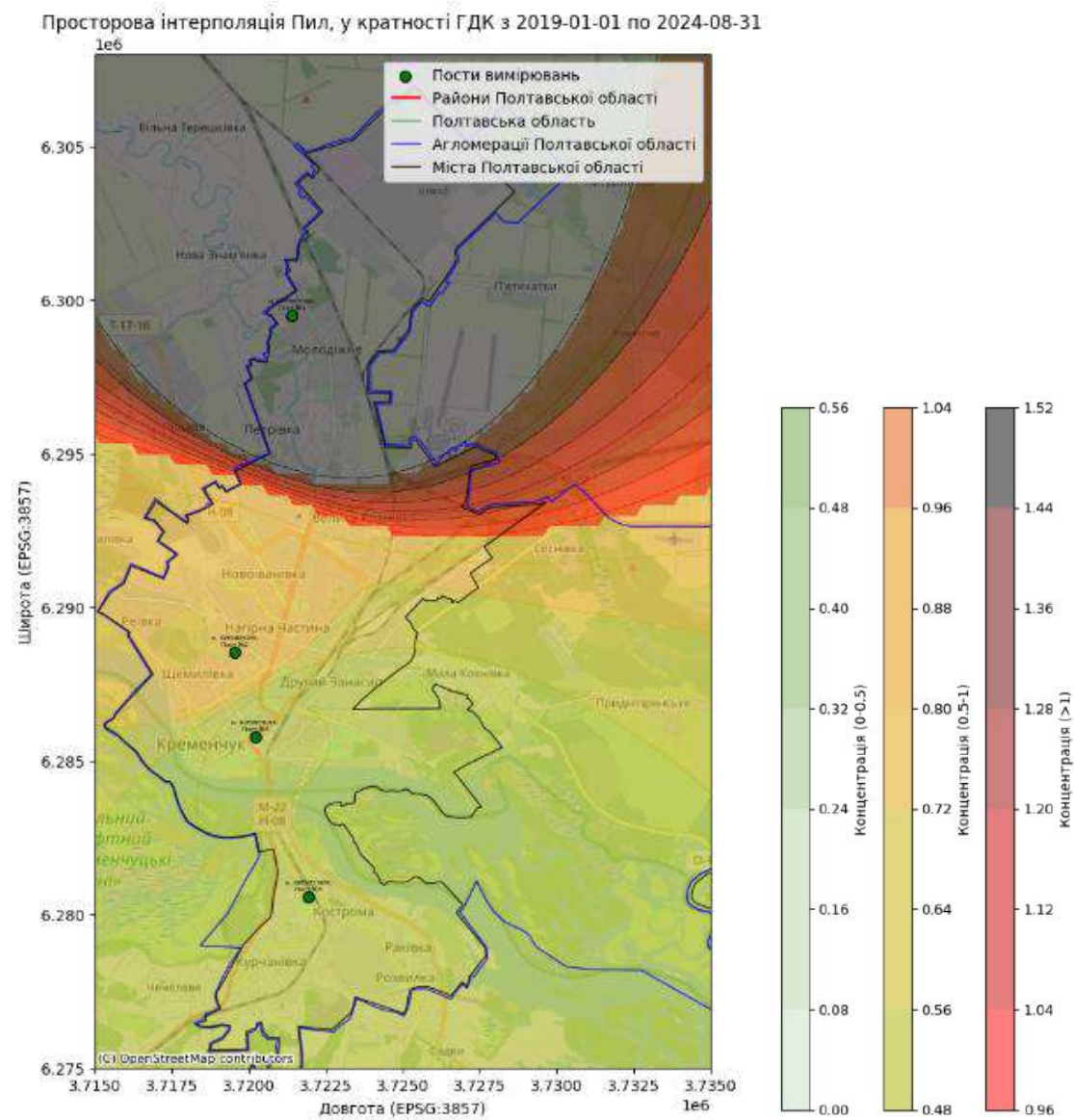

Рис. 3.8 – Просторовий розподіл концентрації пилу по м. Кременчук у зоні «Полтавська» за період з 2019 по 2024

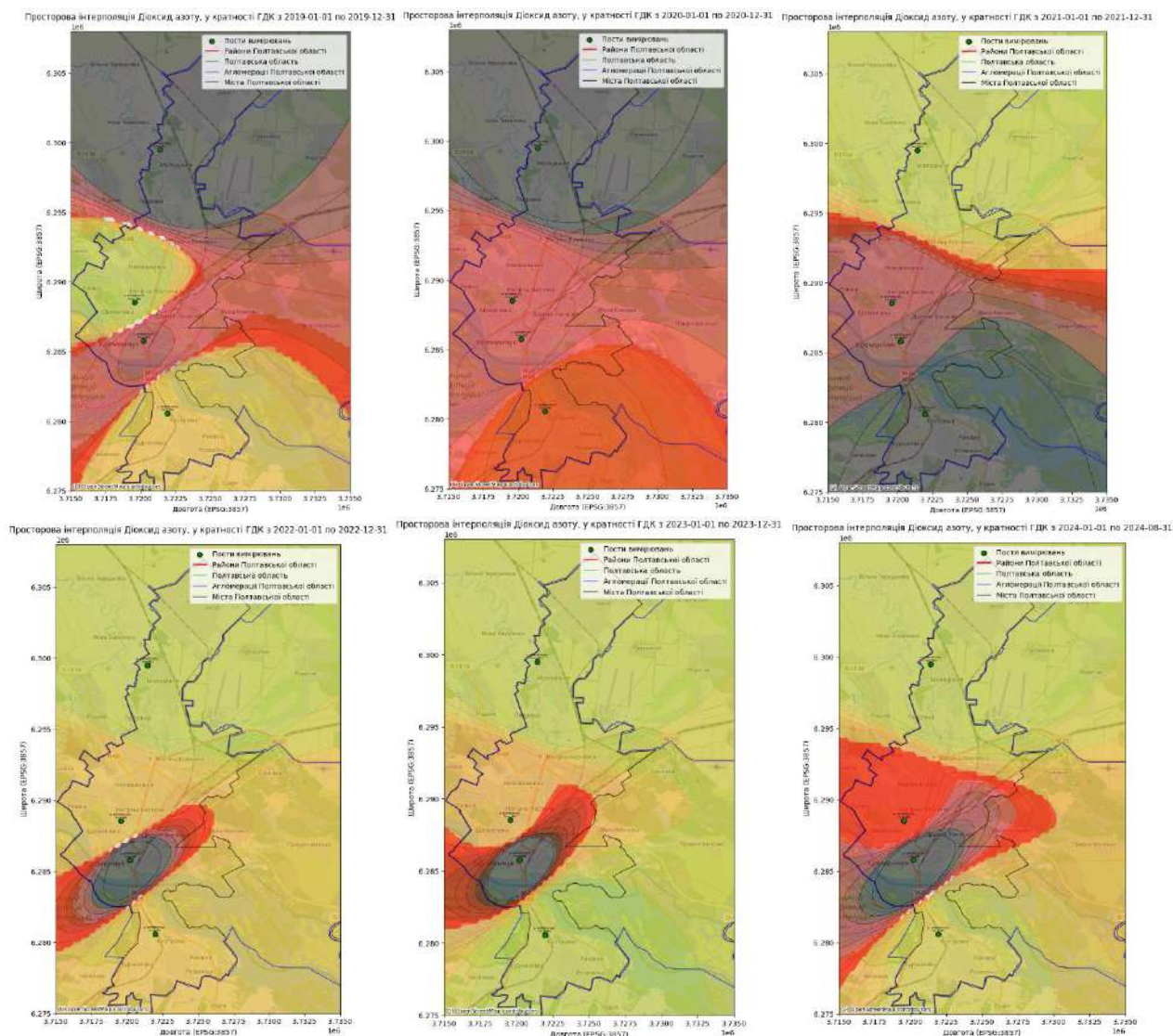

Рис. 3.9 – Просторовий розподіл концентрації діоксиду азоту по м. Кременчук у зоні «Полтавська» по роках з 2019 по 2024

Просторова інтерполяція Діоксид азоту, у кратності ГДК з 2019-01-01 по 2024-08-31

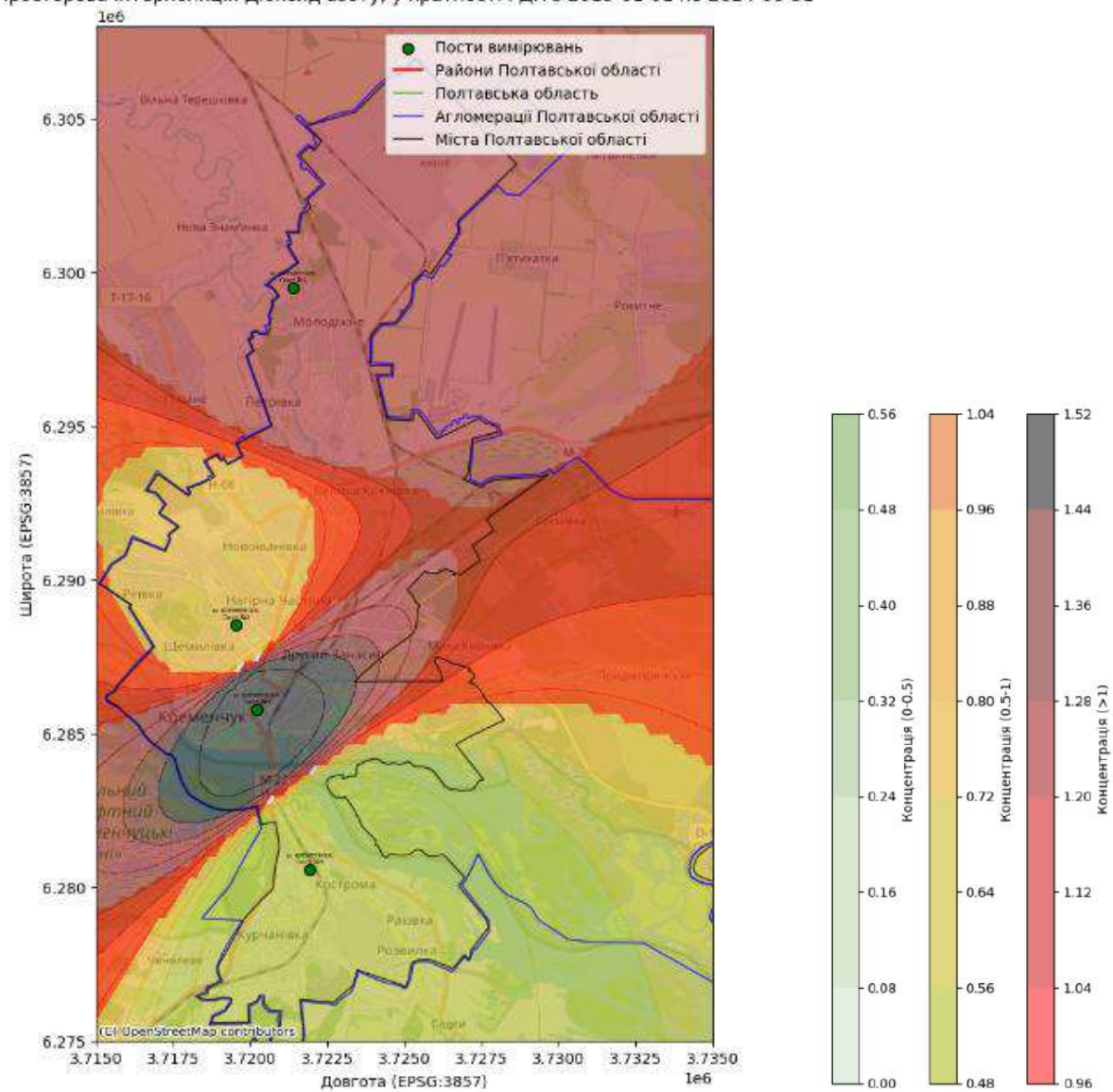

Рис. 3.10 – Просторовий розподіл концентрації діоксиду азоту по м. Кременчук у зоні «Полтавська» за період з 2019 по 2024

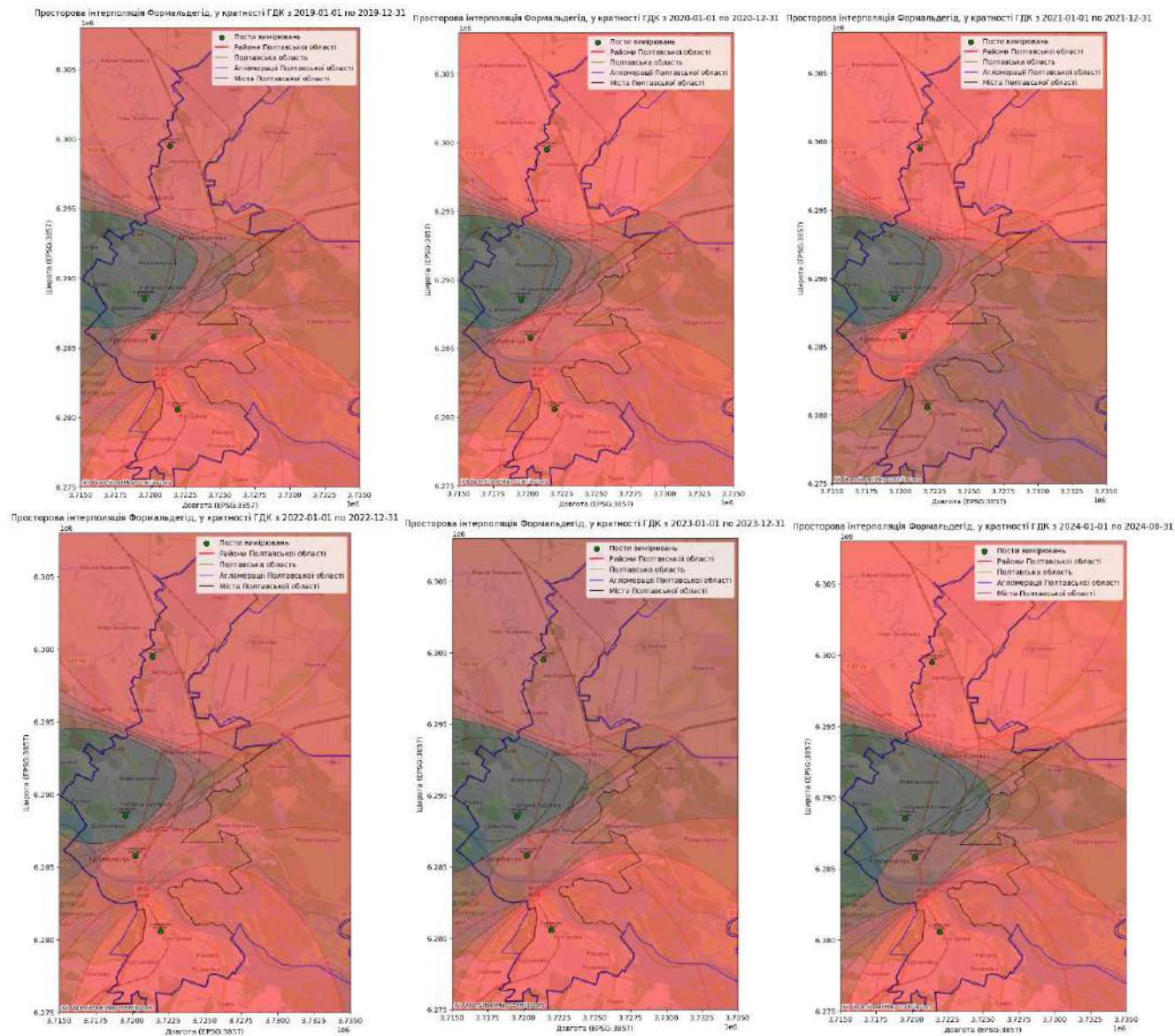

Рис. 3.11 – Просторовий розподіл концентрації формальдегіду по м. Кременчук у зоні «Полтавська» по роках з 2019 по 2024

Просторова інтерполяція Формальдегід, у кратності ГДК з 2019-01-01 по 2024-08-31

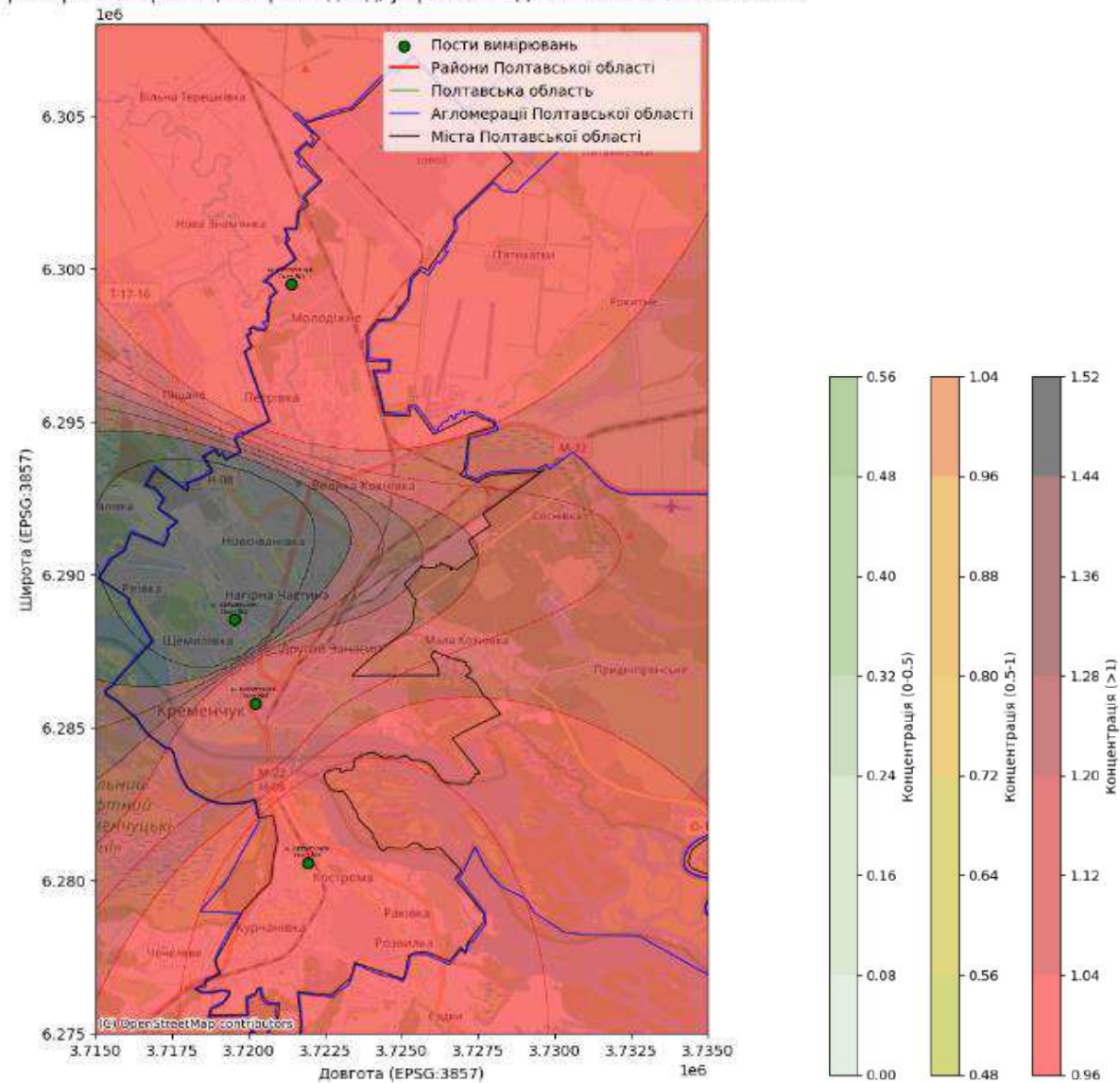

Рис. 3.12 – Просторовий розподіл концентрації формальдегіду по м. Кременчук у зоні «Полтавська» за період з 2019 по 2024

3. Аналіз перевищень по станціонарних постах спостережень з групуванням по містах за критеріями, визначеними Постановою КМУ №827

Порівняльний аналіз результатів вимірювань концентрацій забруднювальних речовин з пороговими значеннями, визначеними Постановою КМУ №827. Ураховуючи відсутність системних вимірювань по речовинах ТЧ.10 і ТЧ.2.5 порівняльний аналіз було проведено за значеннями концентрації пилу (аерозолі) недиференційованому за складом і пороговими значеннями, визначеними для ТЧ.10, як найбільш близькою за фізичним розміром частинок.

Усі порівняльні аналізи проведено виключно з метою виявлення загальних тенденцій.

У Кременчуці на різних постах зафіксовано перевищення рівня пилу (зважених часток діаметром до 10 мкм) відносно верхнього та нижнього порогів, встановлених на рівні 28 мкг/м³ і 20 мкг/м³ відповідно:

- Пост №1, вул. Молодіжна, 9:
 - Перевищення верхнього порогу (28 мкг/м³): 6 разів.
 - Перевищення нижнього порогу (20 мкг/м³): 6 разів.
- Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського:
 - Перевищення верхнього порогу (28 мкг/м³): 6 разів.
 - Перевищення нижнього порогу (20 мкг/м³): 6 разів.
- Пост №4, вул. Шевченка, 22/30:
 - Перевищення верхнього порогу (28 мкг/м³): 6 разів.
 - Перевищення нижнього порогу (20 мкг/м³): 6 разів.
- Пост №5, вул. І.Приходька, 89:
 - Перевищення верхнього порогу (28 мкг/м³): 6 разів.
 - Перевищення нижнього порогу (20 мкг/м³): 6 разів.

Результати візуалізації подано на рис. 4.1.

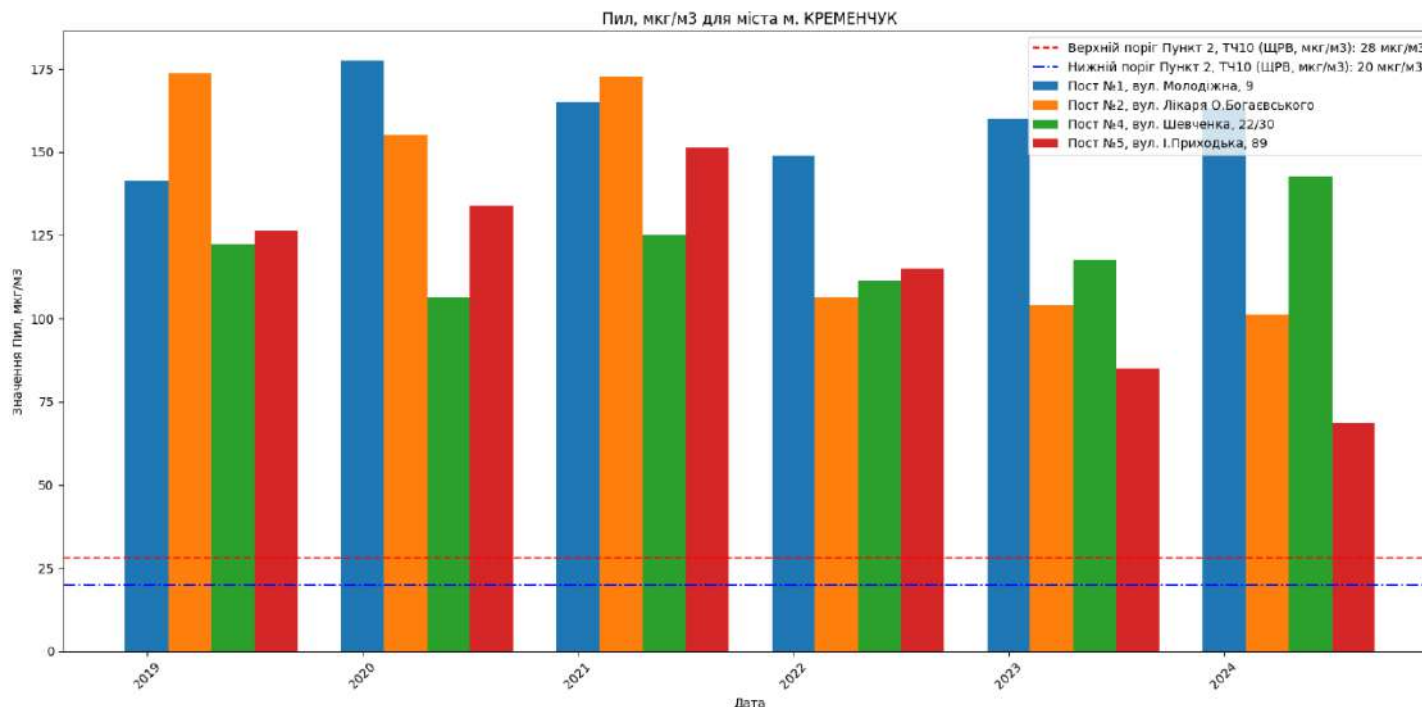

Рис. 4.1 – Перевищення верхнього і нижнього порогів оцінювання по показникам пилу у м. Кременчук

У місті Кременчук на різних постах зафіксовано перевищення встановлених порогів для різних параметрів у сфері захисту здоров'я людини та природних екосистем порівняно з концентраціями діоксиду азоту. Дані про перевищення наведено на рис. 4.2:

- **Пост №1, вул. Молодіжна, 9:**
 - Верхній поріг для захисту здоров'я людини (32 мкг/м³): 2 рази.
 - Верхній поріг для захисту рослинної та природної екосистем (24 мкг/м³): 3 рази.
 - Верхній поріг Пункт 3 (40 мкг/м³): 2 рази.
 - Нижній поріг для захисту здоров'я людини (24 мкг/м³): 3 рази.
 - Нижній поріг для захисту рослинної та природної екосистем (19.5 мкг/м³): 6 разів.
- **Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського:**
 - Верхній поріг для захисту здоров'я людини (32 мкг/м³): 4 рази.
 - Верхній поріг для захисту рослинної та природної екосистем (24 мкг/м³): 6 разів.
 - Верхній поріг Пункт 3 (40 мкг/м³): 2 рази.
 - Нижній поріг для захисту здоров'я людини (24 мкг/м³): 6 разів.

- Нижній поріг для захисту рослинної та природної екосистем (19.5 мкг/м^3): 6 разів.
- **Пост №4, вул. Шевченка, 22/30:**
 - Верхній поріг для захисту здоров'я людини (32 мкг/м^3): 6 разів.
 - Верхній поріг для захисту рослинної та природної екосистем (24 мкг/м^3): 6 разів.
 - Верхній поріг Пункт 3 (40 мкг/м^3): 6 разів.
 - Нижній поріг для захисту здоров'я людини (24 мкг/м^3): 6 разів.
 - Нижній поріг для захисту рослинної та природної екосистем (19.5 мкг/м^3): 6 разів.
- **Пост №5, вул. І.Приходька, 89:**
 - Верхній поріг для захисту здоров'я людини (32 мкг/м^3): 3 рази.
 - Верхній поріг для захисту рослинної та природної екосистем (24 мкг/м^3): 5 разів.
 - Верхній поріг Пункт 3 (40 мкг/м^3): 1 раз.
 - Нижній поріг для захисту здоров'я людини (24 мкг/м^3): 5 разів.
 - Нижній поріг для захисту рослинної та природної екосистем (19.5 мкг/м^3): 6 разів.

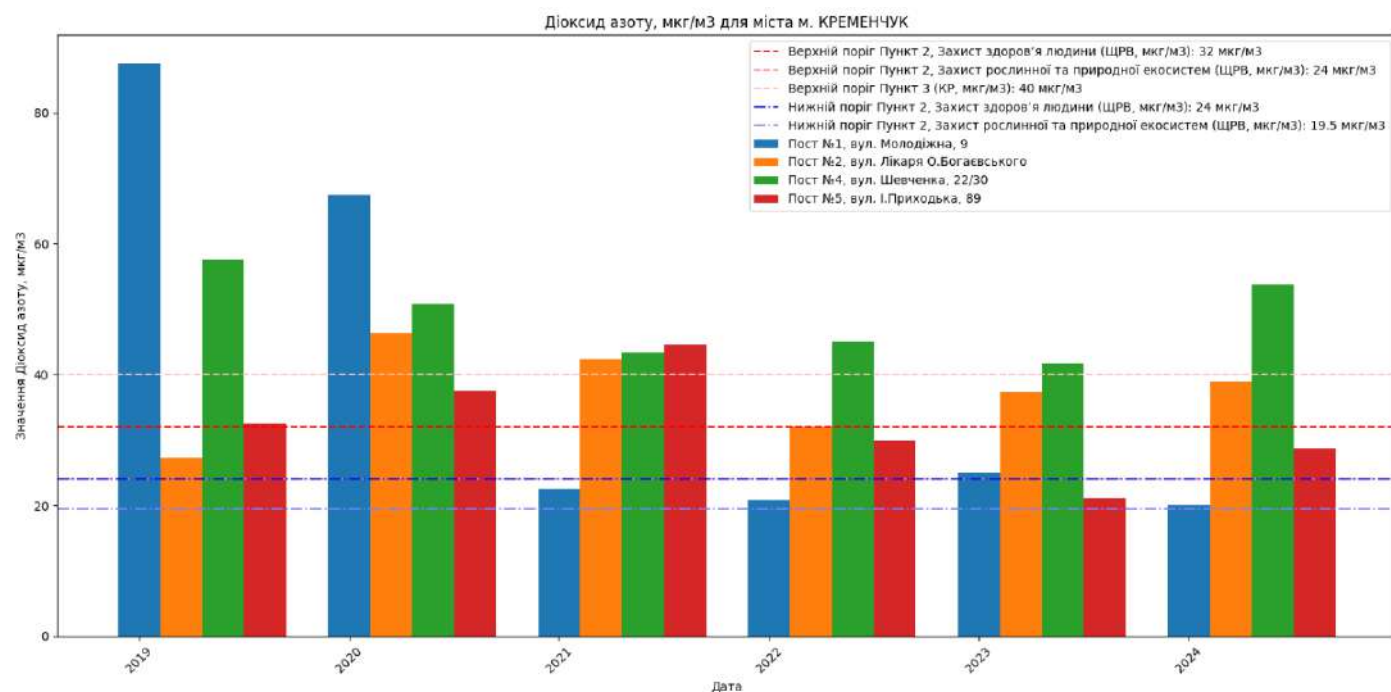

Рис. 4.2 – Перевищення порогів оцінювання по показникам діоксиду азоту у м. Кременчук

У місті Горішні Плавні на посту, розташованому за адресою вул. Добровольського, 6, зафіксовано перевищення встановлених порогів для параметра ТЧ10 (за концентраціями пилу). Дані про перевищення наведені на рис. 4.3:

- Верхній поріг Пункт 2, ТЧ10 (ЩРВ, $\text{мкг}/\text{м}^3$, 28 $\text{мкг}/\text{м}^3$): зафіксовано 6 випадків перевищення.
- Нижній поріг Пункт 2, ТЧ10 (ЩРВ, $\text{мкг}/\text{м}^3$, 20 $\text{мкг}/\text{м}^3$): зафіксовано також 6 випадків перевищення.

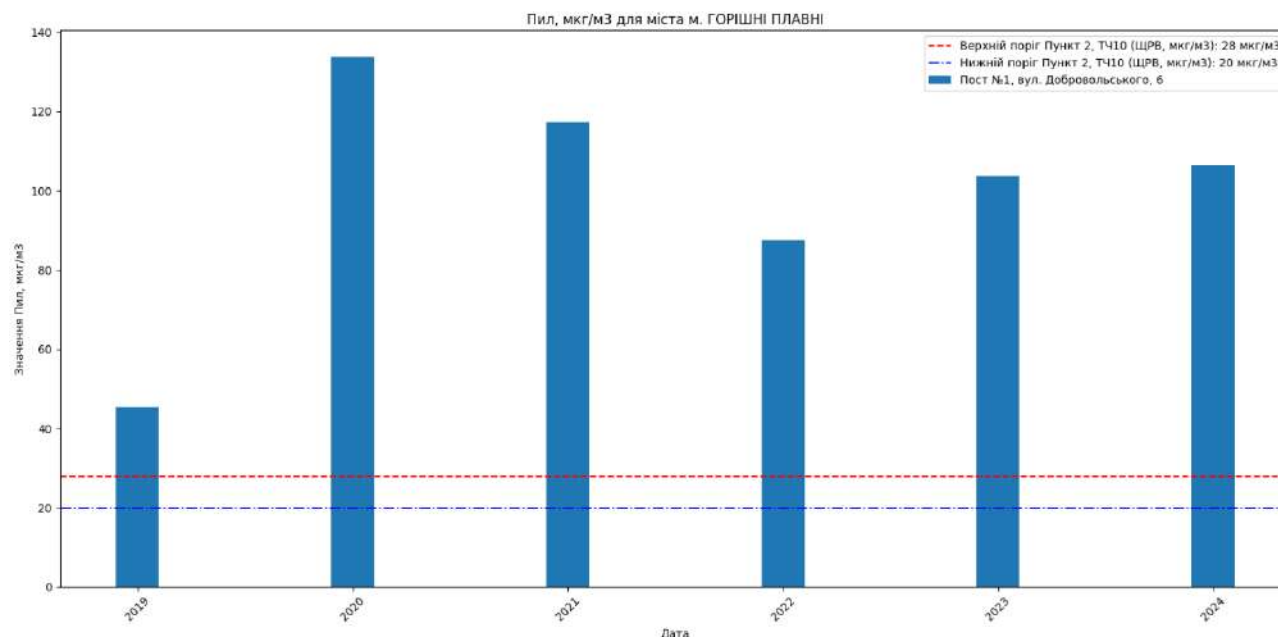

Рис. 4.3 – Перевищення по показникам пилу в м. Горішні Плавні

Результати співставлення усереднених значень концентрацій з пороговими значеннями, визначеними законодавством у сфері моніторингу стану атмосферного повітря, дозволяють зробити припущення, що для речовин пил (ТЧ.10) обидва пороги перевищені 5 повних років з 5. За речовиною діоксид азоту встановлено, що як мінімум на 2 постах з 4 по м. Кременчук верхній і нижній поріг концентрацій для захисту здоров'я людини перевищується 5 повних років з 5.

Такі дані з урахуванням усіх прийнятих у цьому аналізі умов свідчать про доцільність контролю зазначених забруднювальних речовин на пунктах фіксованої мережі спостережень з урахуванням її оновлення.

5. Порівняння розмірності та показів забруднення отриманих з автоматизованих станцій вимірювання забруднення за ключовим забруднювачем – Діоксид азоту

Як було вище зазначено у м. Кременчук в зоні «Полтавська» вимірювання якості атмосферного повітря проводиться декількома суб'єктами. Ураховуючи той факт, що для цілей даного аналізу використано дані Лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука, існує необхідність аналізу даних, які одержуються Комунальним підприємством «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» за результатами вимірювань автоматизованими комплексами Vaisala та у результаті системної роботи пересувної лабораторії.

Ураховуючи стабільну роботу комплексу Vaisala, що знаходиться на перетині санітарно-захисних зон підприємств Північного промвузла міста Кременчука, починаючи з жовтня 2023 року, проведено порівняльний аналіз розподілу усереднених значень концентрації по діоксиду азоту з даними по пункту Пост №1, вул. Молодіжна, 9 за налогічний період. Результати подані на рис. 5.1.

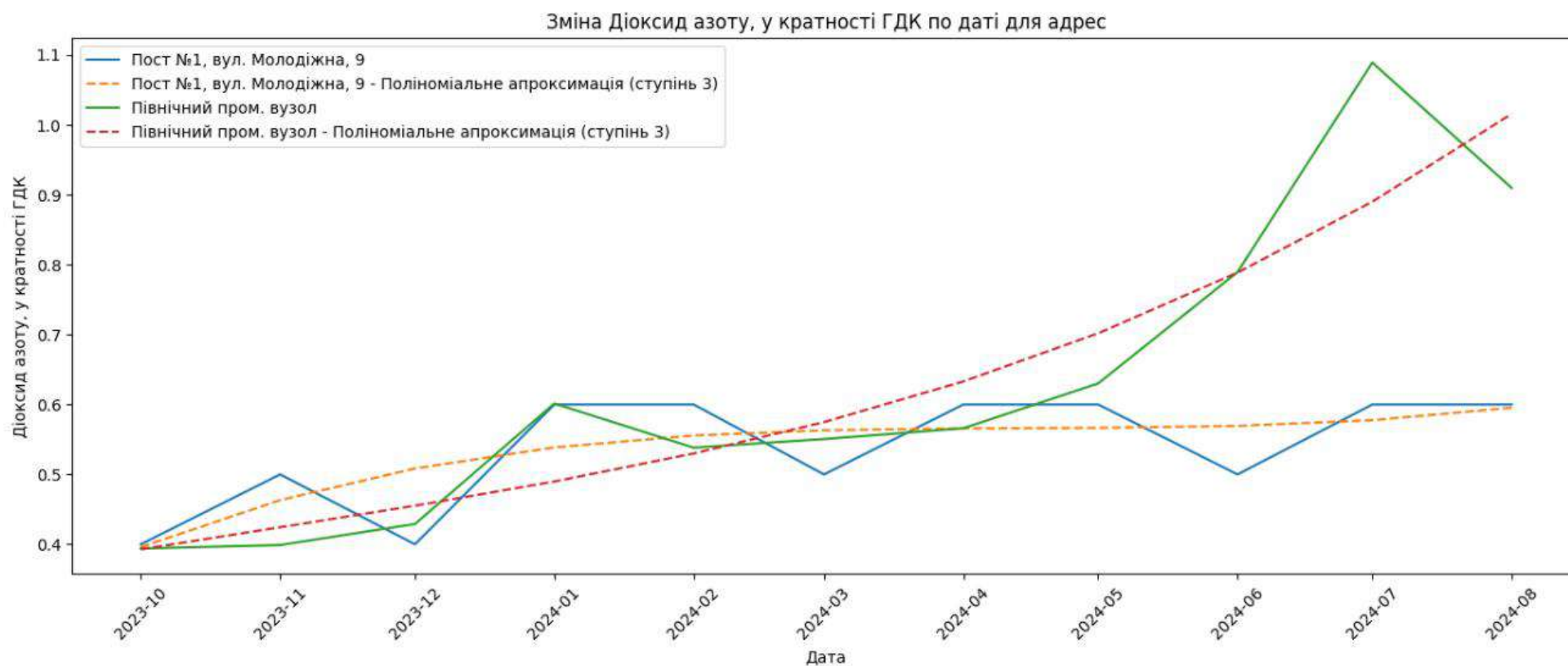

Рис. 5.1 – Динаміка змін концентрації діоксиду азоту із застосуванням поліноміальної апроксимації за постами 1 та Північний промвузол

Використовуючи усереднені дані результатів вимірювань концентрацій забруднювальної речовини діоксид азоту пересувною лабораторією в транспортно-орієнтованій точці МТС2 та дані пункту Пост.№4 за аналогічний період проведено порівняльний аналіз розподілу усереднених значень концентрації. Результати подано на рис. 5.2.

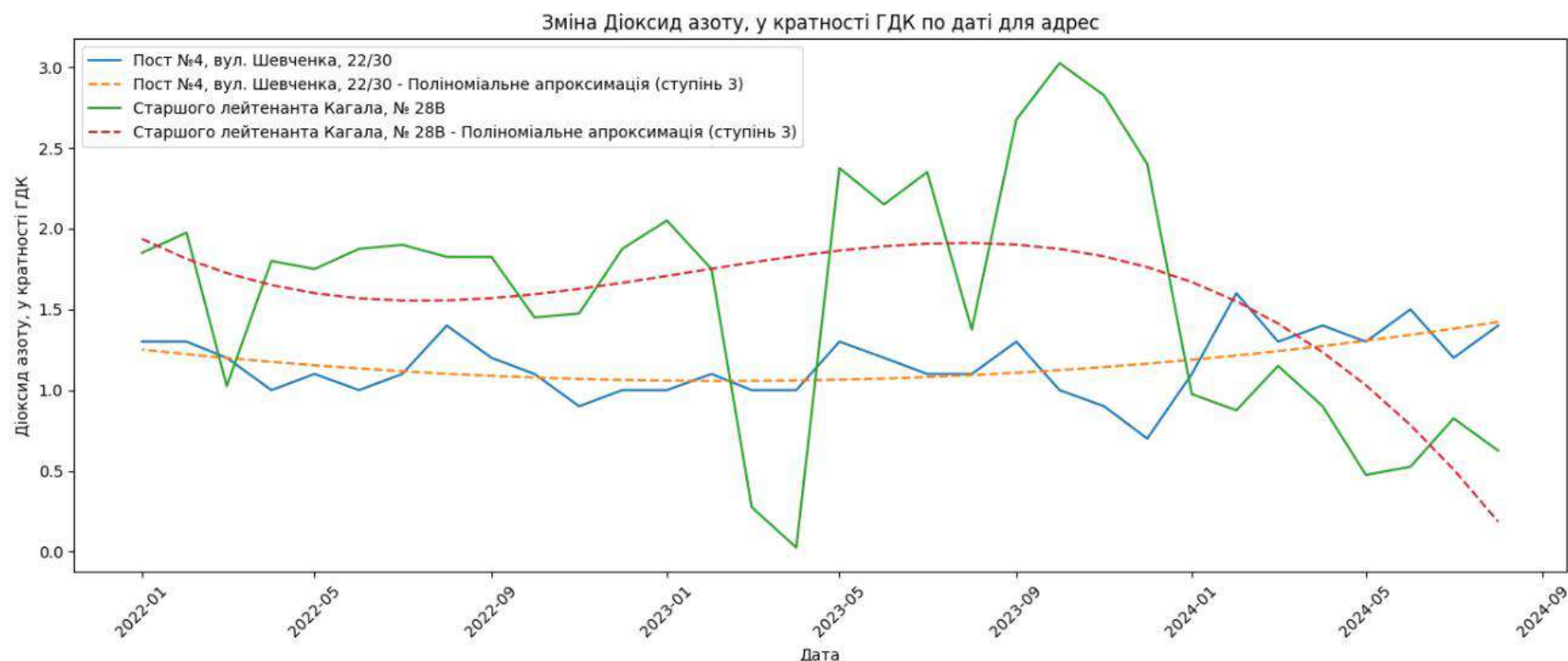

Рис. 5.2. Динаміка змін концентрації діоксиду азоту із застосуванням поліноміальної апроксимації за постами 4 та Кагала

Результати проведено порівняльного аналізу свідчать про в цілому співставність концентрацій, одержаних із застосуванням різних методів та обладнання вимірювань. Мала кількість даних не дає можливості встановити об'єктивне значення кореляції між рядами даних, проте за допомогою візуального аналізу можна зробити певні висновки:

- значення концентрацій співставні – належать до одного вузького діапазону;
- загальні тренди зміни концентрацій є наближеними.

Отже, узагальнюючи – використання різних видів обладнання та різних методів вимірювання є доцільним.

6. Статистика розподілу концентрацій забруднювальних речовин вздовж доріг у зоні «Полтавська»

Наразі в зоні «Полтавська» відсутні дані щодо статистичних характеристик концентрацій забруднювальних речовин вздовж доріг через відсутність організації спостережень за викидами від пересувних джерел. Отже охарактеризувати вплив автотранспорту на забруднення повітря можливо лише опосередковано, наприклад за кількістю транспортних засобів та аналізу інтенсивності руху на основних автошляхах.

З цією метою використано максимальне значення інтенсивності руху автомобільного транспорту за період квітень-серпень 2024 року на ділянці автомобільної дороги в районі розташування пункту фіксованих вимірювань Пост №4 Лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука. Значення інтенсивності руху транспорту (автомобілів за добу) одержано на основні даних інформаційно-аналітичної системи «Безпечна громада», що функціонує в Кременчуці. За аналогічний період – квітень-серпень 2024 року – було встановлено максимальні значення концентрації діоксиду азоту по Пост №4. Просторовий розподіл концентрацій діоксиду азоту за відповідний період показано на рис. 6.1.

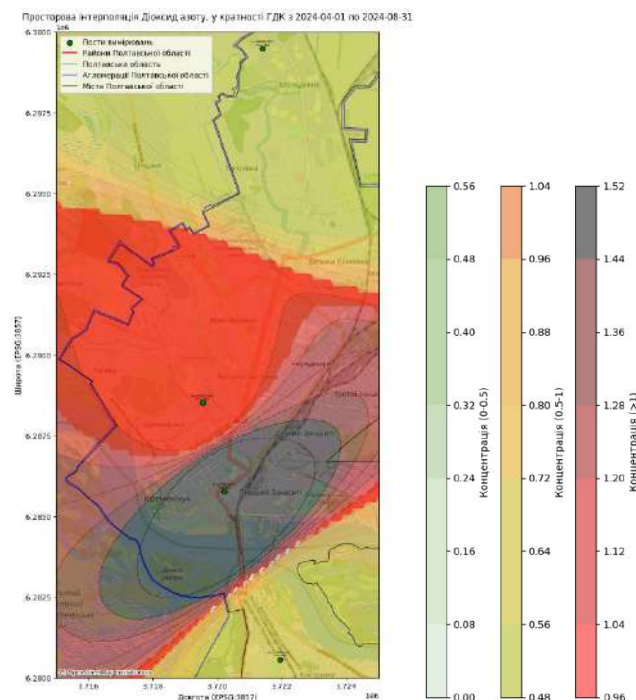

Рис. 6.1 – Просторова інтерполяція концентрацій діоксиду азоту у м. Кременчук за квітень-серпень 2024 року

Для подальшого аналізу використано припущення: максимальний рівень концентрації забруднювальної речовини в атмосферному повітрі придорожного простору = максимальній інтенсивності руху транспорту на ділянки дороги, де визначним забрудником є транспортні засоби.

Встановлено відповідні максимальні значення: концентрація діоксиду азоту 1,5 ГДКс.д.; максимальна інтенсивність руху транспорту 8336 авт. за добу.

Використовуючи визначені дані, а також статистичні матеріали щодо інтенсивності руху автотранспорту на окремих ділянках доріг Полтавської області (за даними ДП «Агенство місцевих доріг Полтавської області») із застосуванням методу лінійної апроксимації визначено ймовірний рівень забруднення атмосферного повітря на дорогах зони «Полтавська».

Для більш якісного сприйняття інформації усі дороги було розподілено на три категорії за інтенсивністю руху та рівнем забруднення: червоні – ймовірна концентрація більша за 1 ГДК; жовті – ймовірна концентрація від 0,5 до 1 ГДК та зелені – концентрація менше за 0,5 ГДК.

Результати апроксимації подано на рис. 6.1 та в таблиці 6.1.

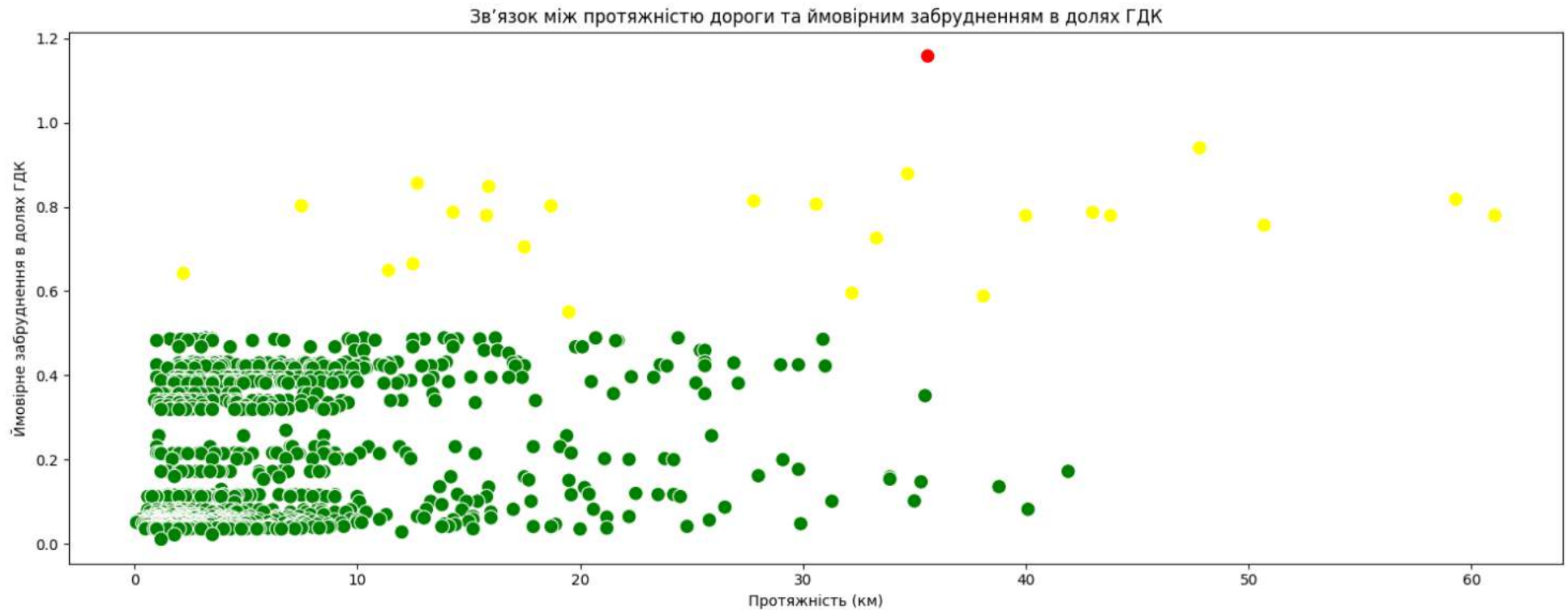

Рис. 6.1 –Зв'язок між протяжністю дороги та ймовірним забрудненням у долях ГДК

Одна дорога, що потрапила у червону зону, знаходиться у районі Великобагачанський та Миргородський: Назва дороги: Миргород - Велика Багачка - Байрак -Поділ, Протяжність: 35.6 км, Забруднення: 1.158 ГДК.

24 дороги у жовтій категорії та 1112 у зеленій.

Таблиця 8.1 – «Червоні» дороги

Назва району	Індекс дороги	Назва дороги	Протяжність	Середньорічна добова інтенсивність руху, авт/доба	Ймовірне забруднення в долях ГДК
Великобагачанський та Миргородський	01715379	Миргород - Велика Багачка - Байрак -Поділ	35,6	6435,0	1,158

Таблиця 8.2 – «Жовті» дороги

Назва району	Індекс дороги	Назва дороги	Протяжність	Середньорічна добова інтенсивність руху, авт/доба	Ймовірне забруднення в долях ГДК
Котелевський та Полтавський	01710369	/Н-12/ - Мала Рублівка- Рунівщина -/м-оз/	47,8	5224,0	0,940
Лубенський та Чорнухинський	01723375	Чорнухи - Лубни	34,7	4884,0	0,878
Полтавський	01719274	/Суми - Полтава/ - Сем'янівка -Надержинщина	12,7	4757,0	0,855
Гадяцький	01702366	Білопілля - Терни - Липова Долина -Гадяч	15,9	4715,0	0,848
Миргородський та Гадяцький	01702034	Гадяч - Миргород	59,3	4545,0	0,817
Лубенський	01712158	Лохвиця - Вирішальне - Лубни	27,8	4523,0	0,813
Машівський	01714197	Селещина - Нехвороща - Лівобережна Сокілка -Світлогірське	30,6	4481,0	0,806
Лохвицький та Миргородський	01712173	Вирішальне - Залізняки - Комишня	18,7	4460,0	0,802
Котелевський	01710364	/Н-12/ - Краснокутськ - Богодухів	7,5	4460,0	0,802
Зіньківський	01706074	Зіньків - /Т-17-05/ межа області	14,3	4375,0	0,787
Оржицький та Хорольський	01717361	Оржиця - Хорол	43,0	4375,0	0,787
Новосанжарський	01716225	Нові Санжари - Нехвороща	40,0	4332,0	0,779
Гадяцький та Зіньківський	01702368	Гадяч - Опішня	61,05	4332,0	0,779
Кременчуцький	01711371	/М-22/ - Соснівка - Кременчук -Горішні Плавні	15,8	4332,0	0,779
Великобагачанський та Глобинський	01701378	Мостовівщина - Великі Кринки -Глобине	43,8	4332,0	0,779
Диканський та Решетилівський	01705071	Диканька - Решетилівка	50,69	4205,0	0,756
Козельщинський	01709122	Козельщина - Хорішки - Великі Кринки	33,3	4035,0	0,726
Карлівський	01707094	Карлівка - Федорівка - Новоселівка	17,5	3918,0	0,705

Пирятинський	01718370	Пирятин - Гребінка	12,5	3695,0	0,664
Полтавський	01719360	Шили - Надержинщина - Полтава	11,4	3610,0	0,649
Диканьський	С170514	Стасі - Гавронці	2,2	3568,0	0,642
Кобеляцький	01708111	/Селешина - Світлогірське/ -Василівка - Кам'янське	32,2	3310,0	0,595
Полтавський, Машівський та Карлівський	01719372	Від а.д. М-03 - Машівка - Карлівка	38,1	3270,0	0,588
Шишацький	01715218	Великі Сорочинці - Ковалівка -Воскобійники - Михайлики	19,5	3058,0	0,550

Таблиця 8.3 – «Зелені» дороги

Назва району	Індекс дороги	Назва дороги	Протяжність	Середньорічна добова інтенсивність авт/доба руху,	Ймовірне забруднення в долях ГДК
Чутівський	01710138	Велика Рублівка -Чутове	24,4	2718,0	0,489
Лохвицький	01712157	Лохвиця - Свиридівка	13,9	2718,0	0,489
Котелевський	01710132	Котельва - Більськ	10,3	2718,0	0,489
Кременчуцький	01711146	Запсілля - Бондарі - Нова Галещина -/М-22/	16,2	2718,0	0,489
Зіньківський	01706076	Зіньків - Дейкалівка - Новоселівка	20,7	2718,0	0,489
Лубенський	01713357	Лубни - Засулля - /М-03/	3,2	2718,0	0,489
Козельщинський	01709121	Козельщина - Підгорівка	3,5	2704,0	0,486
Новосанжарський	01716226	Свічкареве - Попове - Великий Кобелячок - Козуби	14,5	2704,0	0,486
Полтавський	01705069	Велика Рудка - Байрак - Долина	1,6	2704,0	0,486
Глобинський	01703037	Глобине - Шепелівка - Устимівка	9,6	2704,0	0,486
Великобагачанський	01701358	Велика Багачка - Красногорівка	13,0	2704,0	0,486
Зіньківський	01706087	Бірки - Дейкалівка - Шилівка	15,5	2704,0	0,486
Зіньківський	01706073	Зіньків - Пірки	12,5	2700,0	0,485
Зіньківський	01706080	Проценки - /Зіньків - Ступки -Довжик/	2,4	2700,0	0,485
Кременчуцький	01711145	/Капустяни - Дмитрівка - Горішні Плавні/ - Дмитрівка	3,0	2700,0	0,485
Кременчуцький	С171104	/Кременчук - Власівка/ - Самусіївка	2,1	2700,0	0,485
Кременчуцький	С171115	/Кременчук - Манжелія/ - Омельник	2,7	2700,0	0,485
Зіньківський	01701001	Велика Багачка - Гоголеве - Зіньків	30,9	2700,0	0,485
Лубенський	01713192	Засулля - Войниха	6,3	2700,0	0,485
Семенівський	01721308	Оболонь - Іванівка - Проценки	10,8	2688,0	0,483
Лубенський	01717251	/М-03/ - Лазірки - Райозеро	2,4	2688,0	0,483

Лубенський	01713185	/Р-42/ - Новооріхівка - Ромодан -Покровська Багачка	14,2	2688,0	0,483
Лубенський	01713183	Хорошки - Снітин - Вовчик	21,7	2684,0	0,482
Котелевський	С171015	Лабурівка - Глобівка - Зайці Другі	9,8	2684,0	0,482
Чутівський	С172413	Під'їзд до ХПП	1,0	2684,0	0,482
Кременчуцький	01709128	Василівка - Нова Галещина - Пришиб	6,7	2684,0	0,482
Чорнухинський	01723331	/Т-17-14/ - Вороньки /Чорнухи -Лубни/	3,2	2684,0	0,482
Лубенський	01713176	Вили - Воронинці	5,3	2684,0	0,482
Кременчуцький	01711151	/Горішні Плавні - Салівка - Озера/ -Келеберда	3,5	2684,0	0,482
Лохвицький	С171211	Гиряві Ісківці - Старий Хутір	21,6	2682,0	0,482
Лохвицький	01712162	Млини - Піски	12,5	2600,0	0,467
Кобеляцький	01708105	/Н-31/ - Бутенки	2,0	2600,0	0,467
Новосанжарський	01716235	/Нові Санжари - Нехвороща/ - Великі Солониці	3,0	2600,0	0,467
Новосанжарський	С171608	Кунцеве - Собківка	7,9	2600,0	0,467
Семенівський	01721300	Семенівка - Вереміївка	4,3	2600,0	0,467
Диканьський	01705068	/Диканька - Решетилівка/ - Велика Рудка - /Суми -Полтава/	19,8	2600,0	0,467
Оржицький	01717244	Оржиця - Чутівка - Мохнач	14,3	2600,0	0,467
Хорольський	01713187	Новооріхівка - Шишаки - Лобкова Балка	20,1	2600,0	0,467
Чутівський	СІ 72423	Сторожове - Зеленківка - Смородщина	9,0	2600,0	0,467
Новосанжарський	С171622	Райдужне - Суха Маячка - Кочубеївка	9,9	2554,0	0,459
Миргородський	01715213	/Гадяч - Миргород/ - Бакумівка -Зубівка	25,4	2554,0	0,459
Карлівський	01707098	Максимівка - Варварівка - Мартинівка	15,7	2554,0	0,459
Семенівський	01721299	Семенівка - Богданівка - Худоліївка	25,6	2554,0	0,459
Машівський	01714205	Михайлівка - Павлівка	10,3	2554,0	0,459
Лохвицький	СІ 71242	Бербениці - Безсали	16,3	2554,0	0,459
Решетилівський	01720285	Решетилівка - Слюсарі - Шилівка	16,8	2517,0	0,452
Лохвицький	С171203	Романиха - Яхники	9,5	2400,0	0,431
Лубенський	01713188	/Р-42/ - Оріхівка	3,8	2400,0	0,431
Зіньківський	СІ 70606	Першотравневе - Шенгаріївка	3,5	2400,0	0,431
Кобеляцький	01711147	Дмитрівка - Кобелячок - Кишеньки	25,6	2400,0	0,431
Диканьський	01705065	Диканька - Михайлівка - Стасі	11,8	2400,0	0,431
Пирятинський	01718262	/Березова Рудка - Мартиновичі/ -Грабарівка	3,0	2400,0	0,431

Хорольський	01722315	/М-03/ - Ставки - Штомпелівка - Коломійцеве Озеро	3,8	2400,0	0,431
Гадяцький	01702021	Хитці - Плішивець	17,2	2400,0	0,431
Котелевський	01710136	Микілка - /Мала Рублівка — Рунівщина/	2,6	2400,0	0,431
Миргородський	01715220	/Р-42/ - Іванченки - Полив'яне	6,6	2400,0	0,431
Котелевський	С171010	Микілка - Шевченкове	3,6	2400,0	0,431
Лохвицький	С171208	Білогорілка - Лука	4,2	2400,0	0,431
Котелевський	С171003	Котельва - Михайлове	14,0	2400,0	0,431
Глобинський	01703043	Пироги - Ганнівка - Градизьк	11,4	2388,0	0,429
Котелевський	С171008	/Суми - Полтава/ - Дем'янівка - Мала Рублівка	6,0	2388,0	0,429
Гребінківський	01704063	/Т-24-10/ - Слободо-Петрівка	3,6	2388,0	0,429
Новосанжарський	01716234	/Нові Санжари - Нехвороща/ - Зачепилівка	5,6	2388,0	0,429
Семенівський	01721309	Погребняки - /Оболонь - Іванівка - Проценки/	2,9	2388,0	0,429
Оржицький	01717243	Оржиця - Круподеринці - Яблуневе	26,9	2388,0	0,429
Семенівський	С172101	Старий Калкаїв - Горошине	7,6	2388,0	0,429
Кременчуцький	01703047	Пустовійтове - Обознівка - Майбородівка	3,0	2388,0	0,429
Лубенський	01713194	П'ятигорці - В'язівка	10,3	2388,0	0,429
Котелевський	01710135	Велика Рублівка - Ковалеве - Маловидне	8,2	2388,0	0,429
Котелевський	С171011	/Мала Рублівка - Рунівщина/ - Зайці	8,3	2388,0	0,429
Кобеляцький	01708103	Кобеляки - Золотарівка	7,7	2388,0	0,429
Гадяцький	С1 70230	/Рашівка - Савинці - Великі Сорочинці/ - Глибоке	8,4	2388,0	0,429
Лохвицький	01712170	/Піски - Бодаква - Вирішальне/ - Корсунівка	2,8	2388,0	0,429
Глобинський	01703042	/Н-08/ - Кириківка - Опришки	17,0	2388,0	0,429
Глобинський	01703041	/Н-08/ - Пронозівка	3,6	2388,0	0,429
Новосанжарський	01716231	/М-22/ - Кунцеве	2,0	2388,0	0,429
Пирятинський	01718261	/М-03/ - Березова Рудка - Мартиновичі	29,8	2364,0	0,425
Решетилівський	01720283	Решетилівка - М'якеньківка - Сухорабівка	23,6	2364,0	0,425
.....					
.....					
.....					
Кременчуцький	С171131	Салівка - Карпівка	1.8	120.0	0.02
Новосанжарський	С171615	/Мала Перешепина - Галушина Гребля/ - Малі Солонці	1.2	62.0	0.01

7. Загальні висновки за результатами попереднього оцінювання

За результатами проведення попередньої оцінки якості атмосферного повітря з урахуванням вимог Постанови № 827 від 14.08.2019 р. можна зробити наступні висновки. Існуючі пункти фіксованих спостережень за якістю атмосферного повітря на території зони «Полтавська» відповідно до вимог Постанови № 827 можна віднести тільки до індикативних пунктів спостереження, вони не відповідають вимогам для фіксованих пунктів відносно якості даних та методів оцінювання.

Щодо встановлення режимів оцінювання для забруднювальних речовин (встановлення режимів оцінювання проводилось на основі даних за 2019-2024 роки):

Діоксид азоту та оксиди азоту (NO_x). Спостереження проводились на постах Лабораторій спостережень за забрудненням атмосферного повітря м. Кременчука та м. Горішні Плавні окремо за діоксидом азоту та оксидом азоту; середньорічні значення концентрацій діоксиду азоту за 2019–2024 роки як мінімум на 2 постах з 4 по м. Кременчук перевищують верхній поріг оцінювання відносно щорічної граничної величини для захисту здоров'я людини (0,032 мг/м³), а також щорічний критичний рівень для захисту рослинної та природної екосистем (0,024 мг/м³). Встановлено режим фіксованих вимірювань.

Діоксид сірки. Середньомісячні значення концентрацій жодного разу не перевищували нижній поріг оцінювання. Речовина належить до списку А – рекомендовано встановлення режиму фіксованих вимірювань. Оскільки основним джерелом надходження діоксиду сірки в атмосферне повітря є промисловість, рекомендовано вимірювати в місцях впливу промисловості (промислових пунктах фіксованих вимірювань).

Оксид вуглецю. Середньомісячні значення концентрацій жодного разу не перевищували нижній поріг оцінювання. Також не спостерігалися перевищення ГДКс.д. У зв'язку з цим встановлюється режим комбінованого оцінювання.

ТЧ10, ТЧ2.5, Озон. Стосовно твердих часток (ТЧ10, ТЧ2.5) на постах Лабораторій спостережень за забрудненням атмосферного повітря вимірюється лише пил недиференційований за складом та без поділу по фракціям, але спостерігається постійні перевищення ГДК в декілька разів, також перевищення фіксуються за даними індикативних станцій КП «Науковий центр еколого-соціальних досліджень» Кременчуцької міської ради. Озон не вимірюється. Встановлено режим фіксованих вимірювань.

Бензол, Свинець, Арсен, Кадмій, Ртуть, Нікель, Арсен, Кадмій, Ртуть, Нікель, Бенз(а)пірен. Дані про вимірювання на території зони «Полтавська» відсутні або недостатні для встановлення режиму оцінювання. Є необхідним проведення додаткових вимірювань тривалістю не менше 1-2 років. Вимірювання зазначених показників потребує сучасного лабораторного обладнання, яке використовує референтні методи відповідно до вимог сучасного законодавства.

Аміак, сірководень, ВТЕХ (окрім бензолу), фенол, формальдегід. Для цих речовин відсутні граничні значення та пороги оцінювання, отже, неможливо встановити режим оцінювання. Але за даними існуючих пунктів спостереження спостерігаються перевищення гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом МОЗ № 813 від 10.05.2024. Планується проведення подальших досліджень.

Для ефективної роботи системи моніторингу необхідно поєднувати застосування обладнання різної точності, а отже, і різної вартості.

Проектування мережі спостережень

Вимоги та умови розміщення пунктів спостережень унормовані наказом МВС України від 21.04.2021 р. № 300 «Порядок розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях». Відповідно до цього наказу для зони «Полтавська» із населенням 1072,700 тис. мешканців із високим рівнем забруднення атмосферного повітря за твердими частками (пил недиференційований за складом, ТЧ10, ТЧ2.5) та діоксидом азоту, мінімальна кількість пунктів спостереження складає 6. Для вимірювань рівня озону потрібно мінімум 3 пункти спостереження.

Окрім виконання основних положень наказу, при обґрунтуванні місць розташування пунктів спостережень були ураховані наступні критерії:

- просторовий розподіл промислових підприємств;
- дані про кількість та щільність населення в адміністративних районах області та загальна характеристика житлової забудови;
- рельєф місцевості для аналізу умов розсіювання забруднювальних речовин;
- інтенсивність руху транспорту як пересувних джерел забруднення атмосфери;
- механізм одержання та реагування на скарги від мешканців міста про несприятливий стан атмосферного повітря в місцях їх проживання;
- результати попередніх досліджень якості атмосферного повітря за результатами довготривалих та короткотривалих спостережень та їх статистичної обробки із інтерполяцією даних на території зони;
- придатної інфраструктури для розміщення і монтажу пунктів.

За наказом МВСУ №300 мінімальна кількість пунктів фіксованих вимірювань озону має складати 3 пости. Вимірювання атмосферного озону є функцією референтних пунктів з еталонними методами вимірювання. Отже, розширення наявної мережі пунктів фіксованих вимірювань повинне враховувати розташування як мінімум 3 нових референтних постів. Послугуючись логікою, досвідом обробки даних за результатами роботи пересувної лабораторії в м. Кременчук та досвідом європейських держав доцільно враховувати таке:

- 1) транспортно-орієнтовані пости не повинні потрапляти в зони навіть мінімального впливу промислових об'єктів, що здійснюють викиди забруднювальних речовин;
 - 2) пости існуючої мережі, що типізовані як міські фонові, по суті у більшості випадків є змішаними (транспортно-орієнтованими та промисловими одночасно);
 - 3) установлення «чистого» міського фонового посту є складною задачею, потрібно уникнути на 100% навіть найменшого впливу промислових об'єктів і при цьому мати відстань до найближчих автомобільних доріг з інтенсивним рухом не менше 100 м (чим більше, тим краще);
 - 4) в зонах доцільно встановлювати приміські або сільські пункти на відстані не менше 5 км до найближчої агломерації.
- Існуюча станом на 01.10.2024 мережа в зоні «Полтавська» налічує 8 пунктів (див. табл. 1):

Таблиця 1 – Мережа пунктів фіксованих вимірювань в зоні «Полтавська»

Місто, адреса; установа	Тип пункту спостережень	Код
Кременчук:		
Пост №1, вул. Молодіжна, 9; ЛСЗА	Міський фоновий (змішаний)	UA1162101
Пост №2, вул. Лікаря О.Богаєвського; ЛСЗА	Міський фоновий (змішаний)	UA1162102
Пост №4, вул. Шевченка, 22/30; ЛСЗА	Транспортно-орієнтований	UA1163103
Пост №5, вул. І.Приходька, 89; ЛСЗА	Міський фоновий (змішаний)	UA1162104
Кременчуцька гімназія № 26, пров. Джохара Дудаєва, 4, КПНТЦ	Міський фоновий (змішаний)	UA1162206
Перетин Санітарно захисних зон підприємств Північного пром. Вузла, КПНТЦ	Промисловий	UA1161207
Кінно-спортивна школи «Фаворит», вул. Михайла Грушевського, 2, КПНТЦ	Міський фоновий (змішаний)	UA1162208
Запас 1 комплект Vaisala 402	–	UA1162209
Горішні Плавні:		
Пост №1, вул. Добровольського, 6, ЛСЗА	Міський фоновий (змішаний)	UA1162105

Потрібно враховувати, що загальна мінімальна кількість пунктів за умови перевищення порогів для зони «Полтавська» складає 6 од. Таким чином існуюча мережа має поповнитись ще на 3 пункти, що здатні вимірювати концентрації ТЧ.10 і ТЧ.2.5, діоксиду азоту, оксиду сірки, оксиду вуглецю тощо. Ці пости можуть використовувати індикативне обладнання, проте для визначення місць їх встановлення необхідно провести додаткові дослідження. За результатами попередньої оцінки (додаток 4) зрозуміло, що такі пункти мають розташовуватись в малих містах із значною концентрацією виробництва: Горішні Плавні, Хорол, Глобине та ін. Для визначення місць розташування і необхідності встановлення індикативних постів доцільно провести попередні дослідження за певним графіком у різні пори року у різних точках, моделюючи типи пунктів вимірювання. Такі дослідження можна провести за допомогою пересувної лабораторії.

За результатами попередньої оцінки рівнів забруднення атмосфери та аналізу картографічного матеріалу логічно визначити місця розташування для 3 еталонних пунктів спостережень; в зв'язку зі складністю в виділенні земельних ділянок та необхідності забезпечення захисту обладнання ділянки є орієнтовними. Конкретизація місця розміщення має урахувати усі вимоги. Також бажано здійснити короткострокові вимірювання у проєктованих місцях розташування.

Основні вимоги до пунктів спостереження щодо якості даних та методів вимірювання (фіксовані вимірювання) визначені у Постанові КМУ № 827 від 14.08.2019 р. Існуюча мережа пунктів спостереження не відповідає вимогам сучасного законодавства.

В рамках виконання запланованих заходів Програми на 2025–2029 роки з розбудови мережі моніторингу заплановано встановлення 3 фіксованих пунктів спостереження з референтним обладнанням (відповідають вимогам Постанови КМУ № 827 від 14.08.2019 р.).і, як мінімум, 3 фіксованих пунктів, що є автоматизованими вимірювальними комплексами із застосуванням відмінних від еталонних методів визначення концентрацій забруднювачів. Місця розташування таких пунктів потрібно визначити за результатами додаткових досліджень.

Опис орієнтовних локацій для розміщення нових пунктів фіксованих спостережень за забрудненням атмосферного повітря

Пункт фіксованого спостереження № 10 (UA1162210) планується розмістити на ділянці 2х3 м на круглій клумбі, що знаходиться біля скверу пам'яті жертвам теракту в ТЦ «Амстор» в м. Кременчуці. Географічні координати пункту: 49.057358, 33.404735. Пункт знаходиться

навпроти пам'ятнику Т.Г.Шевченко. Підставами для вибору локації для даного пункту слугували віддаленість від потужних промислових підприємств міста на відстані до 4–5 км, віддаленість від об'єктів зі стаціонарними викидами – не менше 1 км., віддаленість від транспортних магістралей із інтенсивним рухом – не менше, ніж 500 м. Ураховуючи особливості локації Пункт №10 планується як міський фоновий. На відстані до 50 м підведені усі необхідні комунікації – інтернет, електроенергія, відеоспостереження. Схема місця розташування пункту спостереження за станом атмосферного повітря № 10 наведена на рис. 2.

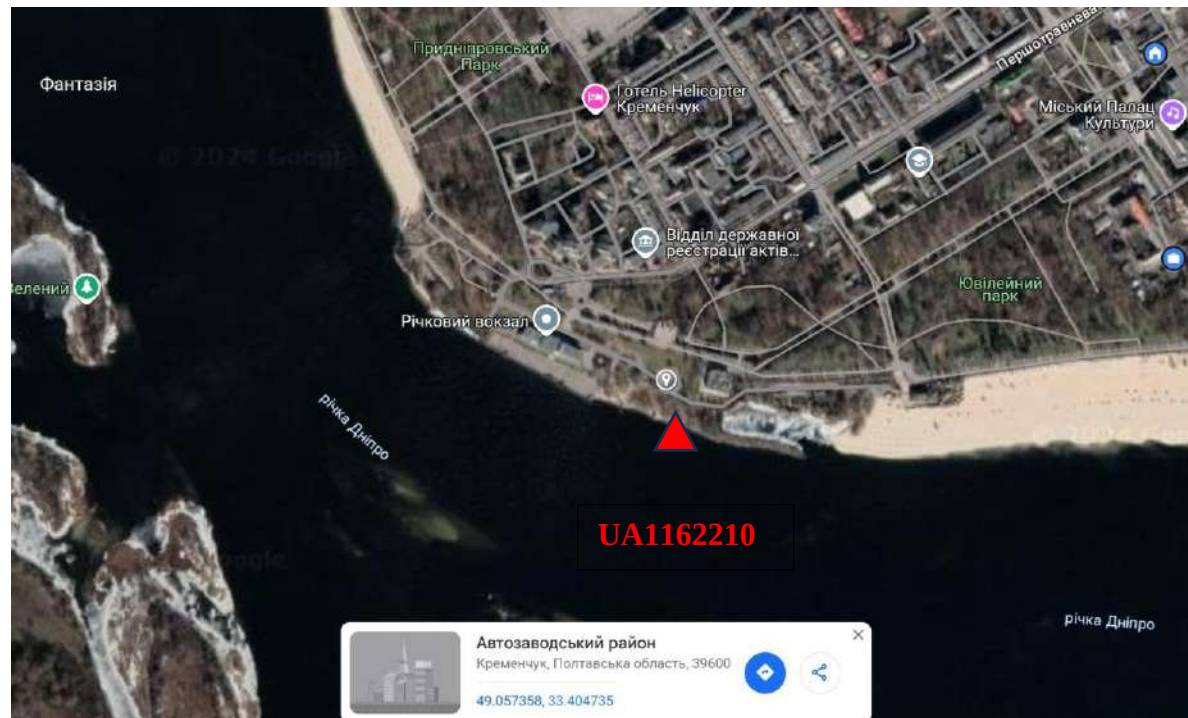

Рис. 2 – Орієнтовне місце розташування Пункту №10

Рельєф місцевості — рівнинний без значних перепадів висот. Неподалік розташовані: Корпус №11 Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (басейн «Нептун»), Центральне відділення АТ КБ «Приватбанк» м. Кременчука. Відстань до середини найближчої смуги руху вул. Університетська — більше 300 м, до найближчого перехрестя — більше 250 м, більше 10 м від будівель та дерев на відкритому місці. Орієнтовані за сторонами світу фотографії ділянки місцевості позначені на рис. 3.

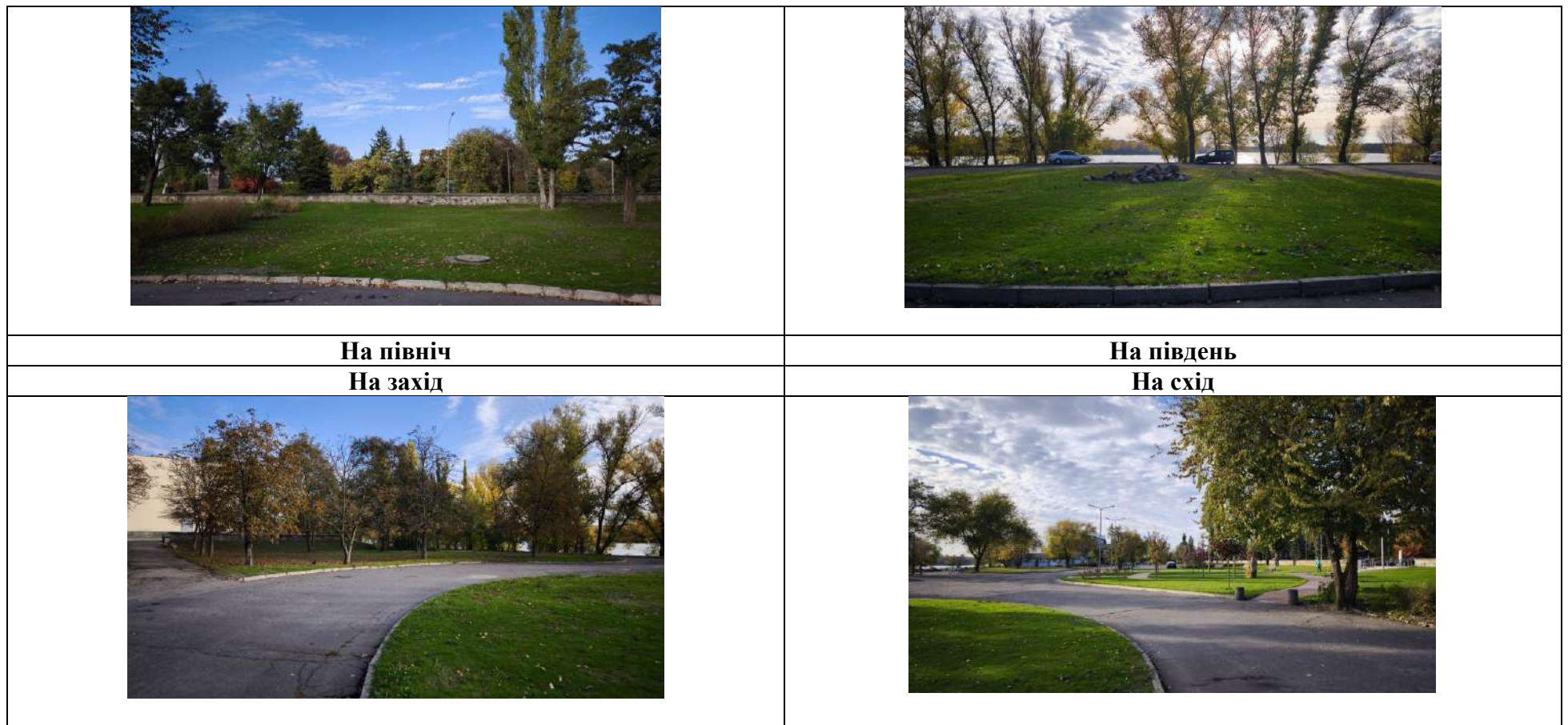

Рис. 3 – Орієнтовані за компасом фотографії оточуючої ділянки для пункту фіксованих спостережень № 10 зони «Полтавська»

Пункт фіксованого спостереження № 11 (UA1163211) планується розмістити на ділянці 2х3 м на тротуарі вздовж ринку «Плеяда», на відстані не більше, ніж 5-7 м від центру найближчої смуги руху транспортних засобів по вул. Ст.л-та Кагала в м. Кременчуці. На відстані не менше, ніж 25 м від перехрестя вул. Ст.л-та Кагала та вул. Шевченка. Географічні координати пункту: 49.064269, 33.418171. Пункт знаходиться навпроти приміщення ТЦ «Маркетопт» по вул. Ст.л-та Кагала, 43. Підставами для вибору локації для даного пункту слугували віддаленість від потужних промислових підприємств міста на відстані до 3–5 км, віддаленість від об'єктів зі стаціонарними викидами – не менше 500 м.

Ураховуючи особливості локації Пункт №11 планується як транспортно-орієнтований. На відстані до 10 м підведені усі необхідні комунікації – інтернет, електроенергія, відеоспостереження. Схема місця розташування пункту спостереження за станом атмосферного повітря № 11 наведена на рис. 4.

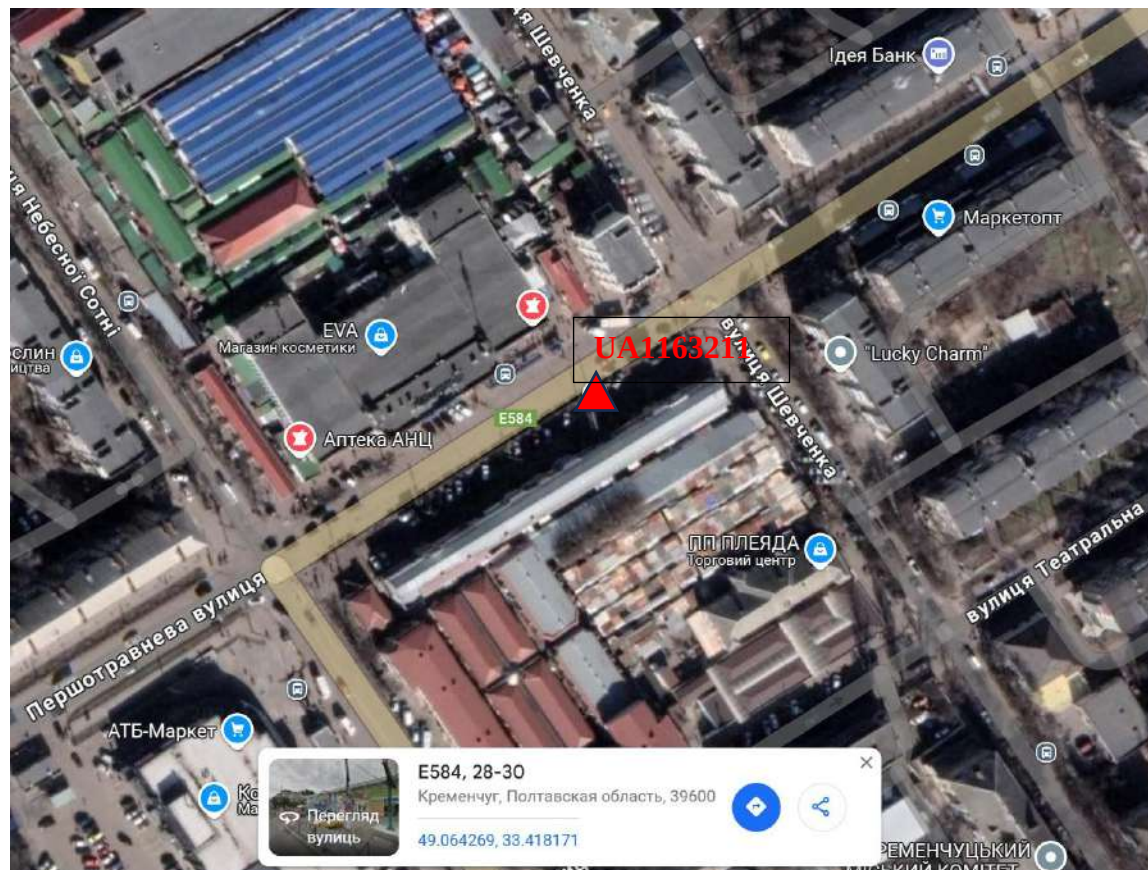

Рис. 4 – Орієнтовне місце розташування Пункту №11

Рельєф місцевості — рівнинний без значних перепадів висот. Неповдалік розташовані комерційні приміщення ТЦ «Маркетопт» та ринку «Плеяда» м. Кременчука. Відстань до середини найближчої смуги руху вул. Ст.л-та Кагала – 5-7 м, до найближчого перехрестя — більше 25 м, більше 10 м від будівель та дерев на відкритому місці. Орієнтовані за сторонами світу фотографії ділянки місцевості позначені на рис. 5.

На північ
На захід

На південь
На схід

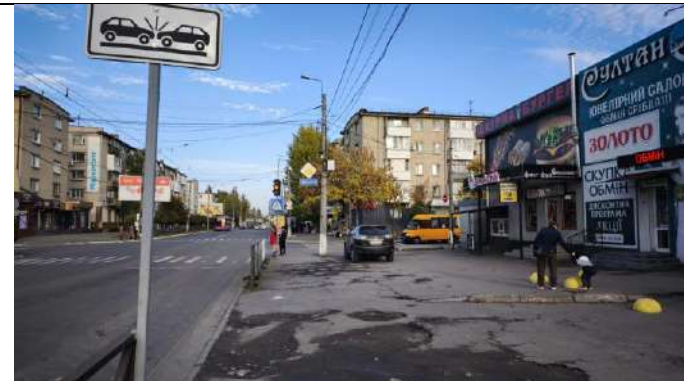

Рис. 5 – Орієнтовані за компасом фотографії оточуючої ділянки для пункту фіксованих спостережень № 11 зони «Полтавська»

Додаток 6

Заплановані заходи щодо встановлення пунктів спостережень та/або
вдосконалення наявних мереж спостереження за якістю атмосферного повітря,
створення та/або вдосконалення лабораторій спостереження за станом
атмосферного повітря

Для зони «Полтавська», в цілому, на 2025 – 2029 роки заплановано здійснення наступних заходів:

- проєктування інформаційно-аналітичного комплексу з визначення якості атмосферного повітря у зоні «Полтавська»,
- створення програмно-аналітичного комплексу з моніторингу якості атмосферного повітря,
- встановлення референтних та індикативних постів спостереження за станом атмосферного повітря,
- сервісна підтримка автоматизованої інформаційно-аналітичної системи тощо.

Більш детальніша інформація щодо запланованих заходів проєктування, встановлення мережі спостережень, модернізації та обсягів фінансування наведені у розділі V.

Для реалізації заходів Програми передбачається за основу бюджетне фінансове забезпечення програмних природоохоронних заходів та покладається принцип комплексного залучення коштів із різних джерел, не заборонених чинним законодавством України (державний, обласний місцеві бюджети та кошти міжнародної технічної допомоги). Обсяги фінансування природоохоронних заходів визначаються у порядку пріоритетності дій щодо розбудови системи сучасного моніторингу атмосферного повітря, достатнього рівня фінансування окремих заходів, послідовного фінансування довгострокових проєктів. Програма передбачає формування й реалізацію екологічної політики.